

Lietuvos Respublikos Seimo *septintoji sesija*

2019 m. gruodžio 10 d.
362 ir 363 posėdžiai

Stenogramos

195

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

VII (RUDENS) SESIJA

2019 m. gruodžio 10 d.

Rytinis posėdis Nr. 362

Informaciniai pranešimai	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. gruodžio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4014(2) antrasis svarstymas	11
Finansų ministro V. Šapokos kalba	11
Finansų ministro V. Šapokos atsakymai į Seimo narių klausimus	14
Seimo nario V. Ažuolo kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	19
Seimo narės V. Čmilytė-Nielsen kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	19
Seimo narės G. Skaistės kalba	20
Seimo nario S. Gentvilo kalba	21
Seimo nario L. Kasčiūno kalba	21
Seimo nario K. Glavecko kalba	22
Seimo nario E. Pupinio kalba	23
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų, 2021 metų ir 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIIIIP-4015(2) svarstymas	24
Seimo nario K. Glavecko kalba	25
Seimo nario P. Gražulio kalba	25
Seimo nario T. Tomilino kalba	26
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 14, 23, 29, 30, 32 ir 34 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4039(4) svarstymas	27
Seimo nario A. Syso kalba	27
Seimo nario R. J. Dagio kalba	28
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4038(4) svarstymas	31
Seimo narės G. Skaistės kalba	32
Seimo nario P. Gražulio kalba	32
Seimo nario R. J. Dagio kalba	32
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3735(2) priėmimo tęsinys	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3737(2) priėmimo tęsinys	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1191(2) priėmimo tęsinys	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3491(2) priėmimo tęsinys	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3492(2) priėmimo tęsinys	35
Šio įstatymo priėmimas	35

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3493(2) priėmimo tęsinys	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3494(2) priėmimo tęsinys	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3495(2) priėmimo tęsinys	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3496(2) priėmimo tęsinys	35
Šio įstatymo priėmimas	36
Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3955(4) priėmimo tęsinys	36
Šio įstatymo priėmimas	36
Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-1049(3) priėmimas	36
Šio įstatymo priėmimas	36
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1050(3) priėmimas	37
Šio įstatymo priėmimas	37
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VII-602 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3335(2) priėmimas	37
Šio įstatymo priėmimas	37
Farmacijos įstatymo Nr. IX-709 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3336(2) priėmimas	37
Šio įstatymo priėmimas	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4269 pateikimas (A. Širinskienė)	37

Vakarinis posėdis Nr. 363

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4269 pateikimo tęsinys	39
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4044(2) priėmimo tęsinys	40
Šio įstatymo priėmimas	42
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 27 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2277(8) priėmimo tęsinys	42
Šio įstatymo priėmimas	46
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4228, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4229 pateikimo tęsinys	47
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56 ¹ straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38 ³ , 40 ² ir 56 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4164(2)ES svarstymas	47

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4269 pateikimo tęsinys ir svarstymas (A. Širinskienė)	48
Seimo nario P. Urbšio kalba	49
Seimo nario E. Gentvilo kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	49
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4244 pateikimas (L. Kukuraitis)	52
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4228 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4229 pateikimo tęsinys (A. Veryga)	54
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56 ¹ straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38 ³ , 40 ² ir 56 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4164(2)ES svarstymas	58
Seimo nario M. Majausko kalba	59
Seimo nario S. Gentvilo kalba	60
Seimo nario T. Tomilino kalba	61
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičiaus nustatymo“ projekto Nr. XIII-4220(2) svarstymas	62
Įstatymo „Dėl Tarptautinės darbo organizacijos 1930 m. konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-4102(2)ES svarstymas	62
2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-4043(3) svarstymas	63
Seimo narės D. Šakalienės kalba	63
Seimo nario A. Matulo kalba	64
Seimo nario A. Syso kalba	65
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4219(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4051(2) ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4052(2) svarstymas	69
Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-1623 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4231(2) ir Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4 ¹ , 25 ¹ , 33 ¹ straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4232(2) svarstymas	69
Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4002(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4003(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4004(2) ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 2, 10, 11, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4005(2) svarstymas	70
Turto civilinio konfiskavimo įstatymo projekto Nr. XIII-3214(2), Baudžiamojo kodekso 189 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3215, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3216(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 4, 5, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-3217 ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4117(2) svarstymas	71
Civilinio proceso kodekso 604, 605, 609, 610, 611, 620, 650, 654, 679, 682, 727, 728, 733, 737, 744, 750, 753, 754, 766, 767, 769 ir 778 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2536(2) ir Antstolių įstatymo Nr. IX-876 10, 11, 12, 14, 15, 18, 21, 27, 29 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2537(2) svarstymas	71

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3839(2) svarstymas	71
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 35, 53 ir 74 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4125(2) svarstymas	72
Seimo nario P. Urbšio kalba	72
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67, 136, 141, 158 ir 180 ²⁵ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4103(2) svarstymas	73
Civilinio kodekso 4.173, 4.177 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus antrojo skirsnio, 4.184, 4.189 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus ketvirtojo ir penktojo skirsnų, 4.207, 4.209, 4.210, 4.212, 4.213, 4.223, 4.224, 4.225, 6.104, 6.561 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3633(2), Civilinio proceso kodekso 746 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3634(2), Hipotekos registro įstatymo Nr. I-1544 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3635(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 5, 11, 15, 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3636(2), Sutarčių registro įstatymo Nr. XI-1140 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3637(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 46 ir 49 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3638(2), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3639(2), Civilinio kodekso 4.127, 4.170, 4.171, 4.172, 4.173, 4.174, 4.175, 4.176, 4.177, 4.178, 4.179, 4.180, 4.181, 4.182, 4.183, 4.184, 4.185, 4.186, 4.187, 4.188, 4.189, 4.190, 4.191, 4.192, 4.193, 4.195, 4.196, 4.197, 4.198, 4.199, 4.200, 4.201, 4.202, 4.204, 4.206, 4.207, 4.209, 4.210, 4.211, 4.212, 4.213, 4.214, 4.216, 4.219, 4.220, 4.221, 4.223, 4.224, 4.225, 4.226, 4.256 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Kodekso papildymo 4.192 ¹ , 4.194 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XI-1842 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3640(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3641(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3642(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 103 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3643(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3644(2), Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3645(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3646(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3647(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3648(2) svarstymas	74
Civilinio kodekso 4.202 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3309(2) svarstymas	75
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3570(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 6, 11, 14, 15, 16, 50, 52 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3571(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3572(2) ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 51 ¹ , 51 ² , 51 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3573(2) svarstymas	76
Seimo nario A. Vinkaus kalba	77
Seimo nario A. Verygos kalba	77
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1, 2, 3, 15 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3163(2) svarstymas	78
Seimo nario A. Vinkaus kalba	78
Seimo nario A. Matulo kalba	79
Šeimos kortelės įstatymo Nr. XIII-1406 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4180(2) svarstymas	82
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5, 9 ¹ , 9 ² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4141(2) svarstymas	82
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1991 svarstymas	82
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ (projektas Nr. PNP-84) priėmimas	84
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	86

SANTRUMPOS

LGF	– Frakcija „Lietuvos gerovei“
LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 362 STENOGRAMA

2019 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami svečiai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 10 d. posėdį. (*Gongas*)

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš darbotvarkę keletas skelbimų. Registruojamės. Kol vyks registravimasis, turiu pranešti, kad pritarta Seimo tarpparlamentinių ryšių su Čekijos Respublika grupės pavadinimo pakeitimui – Tarpparlamentinių ryšių su Čekijos Respublika ir Slovakijos Respublika grupė.

Užsiregistravo 112 Seimo narių. Vienas iš jų šiandien švenčia (ne šiandien, šventė šeštadienį) neeilinį gimtadienį. Aš norėčiau visų mūsų vardu pasveikinti R. Šarknicką. (*Plojimai*)

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš noriu padėkoti tiems žmonėms, kurie buvo su manimi, jų nėra šalia, ir tiems, kurie yra šalia. Labai jums ačiū, kad esu čia. (*Plojimai*)

10.03 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. gruodžio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Darbotvarkės tvirtinimas. A. Širinskienė dėl darbotvarkės. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, labas rytas. Prašyčiau Seimo į rytinę darbotvarkę įtraukti projektą Nr. XIII P-4269. Tai yra Seimo nutarimo projektas dėl laikinosios komisijos darbo pratęsimo.

PIRMININKAS. I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš esu labai keistoje padėtyje, nes turiu prašyti išbraukti klausimą, kuris turbūt darbotvarkėje neturėjo net atsirasti. Man yra žinoma, kad Seimo valdyba priėmė sprendimą neužsakyti ekspertizės, dėl kurios buvo surinkti Seimo narių parašai, dėl darbotvarkės 2-5 klausimo. Aš skaitau Statutą. Statute labai aiškiai sakoma: „Jeigu įstatymo projektu siūloma iš esmės keisti teisinį reglamentavimą (nustatyti, pakeisti arba panaikinti teisės subjektų teises arba pareigas...)“, o tai yra tai, kas yra siūloma tuo įstatymu daryti, įvedant nelabai man aiškią viršpelnio sąvoką ir ją taikant tiksliai siaurai grupei subjektų nežinia kodėl, tai gal ekspertizė paaiškintų, kad tai yra labai išmintingas sprendimas. Visų pirma klausimas yra, kodėl tas projektas yra atsiradęs darbotvarkėje? Jeigu jūs vis dar manote, kad jis turėtų būti darbotvarkėje, tada aš prašau Seimo balsuoti, kad jis būtų išbrauktas ir ekspertizė būtų užsakyta. 2-6, Pelną mokesčio įstatymo pataisos.

PIRMININKAS. Taip. Ir prašote frakcijos vardu?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žinoma, kad frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerai. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Turime apsispręsti. (*Balsai salėje*) S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Pirmininke, Statuto 145 straipsnyje nėra numatyta Seimo valdybai teisės balsuoti arba spręsti, ar imti išvadą, ar neimti, tą nusprendžia penktadalis Seimo narių. Jums nesuteikta teisė kaip valdybai. Čia nėra klausimas balsuoti ar nebalsuoti, čia tiesiog negali atsidurti šis 2-5 klausimas darbotvarkėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Turėčiau pakomentuoti. Valdyba rėmėsi 145 straipsniu ir priėmė sprendimą, kad tai nėra iš esmės keičiamas projektas, todėl atsisakė prašyti ekspertinio vertinimo. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, bet minimas straipsnis kalba ne apie projekto keitimą iš esmės, nors viena pataisa, kuriai komitetas pritarė, keičia ir patį projektą iš esmės, kadangi Finansų ministerija pateikė visiškai kitokį projektą ir aiškinamajame rašte nieko panašaus nerasite. Bet Statute kalbama apie teisinį reguliavimą, kuris yra keičiamas, kai nustatomos subjektų teisės ir pareigos. Būtent tai ir yra daroma tuo nauju pakeitimu, kuris dabar į projektą įtrauktas. Tikrai ne valdybai spręsti, ar tai esminis, ar ne esminis dalykas.

PIRMININKAS. Ne pirmą kartą valdyba sprendė tokį dalyką ir apsisprendė, kad iš esmės nekeičiamas teisinis reguliavimas, bet bet koku atveju teiksiu balsuoti Seime.

Pirmasis pasiūlymas buvo A. Širinskienės dėl komisijos darbo pratęsimo – Seimo nutarimo projektas Nr. XIII-2469. Balsuojame. Tie, kurie manote, kad turėtų būti įtrauktas, balsuojate už, kiti – kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 65, prieš – 36, susilaikė 15 Seimo narių. Projektas įtrauktas, Seimo nutarimo projektas įtrauktas į darbotvarkę.

Kitas pasiūlymas – Seimo narės I. Šimonytės. (*Balsai salėje*) Dėl balsavimo motyvų E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Tuoju balsuosime dėl I. Šimonytės pasiūlymo, todėl aš noriu dėl balsavimo motyvų. Prašau pasakyti man, valdybos nariai, kokią esminį teisinį reguliavimą keičia Vadovybės apsaugos departamentas su 30 lydimųjų projektų, dėl kurių pono V. Pranckiečio vadovaujama valdyba priėmė sprendimą kreiptis dėl ekspertinės išvados. Ar ten yra esminio teisinio reguliavimo pakeitimas išbraukiant poną V. Pranckietį iš saugomų asmenų? Arba kuo toks esminis teisinis reguliavimas, aš sutinku, kad ten yra esminis teisinis reguliavimas, skiriasi nuo viršpelnio sąvokos įvedimo Pelno mokesčio įstatyme? Kodėl vienu atveju valdyboje taikoma praktika parinkti ekspertus dėl tokios išvados (manau, kad ten teisingai padaryta dėl Vadovybės apsaugos departamento), kitu atveju sakoma, kad čia nėra esminio teisinio reguliavimo?

Štai tokie mano motyvai. Ir vienu, ir kitu atveju atsiranda esminis teisinis reguliavimo pakeitimas, todėl ir vienu, ir kitu atveju turi būti ekspertų išvada užsakoma, todėl prašau balsuoti už I. Šimonytės pasiūlymą.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, visai neseniai jūs čia buvote pasikvietę Lietuvos banko vadovą, kuris kalbėjo apie tuos pakeitimus. Atėjo gana sisteminis pasiūlymas ir pati Bankų asociacija gana konstruktyviai žiūri į šitą procesą, todėl mes labai normaliai galime pasikalbėti apie tą įstatymą šiandien svarstymo metu. Jūs galite pasisakyti prieš, mes pasisakysime už, tačiau, būkite geri, nestabdykite proceso dėl stabdymo.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis. Daugiau nesuteiksiu žodžio.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas Seimo Pirmininke, yra tiesiog procedūrinis dalykas, yra Seimo statutas. Dabar kai kas postringauja apie V. Vasiliauską, (...), ne čia esmė. Yra surinktas Seimo narių prašymas dėl ekspertizės. Tai laikymės procedūrinio dalyko, ir viskas. Jį reikia tiesiog atlikti. Dabar atsiranda interpretacijų. Tai tų interpretacijų dar 30 čia suformuosime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Šiuo metu procedūrinis dalykas yra balsavimas dėl projekto 2-6 išbraukimo iš darbotvarkės, jį I. Šimonytė pasiūlė frakcijos vardu. Balsuojame. Kas pritaria šiam pasiūlymui, kad būtų išbrauktas, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 54, prieš – 45, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Pasakiau, kad komentuoti daugiau nebeduosiu. Nebereikia atsakinėti į klausimus, kurie jau yra išspręsti. T. Tomilinas – dėl vedimo tvarkos.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš siūlau tą klausimą, tai yra pelno mokesčio pataisas, svarstyti pirmoje dienos pusėje, pakelti jį darbotvarkėje. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu buvo pasiūlymas svarstyti 2-6 klausimą pirmoje dienos pusėje. Teikiu balsuoti. Girdžiu ir vienokių, ir kitokių nuomonių. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 69, prieš – 45, susilaikė 6 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta.

Dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame dėl visos darbotvarkės. Kurie pritaria, balsuoja už, manantys kitaip, balsuoja kitaip. Kol vyksta balsavimas, gerbiami

kolegos, darbotvarkėje nenumatyta, bet pirmą valandą bus „Maltiečių sriuba“ čia, fojė prie salės, maloniai kviečiame. R. Šarknicko gimtadienio proga bus „Maltiečių sriuba“. Kviečiu aktyviai dalyvauti.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 70, prieš – 30, susilaikė 15 Seimo narių. Darbotvarkei pritarta.

10.13 val.

2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4014(2) (antrasis svarstymas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4014, antrasis svarstymas. Norėčiau perskaityti 177 straipsnio 4 dalį. Seimo posėdžio metu Vyriausybės atstovas praneša, kas pakeista valstybės biudžeto projekte, atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas, kurie komitetų, frakcijų ir paskirų Seimo narių pasiūlymai įrašyti į valstybės biudžeto projektą, kurie atmesti, motyvuoja atmetimo priežastis, atsako į Seimo narių klausimus. Po diskusijos balsuojama dėl Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimo paskyrimo viename iš artimiausių Seimo posėdžių.

Kviečiu ministrą V. Šapoką į tribūną.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos. Teikiu patobulintą 2020 metų biudžeto projektą. Koks yra biudžetas? Biudžetas išlaiko pagrindines tas pačias kryptis. Biudžetas yra realistinis, pagrįstas kompromisais su daugeliu bendruomenių, jis yra subalansuotas, visiškai atitinkantis fiskalinės drausmės taisyklės, ką ir pabrėžė Europos Komisija. Ir, žinoma, atsižvelgiant į tai, kad pasaulio ir Lietuvos ekonomikos laukia augimo lėtėjimas. Taigi natūralu, kad biudžetas nukreiptas į skurdo mažinimą. Balansas išlieka nepakitęs, siūlome laikytis fiskalinės drausmės ir išlaikyti 0,2 % viešųjų finansų perteklių. Pagrindinės išlaidų kategorijos išlieka tos pačios: tradiciškai tai – socialinė apsauga virš 6 mlrd., tai yra sveikatos apsauga – virš 2 mlrd., tai yra švietimas – daugiau nei 1,6 mlrd. eurų.

Kur įvyko pagrindiniai pokyčiai, palyginti su praėjusiais metais? Daugiau nei pusė papildomų lėšų keliauja socialinei apsaugai – tai 731 mln. eurų, sveikatos apsaugai – 161 mln. eurų, švietimui – 141 ir gynybai – 64.

Kalbant apie kompromisus su daugeliu bendruomenių, čia įvyko pagrindiniai pokyčiai, kuriuos pristatysiu. Švietimo pagalbos specialistų atlyginimams yra skirta papildomai 10,3 mln. eurų, mokytojų atlyginimams didinti papildomai skiriama 15,6 mln. eurų, dėstytojų ir mokslininkų atlyginimams – 4,6 mln. eurų, ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo darbuotojų atlyginimams didinti – 11,2 mln. eurų, taip pat kultūros ir meno darbuotojų atlyginimams papildomai – 6,4 mln. eurų. Nors laikotarpiai yra skirtingi, tačiau tikslas yra bendras, kad būtų galima užtikrinti, kad atlyginimas išaugtų vidutiniškai po 10 %.

Kokios sritys papildomai išskirtos ir skiriama? Medikų atlyginimams didinti perskirstoma papildomai 40 mln. eurų, ugniagesių atlyginimams didinti – papildomai 4 mln. eurų, policijos tarnautojų atlyginimams didinti – 3,5 mln. eurų.

Socialinės apsaugos srityje pokytis yra dėl vaiko pinigų. Siūloma, kad nuo sausio 1 dienos universali dalis išliktų 50 eurų, tačiau vaiko pinigus neįgaliesiems, gausių ir nepasiturinčių šeimų vaikams siūloma padidinti iki 90 eurų. Tada nuo liepos 1 dienos universali dalis didėtų iki 60, o vaiko pinigai neįgaliesiems, gausių ir nepasiturinčių šeimų vaikams padidėtų iki 100.

Kalbant apie senjorų situaciją, numatoma, kad senatvės ir netekto darbingumo pensijos išaugs 8,11 %, tai yra vidutinė senatvės pensija nuo sausio 1 dienos padidėtų 30 eurų iki 375, čia vidutiniškai. Vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu – 32,5 euro iki 397 eurų. Taip pat numatytas, atsižvelgiant į Prezidento siūlymą, papildomas bazinės pensijos indeksavimas nuo liepos 1 dienos. Ieškome čia kompromiso, tai yra skiriama papildomai beveik 16 mln. eurų tam, kad vidutiniškai augimą sudarytų 3,5 euro.

Kas iš esmės nesikeičia, tai maksimalus taikymas NPD. Kartu teikiame projektą, kad išlaikytume kompromisinį augimą nuo 300 iki 350 NPD. Neįgaliesiems, tiek turintiems vidutinį ar leng-

vą neįgalumą, tiek turintiems sunkų neįgalumą, pokyčių nesiūlome, atitinkamai turėtų didėti iki 600 ir 645 eurų. Dėl minimalios mėnesinės algos taip pat nesiūlome pasikeitimų, lyginant su ankstesniu projektu. Ant popieriaus minimali alga turėtų išaugti 52 eurai iki 607 eurų, o į rankas 41 euru.

Kokie įvyko pagrindiniai biudžeto pajamų pokyčiai? Tai yra numatyta papildomai dividendų ir pelno įmokų 52,2 mln. eurų. Dėl peržiūrėtos savivaldybių pajamų metodikos papildomai – 28,7 mln. eurų, pajamos už žemės pardavimą – 9,3 mln. eurų, loterijų ir lošimų mokesčių padidinimas – 4,5 mln. eurų. Taip pat matote, tiesiog atkreipiame dėmesį, į Vyriausybę projektas grįžo netekęs pajamų dėl priimtų pakeitimų, susijusių su akcizų, transporto priemonių mokesčių, nekilnojamojo turto mokesčio ir finansų rinkos dalyvių bei stambios prekybos mokesčių įvedimu.

Kalbant apie savivaldybes, pokyčiai yra labai nežymūs. Pirminiame projekte augimas buvo numatytas 11,9 %, o dabartiniame projekte dėl metodikos pakeitimų augimas yra numatomas 11,5 %.

Kaip kito pagrindiniai biudžetai? Pokytis, palyginti su pirminiu projektu: valstybės biudžete papildomai yra numatyta 55,3 mln. eurų, „Sodros“ – 15,9, PSD – 3,7 ir savivaldybių – minus 12,4 mln. eurų. Balansas išlieka nepakitęs. Atsižvelgdamas į Seimo Pirmininko priminimą, į ką turėčiau atkreipti dėmesį, tai kalbant apie Europos Komisijos išvadą, Europos Komisija pabrėžė, jog Lietuva – viena iš nedaugelio šalių, kurios visiškai atitinka fiskalinės drausmės taisykles. Kalbant apie Seimo komitetų, Seimo narių ir Vyriausybės siūlymus, be jau paminėtų pakeitimų, kuriuos pristačiau, yra numatyta, pirma, papildomai numatyta skirti 7,9 mln. eurų investiciniams projektams įgyvendinti, iš kurių didžiausia dalis – 6,7 mln. eurų tenka valstybei nuosavybės teise priklausančių inžinerinių melioracijos statinių rekonstravimo darbams finansuoti; 3,7 mln. eurų – kompensuoti 75 metų ir vyresnių bei mažas pajamas gaunančių gyventojų kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių priemokas; 1,88 mln. eurų – studentų ir moksleivių stipendijoms, tarp jų ir socialinei paramai, norminei studijų kainai padidinti dėl bazinės socialinės išmokos dydžio padidinimo nuo kitų metų sausio 1 dienos; 1,3 mln. eurų – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojų darbo užmokesčiui; 1 mln. eurų – olimpiniam krepšinio atrankos turnyrui organizuoti; 0,63 mln. eurų – ikimokyklinio ugdymo įstaigose vaikų maitinimui naudojamo ekologiškų ir išskirtinės kokybės produktų kainos skirtumui kompensuoti; 0,57 mln. eurų... iš jų 0,3 mln. eurų Vadovybės apsaugos departamento veiklai finansuoti, 0,2 mln. atkurti valstybės rezervą ir po 30 tūkst. eurų Kultūros ministerijai ir Statistikos departamentui projektams įgyvendinti.

Antra. Nekeičiant bendros asignavimų sumos, siūloma perskirstyti 43,7 mln. eurų asignavimų tarp išlaidų ir turto ir asignavimų valdytojo, atitinkama suma padidinti ir sumažinti asignavimus, iš jų darbo užmokesčiui – 8 mln. eurų, ir atitinkamai sumažinti ir padidinti asignavimai turtui įsigyti.

Didžiausi perskirstymai, atlikti šiose institucijose. Susisiekimo ministerijoje perskirstytos Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos – 47,1 mln. eurų, sumažinant asignavimus turtui įsigyti ir juos skiriant išlaidoms. Krašto apsaugos ministerijoje 7,7 mln. eurų sumažinti asignavimai turtui įsigyti ir jie skirti išlaidoms, iš jų – 7,1 mln. darbo užmokesčiui didinti dėl bazinio dydžio, minimalios mėnesinės algos dydžio ir bazinės socialinės išmokos didėjimo ateinančiais metais. Energetikos ministerijoje 13,9 mln. eurų sumažinti asignavimai išlaidoms ir jie skirti turtui įsigyti. Taip pat yra perskirstyta 1,9 mln. eurų, skirtų išlaidoms, tarp Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo ir studijų institucijų, iš jų dėl kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 0,58 mln. eurų sumažinti asignavimai Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir padidinti mokslo ir studijų institucijoms, ir dėl padidintos norminės studijų kainos 2020 metais – 10,4 % priimtiems studentams finansuoti, 1,36 mln. eurų sumažinti mokslo ir studijų institucijų asignavimai išlaidoms juos skirstant.

Taip pat, siekdama užtikrinti fiskalinę drausmę, Vyriausybė siūlo sumažinti 55,7 mln. eurų asignavimus, patikslina krašto apsaugos finansavimą, atsižvelgia į 2019 metų lapkričio mėnesį Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos paskelbtą BVP prognozę Lietuvai (čia yra tiesiog bazės efektas), bet užtikrina ne mažiau kaip 2,02 % nuo BVP; keičia išmokos vaikui padi-

dinimo mokėjimo variantą, kurį jau pristačiau, patikslina mažų pensijų priemonių ribų padidini-
mui reikiamą lėšų poreikį, atsižvelgdama į siūlomą asignavimų padidinimą papildomai bazinei
pensijai indeksuoti.

Antra. Patikslinti 14 straipsnio 2 dalies nuostatas, papildyti naujomis 3 ir 4 dalimis, nusta-
tant, kad 2020 metų mokėjimams gali mokėti mažesnę sumą, negu 2020 metais suplanuota šiems
fondams lėšų, tačiau suteikiant galimybę viršijančią nurodytą leistiną mokėjimams sumą naudoti
papildomai suderinus su Finansų ministerija, kai dėl to nėra pažeidžiamos įstatymo 10 ir 19 strai-
psnių nuostatos, susijusios su fiskaline drausme: Aplinkos ministerijai iš Klimato kaitos progra-
mos – 7 mln. eurų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai iš Sporto rėmimo fondo – 2,7 mln. eu-
rų, viešajai įstaigai Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai – 1,3 mln. eurų.

Taip pat, atsižvelgiant į mažėjančias savivaldybių pajamas iš žemės mokesčio ir kartu teikia-
mą Savivaldybių biudžeto pajamų nustatymo metodikos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstaty-
mo projektą, 28,7 mln. eurų mažėja GPM dalis, tenkanti savivaldybių biudžetams. Dėl šių prie-
žasčių yra tikslinami įstatymo 2 straipsnyje įtvirtinami savivaldybių biudžetų finansiniai rodikliai
ir su šiuo straipsniu susiję 5 ir 6 priedai.

Taip pat, atsižvelgus į minėtus pakeitimus, atitinkamai yra patikslinti su jais susiję patobu-
linto įstatymo projekto straipsniai ir priedai. Atsižvelgus į Seimo Biudžeto ir finansų komiteto iš-
vadoje pateiktus sprendimus ir pasiūlymus bei į Vyriausybės siūlymus, taip pat yra patikslinti šie
straipsniai: 3, 9, 10, 13 ir 14. Atsižvelgiant į patikslintas prognozuojamas pajamas iš valstybinės
žemės sklypų pardavimo ir iš dividendų, pajamos į Rezervinį (stabilizavimo) fondą padidintos
26,6 mln. eurų, atitinkamai padidinti ir asignavimai Finansų ministerijai. Taip pat kitų metų Re-
zervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmatos projekte siūloma 67 tūkst. eurų padidinti lėšas valdy-
mo išlaidoms dėl planuojamų didesnių neigiamų palūkanų už fondo sąskaitos likutį.

Ir dėl 5 dalies. Atsižvelgus į Seimo Biudžeto ir finansų komiteto išvadoje pateiktus sprendi-
mus ir pasiūlymus bei į Vyriausybės siūlymus, patobulintame įstatymo projekte patikslinti šie
straipsniai: 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą papildytas nuostatomis – išskyrus specialias tikslines
dotacijas, skirtas mokytojų darbo užmokesčiui didinti nuo 2020 m. rugsėjo 1 d., kurias paskirsto
savivaldybėms, ir apie tai praneša iki 2020 m. spalio 1 d. Taip pat iki 2020 m. sausio 15 d. praneša-
ma šias dotacijas gaunančioms savivaldybėms apie joms nustatytus tikslus, jų pasiekimo vertini-
mo kriterijus, kuriuos jos turi pasiekti 2020 metais.

Tikslinamas 9 straipsnio 2 punktas. Dėl prisiimtų įsipareigojimų pagal valstybės garantijas
patikslintas nurodytas limitas.

10 straipsnyje tikslinamas dėl pasikeitusio valstybės biudžeto balanso Vyriausybės grynojo
skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas.

13 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatoje dėl įsipareigojimų, susijusių su naryste NATO, įra-
šyti žodžiai: „Ne mažiau kaip 2,02 % BVP, bet ne daugiau kaip 2,05 %“. Patikslinta nuostata dėl
nenumatytų išlaidų referendumui ir rinkimams. Taip pat papildyta nuostatomis dėl Europos Są-
jungos teisės aktais numatytos nacionalinės paramos žemės ūkiui, ūkio subjektams teikti ir išlai-
doms, susijusioms su ekstremalių situacijų likvidavimu, jų padarinių šalinimu ir padarytų nuosto-
lių padengimu, kai nepakanka valstybės rezervo ir Vyriausybės rezervo lėšų, apmokėti.

Taip pat 13 straipsnio 4 dalies 2 punkte yra išbraukti žodžiai „ir auklėtojų“. 5 punktas papil-
dytas žodžiais „dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo sąlygų“. Ir papil-
dyta 6 punktu, kur numatyta suteikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai teisę skirti Lietuvos
krepšinio federacijai 1 mln. eurų organizuoti olimpinį krepšinio atrankos turnyrą 2020 m. birželio
23–28 dienomis... mokesčio daliai sumokėti.

Taip pat 14 straipsnio 5 dalis, buvusi 3 dalis, – dėl Teisingumo ministerijos. Čia numatyta,
kad Teisingumo ministerija iš jai skirtų asignavimų 13 mln. eurų turi naudoti taip, kad 2021 m.
sausio 1 d. nebūtų įsiskolinimų kreditoriams. Ir 14 straipsnis papildytas nauja 6 dalimi: „Asigna-
vimų valdytojai, siekdami, kad 2020 m. gruodžio 31 d. nebūtų darbo užmokesčio, įskaitant nuo jo
mokamus mokesčius, įsiskolinimų, mokėtinų sumų, turi užtikrinti, kad valstybės institucijos ir
įstaigos nepriimtų sprendimų padidinti darbo užmokestį darbuotojams daugiau, nei turi tam pa-
tvirtintų asignavimų darbo užmokesčiui.“

Taigi, atlikus šiuos visus pakeitimus, atsižvelgiant į įvairius siūlymus, atsižvelgiant į rastus kompromisus ir papildomus pajamų šaltinius, balansas išlieka nepakitęs, toks, kokį patvirtino Europos Komisija, – 0,2 % viešųjų finansų perteklius. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, siūlau apsispręsti dėl laiko, klausimams skirti 30 minučių, diskusijai – taip pat 30 minučių. Sutinkate? Pritariame? (*Balsai salėje*) Girdėjau žodį „ne“, ar turite kitų pasiūlymų? Taip pat ne. Pritarta tokiam pasiūlymui. Klausiti užsirašė daug Seimo narių. Pirmasis klausia Seimo narys M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas finansų ministre, matyt, jums jau gerai žinoma, kad R. Karbauskis kapituliavo kartu su visa valdančiąja dauguma dėl prekybos mokesčio. Prieš tokį mokesį balsavo Ekonomikos komitetas, jo nepalaikė net ir šio projekto iniciatorius. Dėl šio projekto paėmė pertrauką, arba, kitais žodžiais, užblokavo Biudžeto ir finansų komitetas. Visiems suprantama, išskyrus jus, nes jūs dar į biudžetą įtraukėte pajamas iš šio mokesčio.

Labai panašus likimas, panašu, lauks ir transporto priemonių mokesčiu apmokestinėti papildomai 200 tūkst. automobilių kiekvienais metais. Kaimo reikalų komitetas atmetė, Ekonomikos komitetas atmetė, Biudžeto ir finansų komitetas pritarė per Marytės plauką. Taigi toks siūlymas nesulauks pritarimo Seime – 71 dalyvaujančių balso. Mano klausimas jums: kuo padengsite šias negautas maždaug 40 mln. pajamas? Ar mažinsite išlaidas? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Ačiū, kad paaiškinote situaciją. Akivaizdu, kad aš turiu mandatą pristatyti Vyriausybės patvirtintą projektą. Natūralu, kad per tą laiką įvyko pokyčių Seime, ir tik noriu atkreipti dėmesį, kad Vyriausybės diskrecijos teisė yra apribota teisės aktu. Šiuo atveju pajamų dalies netekimą reikės uždengti, žinoma, išlaidų augimo mažinimais ir čia tas įmanoma jau tik su Seimo narių siūlymais. O tikrai turime įvairių variantų, įvairių alternatyvų, kaip tą situaciją ištaisyti, ir valdančiąjai koalicijai tuos pasiūlymus pateiksime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man žiūrint į patobulintą biudžetą, toks jausmas, lyg būtų *Black Friday*, kai norisi visus pažadus įgyvendinti, bet kažkaip su nuolaida. Aš taip žiūriu į viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimo strategiją. Dėstytojams lyg ir turėjo būti darbo užmokesčio augimas nuo sausio 1 dienos, yra nuo rugsėjo 1 dienos. Medikams turėjo būti 79 mln. skirta atlyginimams didinti nuo liepos 1 dienos, tačiau yra 40 mln., tai užtenka nuo spalio 1 dienos. Kultūros darbuotojams turėjo didėti 15 %, dabar auga valstybės pavaldumo įstaigose 10 %, savivaldybių – 6,8 %. Apie pareigūnų 1 tūkst. eurų į rankas jau turbūt apskritai kalbos nebėra. Mano klausimas: ar toje darbo grupėje, kuomet buvo sudaroma šita strategija, Finansų ministerija turėjo kažkokią poziciją, pateikė skaičiavimus ir įsivertino, kad biudžete tuos pinigus reikės numatyti, ar tiesiog buvo gražiai surašyti pažadai, lūkesčiai, bet be jokio įsipareigojimo juos įgyvendinti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Taip, Finansų ministerija nuo pat pradžių turėjo labai aiškia poziciją, kad bet kokie didinimai negali būti prieštaraujantys fiskalinei drausmei. Tas buvo atspindėtas ir strategijoje ir visi reikiami skaičiavimai buvo pateikti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSG). Dėkoju. Aš turiu bendresnį klausimą (aš esu čia), bendresnį klausimą. Daugiau mokesčių, daugiau išmokų. Bet kur yra augimo perspektyva? Kur yra dėmesys kuriantiems verslą, kur yra dėmesys investicijoms, kur yra investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą? Mes jau dalinamės biudžetą, dalinamės tą produktą, kurį visi Lietuvos žmonės sukuria, labai didiname išmokas. SADM'o ministras šiandien per radiją labai gyrėsi dėl to. Bet kaip daugiau sukurti, kur investicijos į tai? Čia man trūksta akcento ir norėčiau išgirsti.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai tiek Lietuvos problema, tiek apskritai Europos Sąjungos problema yra ta, kad esame labai toli nuo numatytų tikslų, kiek reikia skirti tyrimams ir eksperimentinei plėtrai. Tas atsilikimas, tarkime, nuo JAV ar Kinijos yra akivaizdus. Kadangi, investuojant tas lėšas, investuojamos ne tik valstybės lėšos, bet ir privačios lėšos, manau, tai yra struktūrinė problema, kurią bando spręsti Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Manau, kad turėtų spartinti inovacijų pertvarką, kad būtų tikrai optimizuotas tinklas daugelio institucijų, kurios rūpinasi inovacijomis, tam, kad būtų aiški struktūra, aiškus bendradarbiavimas tarp verslo, mokslo ir valstybės institucijų.

Manau, tų problemų sprendimą reikia spartinti. Tikrai atsiečiau tai nuo biudžeto, nes ne pinigai čia turbūt problema, o kad tos idėjos, kurios gimsta Lietuvoje, būtų komercializuojamos, kad būtų pritraukiami papildomi ištekliai. Tarptautinis valiutas fondas buvo atlikęs tyrimą, įvardino, kokios yra problemos. Manau, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija, įgyvendindama inovacijų pertvarką, į tas rekomendacijas atsižvelgs.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kaip galima įvardinti šį biudžetą? Atrodo, susidaro toks ispūdis, kad čia kažkoks fokusininkų biudžetas, kai iš skrybėlės traukiami vis nauji mokesčiai, nes kam nors nepatinka, pavyzdžiui, bankai, tai ištrauksime šitą mokestį, nepatinka prekybos centrai. Na, gal man, pavyzdžiui, nepatinka tokie oligarchai agrokoncernų, tai gal reikėtų tokį mokestį sugalvoti.

Bet klausimas yra apie tai, ką ekspertai sako. Ekspertai pirštu rodo, kad yra ir kitų galimybių gauti pinigų, kad, gerai pažiūrėjus tam tikrų sričių išlaidas, rezervų galima dabar rasti jau egzistuojančiame biudžete. Jūs labai gerai žinote, kad Valstybės kontrolė sako tai, kad 2018 metų pabaigoje buvo sukauptas 200 mln. eurų likutis fiksuoto finansavimo programose. Kita sritis yra viešieji pirkimai, kur yra 5 mlrd. eurų. Ekspertai pateikia, kad apie 1 mlrd. yra šešėlyje.

Kas buvo padaryta, siekiant tuos pinigus pakelti? Tiesiog jie dabar mėtosi, bet juos reikia pakelti. Bet gal tiesiog nėra gebėjimų, idėjų, noro?

V. ŠAPOKA. Kadangi ne viską išgirdau, tai ar teisingai supratau. Klausimas dėl viešųjų pirkimų, ar ne? Tai čia vienas. Antras dėl tų automatinių programų, kur automatinis finansavimas. Teisingai?

PIRMININKĖ. Klausia Seimo narys...

V. ŠAPOKA. Palaukite, dar neatsakiau.

PIRMININKAS. A. Bilotaitė dar papildytą klausimą, taip?

V. ŠAPOKA. Jeigu matysiu...

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, aš galėčiau patikslinti, nes, kaip supratau, ministras neišgirdo.

Vienas klausimas buvo dėl Valstybės kontrolės išsakytų pastabų, kad 2018 metų pabaigoje turėjome sukaupę 200 mln. eurų likutį fiksuoto finansavimo programose. Ar kas nors buvo padaryta, siekiant tuos pinigus iš ten paimti, nes Valstybės kontrolė aiškiai pasakė, kad kai kurios programos 16 metų nėra peržiūrėtos.

Kitas klausimas buvo susijęs su viešaisiais pirkimais. Kaip žinote, ten yra 5 mlrd. eurų. Ekspertai teigia, kad apie 1 mlrd. eurų yra šešėlyje. Kas buvo padaryta, siekiant tuos pinigus paimti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kalbant apie fiksuoto finansavimo programas, manau, galutinį žodį pasakys vis dėlto Konstitucinis Teismas, nes yra ir iš Vyriausybės kreipimasis dėl šių programų, kiek tai atima teisę iš Seimo, iš Vyriausybės diskrecijos teisę numatyti tas išlaidas.

Kalbant apie tose programose liekančias sumas, tai jos toliau naudojamos pagal tas programas. Pavyzdys yra Kelių fondas. Jeigu paimtume tas lėšas, matyt, Valstybės kontrolė nebūtų laiminga, nes jas tiesiog reikėtų atiduoti atgal į tą Kelių fondą. Manau, kad čia yra tiesiog techninis pastebėjimas, kuris yra susijęs su laukiamu Konstitucinio Teismo sprendimu. O kalbant dėl viešųjų pirkimų, yra judama link centralizuoto modelio, tie svarstymai vyksta Vyriausybėje, tikrai yra atlikta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nemažai darbų. Na, o kalbant apie ekspertų lengvai randamus milijardus, na, žinoma, labai lengva surasti, kai neprisiimi jokios atsakomybės. Manau, kad tie pokyčiai viešuosiuose pirkimuose tikrai privalo įvykti, kad lėšos būtų naudojamos efektyviausiu įmanomu būdu, bet tam reikės dar ir Seime pritarimo dėl teisės aktų pakeitimų, kuriuos parengė Vyriausybė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Kolegos, primenu, kad klausti – minutė, atsakyti būtų pageidautina iki dviejų.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, tame fone, kai Finansų ministerija yra užmėtoma Seimo narių išlaidų pasiūlymais, liberalai ištiesė ranką jums ir konkrečiai dalis liberalų siūlė, kaip padidinti pajamas. Konkrečiai buvo siūloma 2 procentiniais punktais bandyti sumažinti darbo

užmokesčio mokes fondo, nes Lietuva maža, o valstybė yra didelė, taip pat siūlėme sumažinti išlaidas, susijusias su prezidentūros poreikiais (kaip žinote, ten yra apie 2,5 mln. ir prašoma daugiau), kad sumažintume milijonu, Lietuvos banko grynojo pelno likutį siūlėme padidinti dar 2,5 mln. Kitaip sakant, gana reikšminga pinigų suma, bet, kaip suprantu, Vyriausybė nepritarė visiems šioms siūlymams. Tai tame fone, kai neaišku, ar daugelis mokesčių projektų bus priimti, tos pajamos, kurias pasiūlė liberalai, galėtų būti reikšmingos ir reikalingos. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū, profesoriau. Iš tikrųjų noriu pagirti už tai, kad ne tik rūpinamasi, kaip padidinti išlaidas, nes iš tiesų pasiūlymų gavome turbūt rekordiškai – už 1,8 mlrd. eurų papildomų išlaidų. Pakomentuosiu dėl kiekvieno: tiek dėl išlaidų darbo užmokesčiui mažinimo, tiek dėl prezidentūros asignavimų augimo mažinimo ir Lietuvos banko pelno.

Pradėsiu nuo Lietuvos banko. Lietuvos bankas – nepriklausoma institucija, mes negalime nurodyti, kiek jis turi uždirbti pelno, ir remiamės tik ta informacija, kokią mums Lietuvos bankas pateikia.

Kalbant apie išlaidų darbo užmokesčiui mažinimą ir dėl prezidentūros asignavimų, na, manau, kad šiuo metu Lietuvai ypač svarbu surasti kompromisą. Tos sumos, kalbant apie prezidentūrą, 1 mln. ar 1,5 mln., iš esmės valstybės finansinės situacijos nepakeis, bet galėtų atrodyti kaip tam tikras Vyriausybės kerštavimas. Aš manau, kompromiso šviesoje mes susilaikėme nuo šių žingsnių, tikrai norime tuos kompromisus surasti. Manau, kad ir prezidentūra, šiuo atveju labai aktyviai įsitraukusi į biudžetą, taip pat nemaža dalimi prisiims atsakomybę už galutinį rezultatą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, noriu jūsų paklausti apie statutinių pareigūnų atlyginimus ir „Programą 1000“. Ministre, jūs gerai žinote, ką reiškia pasitikėjimas. Kai didėja nepasitikėjimas politikais, didėja nepasitikėjimas Vyriausybe, auga nepasitikėjimas ir valstybe. O tokį nepasitikėjimą skatina sulaužyti pažadai ir įsipareigojimai. Jūsų Vyriausybė yra įsipareigojusi iki 2020 metų įgyvendinti „Programą 1000“, kai pirminės grandies statutiniais pareigūnams turėjo pakilti atlyginimai į rankas iki 1000 eurų kitais metais. Situacija yra tokia, kad, pavyzdžiui, šiandien pradedančio ugniagesio gelbėtojo atlyginimas į rankas yra tik 600 eurų. Noriu jūsų paklausti visame šitame kontekste, dabartinis jūsų siūlomas biudžeto projektas, kaip jis atliepia Vyriausybės įsipareigojimą įgyvendinti „Programą 1000“ ir ar tai, jūsų manymu...

PIRMININKAS. Laikas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...nėra duoto žodžio, ne kartą viešai patvirtinto ir Ministro Pirmininko S. Skvernelio...

PIRMININKAS. Laikas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). ...sulaužymas? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kas buvo padaryta jūsų minėtose srityse, tai matome, kad asignavimų valdytojai yra sustambinti. Tai yra viena, kodėl apie tai kalbu. Tikrai yra erdvės pertvarkoms tose srityse, ypač kalbu ir apie ugniagesius. Turime kai kuriais atvejais besidubliuojančias sistemas. Turiu omeny valstybės ir savivaldybių lygmenį. Šiuo metu papildomai taip pat yra skiriamos sumos tam, kad ta programa taptų realybe. Turi būti padaryta žymiai daugiau žingsnių tam, kad sistema veiktų efektyviai ir būtų atsisakyta nereikalingo dubliavimosi, kad išteklių būtų naudojami efektyviausiu būdu. Daug kur yra pavyzdžių, kur net be papildomų asignavimų didinimo buvo optimizuotos struktūros ir labai reikšmingai padidinti atlyginimai, kad ir, pavyzdžiui, policijos atveju. Todėl, manau, viskas yra ministrės rankose. Jeigu bus pokyčių, tikrai bus... (*Balsai salėje*) Ne.

PIRMININKAS. Atsakėte? Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, kreipiuosi į jus kaip į profesionalą, šiuo atveju ne politiką. Cituoju jūsų žodžius, kad „politinės partijos ir politikai pridalijo tiek pažadų, kad sunku pakelti šitos visuomenės lūkesčius“.

Klausimas konkrečiai jums kaip profesionalui, nes jūs nepolitikuojate, ir štai prieš mus neprofesionalų Vyriausybė. Kaip konkrečiai atsižvelgta į liberalų siūlymą – mano ir K. Glavecko – mažinti 2 % visų ministerijų išlaidas, nes tai, man atrodo, pirmas darbas, kai yra lūkesčiai iškelti-

mi visuomenėje ir apmokestinama vidurinioji klasė ar atskiri verslo sektoriai, kad pati valstybė įsivertintų, ar visos išlaidos yra pagrįstos. Valstybės kontrolė turi daugiau negu reikia patarimų. Ar nors į vieną jų įsiklausyta ir į kokius konkrečius pasiūlymus įsiklausyta peržiūrint valstybės išlaidas? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kadangi net ir valdančiosios koalicijos sutartyje buvo numatytas tas bendras išlaidų mažinimas tiesiog administraciniams aparatams, tai, ko ėmėsi Finansų ministerija ir sulaukėme pritarimo Vyriausybėje, dėl išlaidų prekėms ir paslaugoms. Institucijose, kurios yra prie Vyriausybės ar pavaldžios Vyriausybei, tas mažinimas horizontaliai buvo atliktas.

Ko mes nedarėme, tai netaikėme to paties principo institucijoms, kurios yra nepriklausomos. Aš turiu omeny teismus, teismų administracijas ar kitas, kad niekam nekiltų abejonių dėl konstitucinio nepriklausomumo. Tai buvo atlikta. Galutinis rezultatas – tie mažinimai yra apie 10 % prekėms ir paslaugoms. Priminsiu, praėjusių metų pabaigoje prieš biudžetą taip pat kiek didesnis skaičius buvo padarytas. Manau, kad tai iš tikrųjų yra geras principas. Kai kuriose šalyse yra bazinė taisyklė, jog pradedamas biudžetas 2 % sumažintu finansavimu. Tai įpareigoja ieškoti efektyvumo, peržiūrėti procesus, skaitmeninti. Vyriausybė tai atliko, bet tik tose institucijose, kurios yra tiesiogiai pavaldžios.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, dėkoju, jūs vakar dalyvavote mūsų konferencijoje dėl gerovės ir biudžeto. Ten tų klausimų taip pat buvo aibė. Gaila, kad jūs išėjote. Profesorius R. Lazutka labai kritiškai po to skaidrių pavidalu įrodė, kad mes esame tarp lyderių Europos Sąjungoje pagal ekonominius rodiklius ir autsaideriai pagal visus socialinius rodiklius. Mano klausimas jums dėl patikslinto biudžeto. Ar galite pasakyti, kiek sumažės atskirtis 2020 metais, priėmus šitą biudžetą, būtent atskirtis, kuri dabar yra viena didžiausių Europos Sąjungoje? Labai ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Matyt, kokie pagrindiniai klausimai buvo vakar konferencijoje... Aš tikrai turiu apgailestauti, kad negalėjau ilgiau pasilikti. Buvo kalbama ir apie persikirstymo lygį. Tiesiog atkreipsiu dėmesį, kad su šiuo biudžeto projektu persikirstymo lygis numatomas pasiekti 31,6 %, o 2017 metais faktinis buvo 29,5 %. Matome, kad kryptis yra ta pati, visuomet norisi sparčiau.

Kalbant apie atskirties skaičius, žinoma, labai sudėtinga juos prognozuoti. Viena, ką galėčiau išskirti ir kas pagrįsta oficialiomis Europos Sąjungos institucijų prognozėmis, kad Lietuva pirmauja pagal vaikų skurdo mažinimo tempą, tuo norėtusi pasidžiaugti. Kalbant apie santykinio skurdo rodiklius, na, kadangi statistika labai vėluoja, tikrai nenoriu spekuliuoti. Kryptis biudžeto yra ta, kad skurdas mažėtų, ir tai akivaizdžiai matyti. Aš tikrai tikiuosi, kad sumažės. Ministras L. Kukuraitis tai galės patvirtinti jau detaliais skaičiavimais.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs pristatydamas biudžetą sakėte, kad 10 % augs atlyginimai mokytojams, dėstytojams, tik pamiršote paminėti, kad augs nuo rugsėjo mėnesio. Iš esmės ta 10 % augimo našta daugiausia teks, žiūrint į priekį, ateinančioms valdžioms, bet aš norėčiau paklausti apie savivaldybes. Auga biudžetas, bet, kaip žinome, ir dabar savivaldybės prisideda prie švietimo pagalbos. Aišku, 10 mln. duota, bet pagal Savivaldybių asociacijos reikalavimus dar apie 15 mln. savivaldybės turės pačios mokėti. Aš norėčiau paklausti, koks išeina balansas, nes nemažai socialinių grupių yra didinamas neapmokestinamasis dydis. Pagal Metodikos įstatymą dalinimasis maždaug vyksta – 70 % Vyriausybė prisiima, 30 % savivaldybėms. Iš tikrųjų kiek to didėjimo liks ir apskritai ar yra suskaičiuota, kokia dalis liks dėl kitų priimtų teisės aktų savivaldybei kitoms reikmėms? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog noriu patikslinti, kad papildomai švietimo pagalbai numatyta 10,3 mln. Na, ir priminsiu, kad nors yra nemažai reikalavimų dėl šitos funkcijos, jina laikoma galų gale vis tiek savarankiška savivaldybių funkcija, o ne deleguota, todėl tas argumentas dėl 20 ar kiek papildomų milijonų šiuo atveju tikrai ne iki galo korektiškas.

Kalbant apie sritis, kurias paminėjote, švietimo, kalbant apie mokytojus, dėstytojus, tai tikrai skaidrėse yra aiškiai parodyta, kad laikotarpiai skirtingi, taip, mes ieškojome kompromisų su

bendruomene. O kalbant apie savivaldą, pirminiame projekte buvo numatytas 11,9 % bendras augimas tiek savarankiškoms, tiek deleguotoms, tai sudarė 350 mln. eurų, tikrai tas augimas išpūdingas. Kalbant apie patobulintą projektą, tas augimas yra kiek mažesnis, bet faktiškai paklaidos ribose, dabar yra numatomas 11,5 % augimas ir tai sudarytų beveik 340 mln. eurų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, Finansų ministerija jau antrus metus rengia vadinamąjį piliečių biudžetą, kuriame glaustai pateikia tiek numatytas priemones, tiek rezultatus, kurių siekiama pasiekti. Pavyzdžiui, 2020 metų biudžete, jūsų vadinamajame piliečių biudžete, yra numatyta, kad sveikatos priežiūros paslaugoms bus 2,3 mlrd. eurų, bet nenurodoma, kaip pasikeis sveikatos priežiūros apimtis gyventojams, prieinamumas ir kokybė. Kaip tai pasikeis?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Glaustas biudžetas – tai informacinis dokumentas, kad nepasiklystume tarp tų šimtų puslapių. Manau, kad tikrai tas klausimas, per brūkšnelį pasiūlymas, tikrai yra geras. Manau, kad tuo atveju, kai kalbame apie finansus, daugiau dėmesio galėtume skirti, kokių rodiklių siekiame, kokių rezultatų tikimės pasiekti. Aš manau, tikrai tobulinsime šią formą ir atsižvelgsime į jūsų pastabą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, vakar abu dalyvavome konferencijoje, kur vienas ekonomistas šiuos naujuosius mokesčius, siūlomus vieno ar kito valdančiosios koalicijos atstovo, įvertino kaip visiškai eksperimentinius. Kaip jūs vertinate tokius eksperimentus su įvairiomis visuomenės grupėmis?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Demokratija tuo ir stipri, kad reaguoja į visuomenės nuotakas, į pasikeitimus, į dinamiką... atsinaujinanti sistema. Tos diskusijos, visi mokesčiai kažkada buvo eksperimentiniai, pasaulyje turėjome mokesčių ir nuo langų dydžio, ir nuo namo pločio. Buvo įvairių variantų. Tai, kad kai kuriose šalyse siūloma įvesti panašius mokesčius, taip pat indikuoja, kad mokestinės sistemos nestovi vietoje. Ir tai, kad vyksta diskusija šiais klausimais, aš irgi teigiamai vertinu. Tai, kad galbūt išvengsime staigių sprendimų, kurie galėtų įvesti į nesibaigiančias bylas, manau, irgi yra teisingas sprendimas. O ekspertai? Ekspertų darbas komentuoti, bet demokratija ir veikia taip, kad vienas pasiūlo, kitas pateikia savo argumentus, apsikeičiame argumentais, randamas sprendimas arba ne.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, man labai patiko jūsų atsakymas į prieš tai klausimą uždavusios Seimo narės klausimą. Bet man nepatiko, tiesą pasakius, pasisakymas dėl „Programos 1000“, pareigūnų „Programos 1000“. Šitoje vietoje aš atkreipiu jūsų dėmesį į tai, kad jūs dažnai pabrėžiate išipareigojimų svarbą. Šiuo atveju mes turime profesinę sąjungą, kuri labai aktyviai vykdo išipareigojimus dėl pertvarkų, dėl sumažinimo, dėl įvairiausių atleidimų ir taip toliau. Profsąjunga rodo pavyzdį iš esmės kitoms profsąjungoms dėl to, kaip dalyvauti struktūrinėje permainose. Bet dabar mano klausimas yra ne apie tai, mano klausimas: jeigu mes drįstume šiek tiek koreguoti pertekliaus procentą, koks tai yra procesas, kaip tai yra suderinama su Europos Komisija, kaip tai bus derinama, kas tai darys?... Mes puikiai žinome, kad augimo faktas yra šiek tiek didesnis negu prognozės, jūsų prieš tai darytos. Tikriausiai...

PIRMININKAS. Laikas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). ...tas korekcijas mes galėsime daryti Seime. Bet gal jūs galėtumėte mums plačiau papasakoti apie procedūras?

V. ŠAPOKA. Šiuo metu yra numatyta 0,2 % viešųjų finansų pertekliaus, jis leidžia atitikti visas tiek europines taisykles, tiek mūsų Konstitucinio įstatymo taisykles. Jeigu būtų nukrypstama nuo 0,2 %, pavyzdžiui, taptų 0,1 %, būtų Konstitucinio įstatymo pažeidimas. Ir tokiu atveju, aš net neabejoju, Prezidentas pasinaudos savo veto teise.

PIRMININKAS. Liko minutė, dar P. Gražuliui suteiksiu teisę paklausti.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas ministre, aš truputėlį iš praeities. Kaip jūs vertinate buvusios konservatorių ir liberalų Vyriausybės eksperimentus, kai jūs puikiai žinote, jog krizę sukėlė

bankai? Jie, gelbėdami bankus, 8 mlrd. skolino po 10 % metinių palūkanų, tuos pinigus atėmė iš pensininkų ir kitų, gaunančių... mažino visiems pajamas. Kaip jūs vertinate šiuos eksperimentus gelbstint bankus?

Ir dar toks trumpas techninis klausimas. Koks šiuo metu prezidentūros biudžetas?

V. ŠAPOKA. Pradėsiu nuo antro. Atmintinai tikrai nepasakysiu, visa tai yra projekte. Taip, atsižvelgiant į prezidentūros prašymą, yra numatytas didėjimas, kurį profesorius K. Glaveckas siūlė *nuimti*.

O kalbant apie praėjusių vyriausybių, praėjusių finansų ministrų veiksmus, aš sau esu davęs... priėmęs tokį sprendimą tiesiog nekritikuoti buvusių ministrų, nes... tegul mane kritikuoja, kai nesi buvęs tose situacijose, tikrai nežinau, kaip būtų elgęsis pats, nes po laiko, aišku, mes visi kur kas... Yra toks posakis: nėra nieko gudriau, negu lietuviai palaiko. Aš tiesiog renkuosi nekomentuoti praėities sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Laikas išnaudotas.

Toliau tęsime diskusiją. Dėkojame ministrui. Diskutuoti skirta pusė valandos. Frakcijos vardu kalbės Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Štai ir turime biudžetą, grįžusį antram svarstymui. Po pateikto pirmam svarstymui turėjome labai daug baimių, labai daug gąsdinimų, įvairių grasinimų, kad jeigu nebus priimti vieni ar kiti mokestiniai įstatymai ar kokios nors pataisos, biudžetas sugrius ir sprendimų nebus priimta. Labai jautriai reaguodavo į kiekvieno komiteto pasisakymą, pasiūlymą, pritarimą arba nepritarimą, ir toks vaizdas, atrodė, lyg ir buvo jau paskutinis balsavimas ir biudžetas jau buvo patvirtintas. Bet, deja, visos šios baimės išsisklaidė. Daugelis sprendimų yra rasti Vyriausybei sugrąžintu biudžetu. Ir pasirašytos sutartys su profsąjungomis. Žinoma, gal jos nėra pačios geriausios, bet sprendimai yra rasti. Tie komitetai savo sprendimais pagrindė dalyku... kuriuo reikia papildyti. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis, turėjo, žinoma, priiimti pagrindinę ugnį. Jis dažnai turėjo būti tas ne pats geriausias, ne visada atliepiantis ar viską leidžiantis. Bet džiaugiuosi tuo, kad į Biudžeto ir finansų komiteto priimtą sprendimą padidinti asignavimus beveik 60 mln. Vyriausybės didžiąja dalimi buvo atsižvelgta, sprendimai buvo rasti. Tik, žinoma, kai kurioms dalims nebuvo rasta. Pavyzdžiui, nemo-kamas bakalauras. Bet tikiuosi, kad šį sprendimą rasime Seime. Ir turbūt nustokime toliau sakyti, kad įvyks kas nors blogo, kažkas negero. Seime, žinoma, gali būti pakoreguoti tiek mokestinių įstatymų priėmimai, tiek išlaidų tam tikrų punktų didinimai. Bet, kad ir kaip būtų, ar tą rodiklį – 0,2 atitiksime, ar jis bus šiek tiek mažesnis, biudžetas vis tiek turėtų būti priimtas. O visi kiti grasinimai, vetavimo teisė, visos kitos teisės... iš tikrųjų gal nustokime gąsdinti vieni kitus. Turime suprasti vieną dalyką – Lietuvos istorijoje dar nėra buvę, kad biudžetas būtų vetuotas, ir visi suprantame, ką reiškia gyventi su viena dvyliktąja. Tad priimkime teisingus sprendimus, gerus sprendimus, tokius sprendimus, kurių reikia mūsų valstybei. Tad pritarkime.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti Seimo narę V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, daug buvo pasakyta apie šį biudžetą, apie naujuosius mokesčius, kurių pusė vis dar įstrigo komitetuose ir kurių naujos versijos, atrodo, vis dar karštingai gimsta kai kurių valdančiųjų Seimo narių galvose. Daug kalbėjome apie vaiko pinigus ir jų menamą naudą, kuri, tikėtina, ištirps ją palyginus su išlaidomis, kurias šeimos patirs dėl augančių degalų kainų ir naujų mokesčių. Todėl šiandien aš noriu pakalbėti apie biudžeto formavimo principą, kuris, mano galva, yra visiškai neteisingas.

Stebint, kaip vyksta biudžeto svarstymai, apima jausmas, kad valdantieji į biudžetą žvelgia kaip į paprastą pajamų ir išlaidų sąmatą, kurią balansuojant pačiu elementariausiu būdu yra pa-imama kažkokia suma, kurią reikia mažiausiai skausmingai ir su didžiausia politine nauda pa-skirstyti. Mano, kaip liberalės, įsitikinimu, į biudžetą reikia žvelgti visiškai kitaip. Tiesmukas per-skirstymas tokiu principu, kad papildomas lėšas duosime tiems, kurie garsiausiai protestuoja, ir paimsime iš tų, kurie šiandien dar tyli, nespėjo susiorganizuoti, leidžia pakamšyti biudžeto sky-les, tačiau ilgesnėje perspektyvoje atneša daug žalos, nes supriešina visuomenę ir įtvirtina elgesio stereotipą, orientuotą į siekį atsiriiekti kuo didesnę biudžetinio pyrago dalį.

Šiame biudžete aš nematau jokio dėmesio laisvam iniciatyviam žmogui, kuriančiam galimybes, kuriomis naudojasi jis pats ir nekliudomai gali naudotis kiti. Toks žmogus, liberalų įsivaizdavimu, yra sėkmingos modernios visuomenės varomoji jėga, tačiau ši valdančioji dauguma į tokių žmonių išsilavinusį, kritiškai mąstantį, žvelgia su ypatingu nepasitikėjimu ir jis lieka kažkur paraštėse. Todėl liberalai negali pritarti tokiam biudžeto projektui, koks jis yra šiandieną.

Aš kreipiuosi į valdančiuosius, kurių, tikėtina, didelės dalies po metų čia nebebus, tačiau su kurių priimtais neadekvačiais sprendimais ir eksperimentiniais mokesčiais mums visiems teks gyventi dar kurį laiką. Jūs matote naujausius reitingus, suprantu, kad mėginate būti išvalgūs ir apdairūs, ir šiandieną į darbotvarkę įtraukėte projektą dėl kartelės nuleidimo iki 3 %, tačiau po jūsų chaotiškų sprendimų paliksite suirutę. Todėl apeliuoju į sveiką protą ir kviečiu nepalikti po savęs mokestinės pelkės, nesileisti prarajon kartu su savo lyderiais, kariaujančiais asmeninius karus. Politika yra ne karai, politika yra kur kas daugiau. Priimdami sprendimus dėl to, kaip mūsų valstybė gyvens visus artėjančius metus, pasielkite kaip politikai, o ne kaip jos naujokai.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, žvelgiant į biudžeto pokyčius nuo pirmojo jo varianto, apima jausmas, kad šiandien yra juodasis penktadienis – *Black Friday*, kai visus tuos pažadus, kurie buvo duoti viešojo sektoriaus darbuotojams, senjorams, vaikams, stengiamasi įgyvendinti, bet kažkaip pritaikant nuolaidas. Praeitą kartą sakiau, kad viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio strategijai įgyvendinti biudžete trūksta 212 mln. eurų. Žvelgiant į šiandieninį variantą, jame trūksta nei daug, nei mažai – apie 110 mln. pažadams įgyvendinti. Žiūrint, kaip yra pasiekti tie pažadų įgyvendinimai, truputį juokinga, nes, tarkim, dėstytojams atlyginimai turėjo augti nuo sausio 1 dienos, jie auga nuo rugsėjo 1 dienos, medikams turėjo būti 79 mln., kad atlyginimai augtų nuo liepos 1 dienos, yra perpus mažiau, tai galbūt augs nuo spalio 1 dienos, aš nežinau. Kultūros darbuotojams turėjo augti 15 %, valstybės pavaldumo įstaigose – 10 %, savivaldybių – 6,8 ir, atrodo, kad visiems viskas kažkaip po truputį. Vaiko pinigai – nuo liepos 1 dienos, pensijų papildomas indeksavimas – nuo liepos 1 dienos. Tačiau tai, ką jūs šiemet numatote keliems mėnesiams arba pusmečiui, kitai Vyriausybei reikės surasti visiems metams.

Man asmeniškai tai primena G. Kirkilo Vyriausybės veikimą 2008 metais, kuomet buvo pridalinta daugybė pažadų, ir ne tik pažadų, bet ir padidintos išmokos prieš pat krizę. Dabar krizės nėra, tačiau ateina ekonomikos lėtėjimas ir kam nors tuos pinigus reikės surasti, bet akivaizdu, kad jau nebe jums.

Žvelgiant į mokestinę politiką, apskritai atrodo, kad jus apėmė visiška desperacija. Atšaukiama gyventojų pajamų mokesčio reformos dalis. Kai opozicija tai sakė ją priimant, kad ji neatsakingai priimama, tuomet sakėte, kad trukdote dirbti, atstokite. Šiandien patys tą patį darote.

Žvelgiant į kitus mokesčius, apskritai atrodo, kad tai kažkokia egzotika, ko niekur nėra ir dar niekas to nebuvo sugalvojęs. Bet turbūt jūs didžiausi ekonomistai iš visų, geriausiai viską žinote ir turbūt atrasite tai, ko dar nė viena Europos Sąjungos valstybė nėra atradusi. Finansų rinkų mokesčiai transformuojami į pelno mokestį paskutinę minutę. Tik priminsiu, kad įsigaliojimas yra nuo sausio 1 dienos. Liko trys savaitės.

Į stambios prekybos mokesčius Mokesčių inspekcija pažiūrėjusi apskritai pasakė, kad tai yra neadministruotinas įstatymas, ir jis buvo atmestas. Jūsų pačių kūryba, įrašyta į biudžeto projektą.

Automobilių mokestis mutuoja nuo ridos ir taršos apmokestinimo tiesiog į registracijos mokestį. Man atrodo, tai visiškai neatitiks įstatymo pagrindinio tikslo – mažinti taršą, tačiau yra dar vienas pasipinigavimas, kuris išties tiesiog pabrangins transporto kaitą.

Laužomi pažadai verslui, kuris buvo susiplanavęs dėl akcizo mokesčio didinimo. Žemės mokestis atmestas. Žemės ūkio gazoliai skrenda pro langą. Tačiau atsiranda naujų nuolaidų individualiai veiklai ir atmetama ministerijos pozicija dėl lubų nustatymo. Nekilnojamojo turto mokestis atmetamas, paskui vėl grįžta.

Nežinau, man tai panašu tiesiog į visišką chaosą ir nekompetenciją. Aš sakyčiau, kad toks procesas, toks biudžeto priėmimo procesas, turės ilgalaikį poveikį ne tik ekonomikos augimui su kvailais mokesčiais, bet ir ilgalaikį poveikį žmonių pasitikėjimui politika ir politikais. Tikiu, kad tai atsilieps jums ir rinkimuose. Šis biudžetas anksčiau buvo melagių biudžetas, dabar jis yra tiesiog kažkoks išpardavimų biudžetas, kai išparduodami pažadai ir žmonių pasitikėjimas.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, bent 1 mln. 300 tūkst. Lietuvos gyventojų šiandien neturi galimybės mūsų klausytis, nes jie yra savo darbo vietose. Iš 2,8 ar 2,7 mln. Lietuvos gyventojų 1 mln. 300 tūkst. yra dirbantys, kas dieną kuriantys produktą ir mokantys mokesčius, kuriuos mes čia įsijautę skirstome. Paskutinę minutę atliekame pokyčius, kurių nelaukia nei patys gyventojai, nei verslas, nei bankai, nei šiaip politologai, kurie skaitė mūsų programas ir kalbėjo apie tai, kad politikai turėtų būti prognozuojami.

Šiandieninis vidutinis Lietuvos gyventojas arba vidutinė šeima yra Fabijoniškių gyventojų šeima su dviem vaikais, su vyru, kuris dirba ir uždirba truputį daugiau negu... dirbantis versle ir uždirbantis truputį daugiau negu vidutinį atlyginimą. Moteris greičiausiai bus viešojo sektoriaus darbuotoja. Abudu jie turės bendrą paskolą. Vaikai: jaunesnysis eis į privatų darželį dėl gerovės valstybės vis dar neužtikrinamo prieinamumo, o vyresnysis eis į mokyklą. Tėvai abiejų sutuoktinių greičiausiai gyvens kur nors provincijoje ir sutuoktiniai iš savo algos geranoriškai prisidės prie jų išlaikymo, o tai greičiausiai bus Aukštaitijos regione, kuris yra labiausiai senstantis.

Prieš metus šitai šeimai buvo pažadėtas milijardas. Milijardas ir iniciatyva, kad jie, dirbdami, kiekvieną dieną eidami į darbą, galės užsidirbti ir padėti savo tėvams, galės greičiau išmokėti savo paskolą, galės savo vaikams garantuoti tai, kad jie turės normalų užimtumą valstybės finansuojamoje popamokinėje veikloje.

Vos po dešimties mėnesių viskas apsisiverčia. Apsiverčia, nes valdantieji nusprendė gerovės valstybę kurti visai kitaip. Valdantieji suprato, kad rinkimų metais gerovės valstybė yra kuriama dalinant pašalpas, nustekebant gerovės valstybės funkcijas, kas tradiciškai yra sveikata, švietimas ir socialinė apsauga. Visoms šioms funkcijoms yra skiriama vis mažiau ir mažiau nuo mūsų ekonomikos. Perskirstymo procentas švietimui mažėja, sveikatai mažėja, socialinei apsaugai didėja, bet tiktai išmokų sąskaita, bet ne institucijų pagalba ir pagalba paslaugų plėtra. Valdantieji pasirenka išlaikytinių valstybės modelį.

Kitais metais augs tiek vaiko pinigai, tiek valstybės dalinama pensija, bet neaugs motyvacija dirbti. Dirbti Fabijoniškių šeimai, kuri, išgirdusi, kad įvedamas ir naujas bankų mokestis, ne iš karto suprato, kad brangs ir jų paskola, kurią jie pasiėmė šiam savo butui išmokėti. Gyventojai ne iš karto suprato, kad vaiko pinigai ir NDP, kuris buvo jiems pažadėtas, greičiausiai nekils taip, kad galėtų padengti popamokinę veiklą, kurios šiandien Švietimo, mokslo ir sporto ministerija nebeįgali padengti.

Šis pasitikėjimas valstybe, kaip ir gerbiama G. Skaistė sakė, turi ilgalaikį efektą, nes mumis, politikais, nebegali pasitikėti nei politologai, nei rinkėjai, nes mato, kad paskutiniu etapu, likus dešimt mėnesių iki Seimo rinkimų, iš viso keičiama sistema. Vos prieš tris dienas registruotas pasiūlymas apverčia viso vieno sektoriaus apmokestinimą, ir šiandien valdyba pasako, kad tai nėra koks nors esminis pakeitimas, vos 15 dienų iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Nenorma tampa norma ir taip toliau, nes šiandien pasiūlyti mokesčiai ir jų lietus niekaip nesusiję su prognozuotu verslo standartu, kai pasiėmęs septyneriems metams ar ilgesniam laikotarpiui paskolas turi mąstyti proaktyviai, kaip bus apmokestinamas šioje šalyje ir ar bet kokia veikla bus rentabili. Kai taisyklės keičiamos jau prasidėjus žaidimui, tai nebėra sąžiningas žaidimas.

Ir šiandien aš, kaip liberalų atstovas, raginu mus, kaip politikus, susiprotėti, kad gerovės valstybė nekuriama išlaikomo piliečio valia. Gerovės valstybė kuriama tuomet, kai valstybė turi stiprias sveikatos, švietimo ir socialinės apsaugos institucijas ir kiekvienas yra lygus prieš įstatymą.

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Kviečiu sugrįžti prie gerovės valstybės ir galimybių valstybės kūrimo finansuojant valstybines paslaugas, o neišdalinant pinigų, tiesiog paperkant rinkėjus. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kalbėsiu konkrečiai ir be ilgų išvedžiojimų. Ką tik turėjau galimybę paklausti klausimo mūsų finansų ministro apie pasitikėjimą – pasitikėjimą politikais, pasitikėjimą Vyriausybe ir galų gale pasitikėjimą valstybe. Žinote, kai auga nepasitikėjimas valstybe, kartu auga ir nepasitikėjimas demokratija.

Noriu pasakyti jums labai paprastą dalyką ir labai paprastą pavyzdį, tai yra pasitikėjimas, susijęs su mūsų statutiniais darbuotojais, su mūsų VRM sistema ir pažadais, kurie buvo jiems duoti. Pažadais, kuriuos simbolizuoja „Programa 1000“, kad 2020 metais statutinių pareigūnų, pirminės grandies pareigūnų, atlyginimas į rankas šios Vyriausybės duotu žodžiu turėtų siekti 1 tūkst. eurų į rankas.

Šiandien, deja, situacija yra visai kitokia. Noriu tiesiog iliustruoti vienu labai konkrečiu ugniagesių gelbėtojų pavyzdžiu. Jūs gerai žinote, kad, įvairių sociologinių apklausų duomenimis, ugniagesiais gelbėtojais pasitiki net 90 % Lietuvos gyventojų, tačiau, lyginant su kitų statutinių įstaigų pareigūnais, ugniagesiai gelbėtojai gauna mažiausius atlyginimus. Ką tik priimto statutinio ugniagesio atlyginimas su priedais, priemokomis už laipsnį, stažą, darbą naktį ir pavojingas sąlygas yra 550 eurų į rankas.

Šiuo metu Lietuvos priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžioje tarnyboje yra apie 606 laisvus etatus, iš jų apie 500 yra tiesiogiai susiję su incidentų likvidavimu: ugniagesių gelbėtojų, skyrininkų, pamainų vadų. Į gaisrus ir gelbėjimo darbus šešiasdešimtyje gaisrinių automobiliuose atvyksta du, keturi pareigūnai, o ne penki ar šeši, kaip turėtų būti. Kyla reali grėsmė, kad dėl pareigūnų stygiaus ugniagesiai nebepajėgs atlikti savo pareigų. Matėme situaciją Alytuje, matėme mūsų didvyriškai sunkų darbą dirbančius ugniagesius. Tai, ką jie padarė Alytuje, tam tikra dalimi prilygsta tam, ką ugniagesiai gelbėtojai darė Jungtinėse Amerikos Valstijose po 2011 metų rugsėjo 11-osios katastrofos ir tragedijos. Turime galimybę šiek tiek pataisyti padėtį. Aš suprantu, kad vadinamoji profesionalų Vyriausybė dažnai neturi labai aiškaus sąlyčio su tomis visuomenės grupėmis, kurios turi savo lūkesčių, turi savo interesų ir yra išgirdusios joms duotą žodį. Todėl, valdančioji dauguma, jūs ne kartą jau pademonstravote, kad yra galimybė kartais pataisyti šitos Vyriausybės žiūrėjimą pro pirštus į tokius išipareigojimus. Štai mes Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete esame vienbalsiai pritarę didinti finansavimą ugniagesiams gelbėtojams. Deja, nukeliavęs į pagrindinį komitetą tas mūsų pasiūlymas buvo nustumtas į šalį. Tikiu, kad priėmimo metu, biudžeto priėmimo metu, mes dar galime pataisyti situaciją. Mums tereikia surinkti 71 balsą. O pagrindas, pamatas tai situacijai pataisyti yra mūsų kelių kolegų iš įvairių frakcijų, taip pat ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos registruotas pasiūlymas dėl biudžeto – skirti papildomą 9,8 mln. finansavimą. Pirmiausia – įgyvendinti „Programos 1000“ tikslams.

Gerbiamieji, tikrai dar pamąstykite, įvertinkime galimybes ir gruodžio 17 dieną mes dar turėsime progą ištesėti žmonėms duotą žodį. Ta gaida ir baigiu.

PIRMININKAS. K. Glaveckas dėl vedimo tvarkos.

K. GLAVECKAS (LSF). Pirmininke, aš manyčiau, kad ministras turėtų būti artimesniu atstumu prie mūsų, negu ten kampelyje kažkur *pasikovojęs*. Kukū, ministre! Prašom pakviesti ministrą. Kukū.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre Šapoka, prašo jūsų dėmesio.

K. GLAVECKAS (LSF). Ministre, ateikite čia, būkite geras. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys M. Majauskas. M. Majauskas atsisakė. Kalbės Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, neišžižėskite, bet iš tikrųjų reikėtų arčiau stovėti, ne prie savo draugų, kuriuos jūs matote ištiesai.

Kadangi aš čia vienintelis, kuris visuose biudžetuose dalyvavau ir vienaip ar kitaip buvau prisidėjęs prie jų, tai pasakysiu, kad šis biudžetas, aišku, nėra išimtis, jame yra visokių dalykų – ir gerų, ir blogų. Geri dalykai susiję su tuo, kad ekonomika iš tikrųjų labai smarkiai auga ir Europos pinigai mus labai smarkiai pakėlė per šiuos metus, ir kitus metus dar šiek tiek kels. Bet nepaisant to, aišku, problemų yra daug. Pagrindinės problemos, mano supratimu, yra štai kur.

Visų pirma liberalai teikia siūlymus, didžiąją jų daugumą, kaip padidinti pajamas. Jie akcentavo tai, kad iš tikrųjų valstybei reikia tuos išteklius geriau naudoti ir kad išteklių naudojimas, Simonas kalbėjo apie tai... tai valstybės tarnautojams darbo užmokestį reikėtų vien dėl to sumažinti 1 ar 2 %, kad maža valstybė neturėtų didelės Vyriausybės. Dabar išeina taip, kad mes esame iš tikrųjų maža valstybė, lanksti, kuri viską gali, bet Vyriausybė, visa biurokratija labai smarkiai

išaugusi ir nemažėja. Iš esmės 30 tūkst. kaip buvo, taip ir liko per tuos pastaruosius visus ketverius metus. Problema ne jų skaičius, problema ne skaičius, problema ta, kad valdininkai, turėdami žemas algas, vienaip ar kitaip stengiasi privatizuoti tą funkciją ir daryti iš to kokią nors naudą sau gerais ar blogais norais. Iš čia atsiranda korupcijos pamatai, kuriuos Prezidentas dabar bando išravėti, bet, atrodo, nieko nesiravi ir kiti dalykai.

Kitas siūlymas buvo susijęs su pinigų, išlaidų mažinimu iš tikrųjų ten, kur jos yra, mano supratimu, tame fone, kuriame ir Lietuva, ir skurdas yra, yra perteklinės. Kalbant konkrečiai, tai išlaidos, kurios susidaro prezidentūroje, kaip žinote, yra numatytas 25 % didėjimas, tarp jų rezidencijos remontui – apie 350 tūkst., 150 tūkst. reprezentacinėms, 100 tūkst. komandiruočių pinigams ir kitos išlaidos. Mano supratimu, Prezidento kanceliarija tikrai galėtų sumažinti savo poreikį bent jau puse milijono arba milijonu eurų ir tuos pinigus skirti ne kam kitam kaip, pavyzdžiui, benamių, vaikų globos namams. Tai būtų iš tikro labai gražu ir tai Prezidentas V. Adamkus yra daręs. Pastato, kuriame gyvensi, remontas ir gražinimas yra svarbus, bet čia turėtų būti daugiau asmeninis Prezidento klausimas.

Kitas dalykas yra susijęs su Lietuvos banku. Prieš tai kalbėjęs ministras sakė, kad mes negalime Lietuvos bankui nurodyti įnešti į valstybės biudžetą daugiau pinigų kaip 11,5 mln., kiek jie parašė. Bet jie iš tikro disponuoja mūsų pagrindiniais rezervais, 6,5 mlrd. eurų, kurie saugomi ir kuriuos jie investuoja. Jie investuoja tik tiek, kad padengtų tas išlaidas, gautų kokią nors minimalų pelną ir atitinkamai pervestų. Aš manau, mes galėtume iš tikro priimti tokį įpareigojimą, kad jie bent jau kitais metais padidintų laisvo pelno likutį iki 15 mln. eurų. Tą jie tikrai gali padaryti sumažindami savo išlaidas ir geriau administruodami arba investuodami į tam tikrus finansinius instrumentus mūsų visų pinigus. Estijoje, Latvijoje ir kitose šalyse, kur sąlyginai mažesnis yra, jie atiduoda valstybei kur kas didesnę sumą.

Tokių pasiūlymų yra daug, bet pagrindiniai pasiūlymai, kaip minėjau, sueina į tai, kad išlaidos, kurias daro valstybė, kurias viešieji finansai daro, iš tikro skirstomos labai neefektyviai, tas neefektyvumas išlieka ir iki šios dienos. Todėl baigdamas noriu pasakyti, kad liberalai siūlė ir siūlo būdus, kaip pagerinti biudžeto situaciją, kaip padidinti jo efektyvumą, ir nepritaria tiems siūlymams, kurie susiję su grynai atskirų Seimo narių arba atskirų interesų grupių tenkinimu per biudžetą. Kitaip sakant, tas, kas arčiau valdžios, tas turi teisę ir galimybę gauti daugiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinį kviečiu kalbėti Seimo narį E. Pupinį.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Laba diena, su kuo dar nesisveikinau. Svarstant tokį dokumentą turbūt reikėtų prisiminti daugiau ir savo politinę atsakomybę, nes tas biudžetas, kuris priimamas šiemet, atsilieps ir kitiems biudžetams. Jeigu mes planuojame biudžetą ir viską planuojame nuo metų pabaigos, tai automatiškai tai patvirtina, kad tame biudžete užtikrintos pajamos ir galimas tolesnis tęstinis finansavimas.

Kas yra su šiuo biudžetu, ypač kas susiję su švietimo sritimi, tai biudžetas priimamas taip, kad būtų pridėta politinių minų ateinančioms vyriausybėms. (*Triukšmas salėje*) Ką tai reiškia atlyginimo pakėlimas nuo rugsėjo mėnesio? Kalbant apie mokytojų atlyginimus, ką tai reiškia skaičiais? Jeigu šiandien Vyriausybė *per negaliu* surado 15,6 mln., ką tai reiškia metams? O tai reiškia, kad pridėjus 46,8 mln. metams kitame biudžete reikės 62,4 mln. Ką tai reiškia dar pridėjus 10 % nuolatinį augimą? Tai yra 124 mln. Ir tai tik mokytojų atlyginimams. Dėstytojų atlyginimai. Per vargą surasta 4,6 mln. paskutiniams keturiems mėnesiams. Ką tai reiškia dar plius 8 mėnesiai? Tai yra 14 mln. Ką tai reiškia metai? 18,6 mln. Ką reiškia 10 % augimas kitai Vyriausybei? Virš 37 mln. Iš tikrųjų toks yra biudžetas. Turint omenyje, kad apskritai biudžeto pajamos taip pat yra išdalintos per įvairias išmokas, per tą daugumos balsais priimtą mūsų Seimo sprendimą milijardais milijonui, tai yra faktiškai nusaustas biudžetas iki žemiausio lygio.

Kalbant apskritai, ar tikrai mes dar bandysime spręsti, nes Švietimo ir mokslo komitetas posėdyje pritarė ne tokiems skaičiams, tačiau buvo minėtas, pavyzdžiui, neformaliojo ugdymo kreipėlis, ten yra daug klausimų, nes iš esmės skirtas finansavimas nukreiptas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, ir šiandien, kiek žinau, dar nėra gautas pritarimas, kad tos Europos Sąjungos struktūrinės lėšos galėtų būti naudojamos neformaliajam švietimui. Ar neatsitiks taip, kaip su kultūros pasu, kurį Europos Komisija uždraudė naudoti tokiais tikslais. Tai vėlgi klausimas, ar mes galėsime tą programą finansuoti.

Toliau. Džiaugiuosi, kad pirmininkas užregistravo bent 1 mln. dėl mokyklų įstaigų galimybės racionalizuoti personalo tinklą. Toliau, ką darysime dėl mokslo finansavimo? Na, visi mes žinome skaičius, kad šios Vyriausybės finansavimas mokslui iš esmės ne gerėjo santykinai su bendroju vidaus produktu, bet jis krito žemyn, o mes turime tam tikrų išipareigojimų jį netrukus pakelti iki 2 %, nes beviltiškai atsiliegame. Visi kalbame čia apie dideles pridėtines vertes, kad ateityje biudžetai bus formuojami kur kas sėkmingiau, nes galbūt atsiras įmonių, kurios naudosis mokslo pasiekimais. Deja, tą prioritetą mes taip pat išbraukėme.

Dar vienas dalykas. Mes kalbėjome apie švietimo įstaigų kokybę, bet, žiūrėkite, kas atsitinka – ir dabar bendrojo lavinimo mokyklos nesuranda direktorių, nes atlyginimai tikrai netenkina, ir mes kažkada priėmėme tokius optimistinius sprendimus, kad turėtų būti rotacija kas kelerius metus, viskas gerai, direktoriai veršis į darbus, deja, to nėra, ir mes tos perspektyvos nenumatome – tam taip pat reikėtų virš 10 mln.

Nežinau, kaip mes elgsimės toliau Švietimo ir mokslo komitete, bet manau, kad turėtume elgtis vieningai, dar ne viskas prarasta, ir iš savo kolegų tikiuosi, kad nebus žengtas žingsnis atgal, bent tas žingsnis, kuris buvo daromas tuo metu, kai svarstėme biudžetą po pirmojo svarstymo. Sėkmės visiems ir, manau, tikrai turime dar *atstovėti* ir kitus skaičius, negu dabar yra pasiūlyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija baigta. Dabar kalbėsime dėl motyvų: vienas už, vienas prieš, ir balsuosime dėl biudžeto priėmimo datos gruodžio 17 dieną. Motyvai už – Seimo narys K. Glaveckas. Gerbiamas Kęstutis Glaveckai, motyvai už.

K. GLAVECKAS (LSF). Dėl datos, taip? Atsiprašau. Gerbiami kolegos, opozicija – ir liberalai, ir konservatoriai išsakė daug esminių pastabų, ir, aš manau, būtų protinga, jeigu mes dabar visi, kurie esame užvesti į palėpę ir nuimtos kopėčios, kitaip sakant, su tais mokesčiais galėtume dar dešimt dienų palaukti ir pabandyti, kad Vyriausybė ištaisytų klaidas. Manau, kad priėmimo datos nukėlimas būtų iš tikrųjų logiškas ir labai šventiškas, ir žmonių labai gerai sutiktas. Todėl siūlau datai nepritari. Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, aš siūlau balsuoti prieš. Trumpai ir aiškiai: nekilnojamojo turto mokestis, bankų mokestis, prekybos mokestis, automobilių mokestis, degalų mokestis, *šnapso* mokestis, tabako mokestis. Mielieji, galvą skauda nuo jūsų naujų mokesčių ir netikėtų siūlymų, kaip papildomai surinkti pajamas. Aš tik primenu, kad mokesčius sumoka tie patys žmonės, kurie dirba, užsidirba, perka duoną ir pieną.

Greičiausiai dabar jūs šiais visais mokesčiais socialinę atskirtį sprendžiate tų pačių socialiai atskirtų žmonių sąskaita. Tokiu būdu socialinės atskirties neišspręsite, nes jūs nesate Jėzus Kristus ir tuo pačiu paplotėliu visų nepamaitinsite. Negalima, manau, gyventi vien tik perskirstymo darbotvarke. Kur augimas? Ar yra šiame biudžete bent vienas punktas, bent vienas įstatymo projektas, kuris skatintų ekonomikos augimą, ar yra bent vienas įstatymas, kuris skatintų investicijas, skatintų kurti darbo vietas, ar bent vienas įstatymas, skirtas konkrečiai mokslui? V. Čerčilis prognozavo, kad ateities imperijos bus proto imperijos. Metas ir mums, manau, kalbėti apie ateities Lietuvą, kuri remiasi protu ir savarankišku žmogumi, o ne baudžiauninku, kuris tik laukia feodalo malonės.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuosime dėl Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimo paskyrimo viename iš artimiausių posėdžių, tai yra gruodžio 17 dieną. Balsuojame dėl šios datos.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 70, prieš – 11, susilaikė 27 Seimo nariai. Biudžetą priimsime gruodžio 17 dieną.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų, 2021 metų ir 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIIP-4015(2) (svarstymas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Skelbiu antrą darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų, 2021 metų ir 2022 metų valstybės biudžeto ir savival-

dybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIII-P-4015(2). Prie projekto Nr. XIII-P-4014. Kviečiu į tribūną V. Ažuolą pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai: 6 – už, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną I. Šimonytę, kuri pristatys Audito komiteto išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minimą nutarimo projektą. Kadangi nepritarė biudžeto projektui, tai taip pat nepritaria ir Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną G. Burokiene, kuri pristatys Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas lapkričio 5 dieną svarstė įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žiūrime, diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Pirmasis – K. Glaveckas. Gerbiamas Kęstuti, kviečiu į tribūną.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro nutarimas toks trumpas, bet jis yra gana prasmingas ir, mano supratimu, labai reikalingas. Kalbant apie trejų metų perspektyvą, mes ne tik nežinome, kas pas mus bus su mūsų pagrindiniais makroekonominiais dalykais, bet taip pat labai sunkiai įsivaizduojame, kas bus ir Europos Sąjungoje, žinant tai, kad Europos finansinė perspektyva kol kas nėra priimta, laukia gana dideli pakeitimai, taip pat ir ne Lietuvos naudai. Kaip žinote, jeigu mes dabartiniu laikotarpiu gaudavome 4 eurus iš Europos Sąjungos, o 1 eurą mokėdavome, tai ateityje tas skaičius gali pasikeisti į 1 su 3 arba net dar į mažesnę. Visi tie dalykai, tie skaičiai, kurie čia yra pateikti, gali būti iš esmės koreguojami, nes mūsų ekonomikai augti, kaip žinote, kolegos, iš tų 3 procentinių punktų mes beveik 2 procentinius punktus gauname iš europinės paramos. Jeigu išmestume tą 1,5 mlrd. eurų europinę paramą, iš esmės mes neturėtume ekonomikos augimo arba augimas būtų lygus labai mažam skaičiui. Todėl kalbėti apie algų padidinimą, pensijų padidinimą ar kitus dalykus tiesiog nebūtų pagrindo arba reikėtų baisiai didinti skolinimą, bet tam reikalingos vėl kitos aplinkybės ir visiškai kiti dalykai. Visi šitie skaičiai, kurie pateikti, yra norimi skaičiai, kad taip būtų, bet jokių būdu neturi jokios didelės reikšmės.

Dar vienas dalykas, šitie skaičiai neatspindi, kaip keisis mūsų bendrojo vidaus produkto augimas, bedarbystė, infliacija ir kiti dalykai, juose taip pat nėra informacijos. Todėl to nutarimo priėmimas kaip visuomet susiveda į tai, kad jis yra priimamas, o paskui jo niekas nesilaiko.

Noriu dar kelis žodžius pasakyti apie Europos Sąjungą, ką Lietuva tikrai pajus artimiausiais metais. Žinote gana sudėtingą Vokietijos padėtį. Per šiuos metus Vokietijos pramonė sumažėjo maždaug 5 %, o eksportas sumažėjo 3 %. Nepaisant to, kad Vokietija turi didelius finansinius rezervus, jinai kaip Europos garvežys, ekonomikos garvežys labai smarkiai lėtėja. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad į Europos Sąjungos fondus bus pervesta mažiau pinigų ir mažesnės bus visos pagrindinės programos, kurias mes naudojame. Todėl aš manau, to nutarimo priėmimas yra formalus dalykas, kuris iš tikro neturi didelio turinio ir nekelia jokių išipareigojimų. Tai nutarimas dėl kažkokių menamų arba galvojamų skaičių, kurie bus 2020 metais, 2021 metais, 2022 metais. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną P. Gražulį,

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Štai yra labai akivaizdus pavyzdys, ką prognozuoja Finansų ministerija, Seimas, koks bus biudžetas 2020 metais, 2021 metais, 2022 metais, tai yra prognozės. Be abejonės, tos prognozės, ką ir kalbėjo K. Glaveckas, gali neišsipildyti, gali atsitikti įvairiausių niuansų, lėtėja ekonomikos augimas, paminėjo Vokietiją. Gali būti ir kitokių dar gal nenumatytų krizių, o gal atvirkščiai – gal ekonomika pradės sparčiau augti. Šitos prognozės, kaip sako, bus didesnės, negu dabar planuojamos. Bet ką aš noriu tuo pasakyti? Pažiūrėkite, kas yra – lygiai taip pat valstiečiai žadėjo, kad galbūt biudžetas bus, tikėjosi, daugiau renkamas, galbūt planavo, kad iš šešėlio bus daugiau pinigų ištraukta, ir planavo tokį biudžetą, ir jie taip formavo. Deja, atėjus tai dienai, pamato, kad biudžetas yra toks, ir pagal tą biudžetą planuoja kitų metų išlaidas.

Kas daroma iš konservatorių pusės? Kritika milžiniška – o jūs žadėjote tiek, bet jūs neištesėjote. Bet nė vienai šakai pajamos nemažėja! Pensijos didėja, vaiko pinigai didėja, gydytojams didėja, mokytojams didėja, net statutiniams darbuotojams pajamos didėja – visiems pajamos didėja. Klausykite, triukšmas – milžiniškas, atrodo, kad čia karas vyksta. Streikuoja visi: ūkininkai streikuoja, mokytojai streikuoja, universitetai uždaro, ugniagesiai streikuoja, statutiniai darbuotojai streikuoja. Kaip tai suprasti? Aš su vienu opozicijos atstovu, Seimo nariu kalbu privačiai, gana garbingas žmogus, nenoriu įvardinti jo pavardės, nes tai buvo privatus pokalbis, kas čia darosi? Sako – net krizės sąlygomis, kada konservatoriai atėmė pensijas, kada mažino atlyginimus, šitokių piketų, streikų nebuvo, išskyrus vieną suorganizuotą, kai daužė langus. Viskas. Daugiau nebuvo kokių nors streikų. Susitaikė žmonės su esama situacija. Šiandien niekas nepatenkintas, nes atseit, kaip konservatoriai kalba, žadėjo daugiau.

Dar vienas dalykas. Gerbiamieji, aš visą laiką tą pačią mintį sakau, jūs manote, kad valdančioji dauguma nenori daugiau surinkti į biudžetą pinigų? Nenori daugiau pakelti mokytojams atlyginimus, gydytojams, pensijas padidinti? Negi jūs manote, kad jie nenori to daryti? Jie nori, bet šiandien nėra lėšų. Yra Finansinės drausmės įstatymas, kurio mes pažeisti negalime, kad, atvirkščiai, nebūtų pridaryta tų minų ir bombų kitoms vyriausybėms.

Ir dar vienas dalykas. Pažiūrėkite, Lietuvos bankas patvirtina, kad biudžetas subalansuotas, Europos Komisija patvirtina, kad biudžetas subalansuotas, Lietuvos aukščiausia audito institucija patvirtina, kad biudžetas subalansuotas. Tik, deja, konservatoriai su liberalais rėkia, kad čia daug minų ir atėjus kitoms vyriausybėms reikės tas visas minas srėbti. Bet kiek jūs, pridėjote savo valdymo laikais minų, tai dešimtmečiais mes srebiamė! Kiek milijardų atėmėte iš pensininkų, kiek milijardų atėmėte iš visų darbuotojų, mažinate atlyginimus? Pasakykite. Mažiausiai kokius 6 mlrd. Ir praeita valdančioji dauguma, ir dabartinė srėbė jūsų košę. O kam jūs padėjote? Bankai sukėlė krizę, o jūs atėmėte iš pensininkų ir iš bankų pasiskolinote dešimčiai metų beveik po 10 % metinių palūkanų. 2 mlrd. per 10 metų jūs jiems sukraunate į kišenes. 2 mlrd. jūs šiandien paduokite arba padalinkite iš 10 metų – daugiau kaip 200 mln. Tikrai jūsų visi lūkesčiai, ponai konservatoriai ir liberalai, bus įgyvendinti.

Jūs elementariausiai kritikuojate, bet pažiūrėkite į save, į savo padarytas klaidas. Jeigu ne jūsų klaidos, šiandien tikrai biudžetas būtų jau 200 mln. didesnis. Bet jūs negirdite, jūs nematote, jūs tik kurstote tautą, (...) ant kelių, kiršinate. Kaip taip galima? Aš įvardiju jus kaip kokią Maskvos penktąją koloną, kuri visada kenkia Lietuvai. Kuo valstybei blogiau, tuo konservatoriams geriau. Šitaip politikai neatsakingai, įžūliai kurstyti visuomenę negalėtų.

Aš manyčiau, aš suprantu, dabar pasiūlė, nori padidinti mokesčius. Sakote, jeigu įvesime bankams papildomą mokestį, jį apmokės gyventojai. Jeigu bankai dabar gauna apie 300 mln. pelno...

PIRMININKAS. Laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...o jie gaus 280 mln. pelno ir tuo tenkinsis, nedidės jokie mokesčiai Lietuvos gyventojams, tiems, kurie pasinaudojo, ima paskolas ir naudojami bankų paslaugomis. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Kviečiu T. Tomiliną. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, jeigu domėjotės visų Europos ir ne tik Europos gerovės valstybių istorijomis, tai jos niekada nebuvo kuriamos švenčiant šventes, geriant šampaną ir džiūgaujant. Gerovės valstybė yra nuožmios kovos rezultatas. Taip buvo visada, taip yra pas mus. Mes už ją turime pakovoti.

Aš šį biudžetą vadinčiau ypatingu biudžetu. Taip, tai yra dar vienas žingsnis gerovės valstybės link. Ne paskutinis, ne idealus, bet konkretus. Seimą, Vyriausybę, apskritai politinį elitą labai dažnai vadina neturinčiais vizijos, veikiančiais savo naudai. Ne, mes turime viziją, mes ją atkakliai ir aršiai giname ir įgyvendiname.

Aš kiekvieną kartą, stovėdamas šioje tribūnoje, priminsiu, kad esame lyderiai pagal skurdo mažėjimo šeimose su vaikais tendencijas. Lyderiai Europoje. Ir tai padarėme mes visi: opozicija ir pozicija, per šią kadenciją.

Kodėl šitas biudžetas yra ypatingas ir šitas biudžeto priėmimas? Todėl, kad Seimas, skirtingai nuo ilgos seimų istorijos, deda didžiules pastangas dėl biudžeto pajamų. Labai komiškai atro-

do netgi Finansų ministerijos kartojimas, kad Seimas pučia biudžetą, išlaidas. Nieko Seimas ne pučia. Seimas pirmiausia rūpinasi pajamomis. Ir tai yra labai sąžininga. Kažkas tai vadina chaosu, kažkas tai vadina skriaudimu. Taip, galbūt metas šiek tiek, labai švelniai nuskriausti bankus. Mes už valandos tai darysime. Galbūt metas kalbėti apie kaitinamąjį tabaką ir jo akcizą. Mes jau praeitą savaitę pakalbėjome, Seimas kaito kaip kaitinamas tabakas. Bet, ačiū Dievui, rezultatas yra – 6 mln. ar gaisrininkams, ar universitetams, bet nueis.

Kitais metais mokestinė našta absoliučiai daugumai Lietuvos žmonių, dirbančių žmonių, mažės 100 eurų. Mes diskutuojame apie tai, kad neapmokestinamųjų pajamų dydžio taikymas grįžtų prie 1 tūkst. eurų ribos, tai reiškia, kad 100 eurų mažės mokesčiai, NPD didės 100 eurų, mažės mokesčiai tam tikra dalimi nuo NPD. Taip pat reikėtų priminti, kad per trejus metus ši Vyriausybė, be kasmetinio taupymo, iš įvairiausių nereikalingų išlaidų kiekvienoje ministerijoje gavusi per 500 mln. vienkartinių pajamų, dar taip pat rūpinosi sisteminėmis permainomis. Per trejus metus viešasis sektorius susitraukė 10 %, 30 tūkst. užimtųjų iš 300 tūkst. Tai yra labai reikšmingi skaičiai, tai yra adekvatūs skaičiai mūsų demografinės situacijos atžvilgiu. Mes darome sąžiningus sprendimus. Viešasis sektorius traukiasi pirmiausia Vilniuje centrinės valdžios sąskaita ir iš tų sutaupyty pinigų galima finansuoti socialinius tikslus, kuriuos matote prieš savo akis ekrane. Mums gerai sekasi ir seksis toliau. Ir nebandykite to stabdyti.

PIRMININKAS. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai už ir prieš. Tuoj pažiūrėsimė. Motyvai prieš – K. Glaveckas. Nėra. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 65, prieš – 3, susilaikė 33. Po svarstymo pritarta.

11.57 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 10, 11, 14, 23, 29, 30, 32 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4039(4) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4039(4). Kviečiu R. Šalaševičiūtę. Ji pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2019 m. gruodžio 4 d. apsvarstė ir pritarė patobulintam Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6, 10, 11, 14, 23, 29, 30, 32 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Komiteto patobulintame projekte, pritarus iš dalies Seimo narių G. Burokienės ir T. Tomilino 2019 m. gruodžio 3 d. pasiūlymui, taip pat pritarus iš dalies Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymui, individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių, ūkinių bendrijų tikrųjų narių įmokų bazė padidinta nuo 50 iki 60 % išsiimamos asmeniniams poreikiams lėšų sumos, kuri deklaruojama Valstybinei mokesčių inspekcijai kaip su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos.

Dėl pirmiau paminėto pokyčio poveikis biudžetui, pajamoms bus tik 2021 metais deklaravus pajamas už praėjusius metus. VSDF 2021 metų biudžeto pajamos padidės 0,8 mln. eurų. Projekto 10 straipsnio 1 dalis patobulinta atsižvelgus į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė.

Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 2, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu V. Ačienę. Ji pristatys Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas šių metų gruodžio 4 dieną svarstė minėtą įstatymo projektą. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė T. Tomilino ir G. Burokienės pasiūlymui. Pritarta: 5 – už, 2 susilaikė. Sprendimas iš esmės yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIII-4039.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis – A. Sysas. Kviečiu į tribūną.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, štai ir prasideda pats įdomumas. Dėl biudžeto mes ten pamojavom, bet čia jau yra labai konkretūs įstatymai. Ne veltui aš klausiau finansų ministro, ar priėmus šitą įstatymą atskirtis sumažės. Tai jūs turbūt patys galite atsakyti į šį klausimą. Jeigu mes atleidžiame nuo mokesčių turtingus, o uždedame mokesčius vargšams, tai atskirtis niekaip nesumažės, ji tik padidės. O mes kalbame apie solidariai veikiančią socialinio

draudimo sistemą. Iš šitos sistemos mes visi norime įvykus nelaimingam atsitikimui, tapus bendrabiu arba sulaukus pensijos, jauniems žmonėms motinystės, tėvystės atostogų išeinant gauti išmokas. Tai šita sistema veikia solidarumo principu. Pažiūrėkite, ką šitas įstatymas daro. Jau ir taip į šitą bendrą katilą skirtingos grupės neša skirtingas įmokas, bet visi nori gauti didelę pensiją, didelę išmoką, laiku gauti išmoką. Buvo teisingi Vyriausybės žingsniai, ji buvo atnešusi ir bandė sulygtinti įmokas, kurias mokame mes, dirbantys pagal darbo sutartis valstybės tarnybos sektoriuje, ir tų, kas dirba savarankiškai. Deja, jau per pirminius etapus jūs nutarėte, kad gyvulių ūkis turi klestėti, ir kai kuriems sumažinote įmokų bazę – vietoj 90 padarėte 50. Bet įdomiausia, kas įvyko šiomis dienomis. Kai reikėtų tą bazę stiprinti ir visiems padaryti nuo 90, jūs nutarėte sumažinti nuo 90 iki 50, na, o dabar jau padarėte tokį kietą žingsnį – padidinote iki 60. O rezultatas yra koks? Tai didelės pajamas gaunantys žmonės, yra ir sąrašai, galite pažiūrėti, dar gaus papildomai 15 mln. eurų. Čia yra įdomiausias dalykas, kad nutarėte subalansuoti biudžetą ir apmokestinti vargšus, tuos pačius smulkius ūkininkus, kurie ir šiandien nieko nemoka, nes neturi pajamų, jie yra šiandien nedrausti. Jūs nutarėte, kad jeigu šiek tiek padidinsim jų įmoką ir jie pradės po 120 eurų kas mėnesį mokėti draudimo, tai biudžetas surinks 12 mln. Na, stebuklai, 15 turtingiems atiduodam, 12 iš vargšų surenkame, balansas neblogas, tik minus 3 mln. Tai ar tie 3 mln. gelbėja ką nors? Jūs pamiršote, kad tai yra menami 12 mln., nes jeigu turtingas žmogus gauna 15 mln., tai vargu bau ar vargšui nukrenta 12 mln. Jeigu jie šiandien nemoka, tai jie nemokės ir rytoj, vadinasi, jūs tą prarają būtent savarankiškai dirbantiems žmonėms, nes tai jų būsimos išmokos, jų ir... jeigu jiems trūksta, tai visi kiti Lietuvos piliečiai už juos sumoka, nes mūsų sistema yra solidari. Tai štai čia aš to solidarumo nematau.

O dabar norėčiau priminti, nes jums sakė ir Prezidentas, ir ministras, kad šita kategorija žmonių ir taip jau šiandien gauna 120 mln. daugiau išmokų, negu sumoka įmokų. Tai yra paskaičiuota, tai neištraukta kažkur iš dangaus ar nuo medžio nuskinta. Tai yra faktas. Savarankiškai dirbantys žmonės sumoka 120 mln. mažiau mokesčių, negu gauna išmokų. Jeigu priimsime ar Seimas priims, nes aš nebalsuosiu už šitą įstatymą, tokias įstatymo pataisas, kurios čia dabar eina, tai turtingiems žmonėms – dar 15 mln., ir tas deficitas jau sudaro 135 mln. Pakelkite rankas, kas nenori gyventi kitų sąskaita? Nenori. (*Balsai salėje*) Tik vienas balsas sako ir dar du balsai. Visi nori gyventi kitų sąskaita. Bet kodėl mes taip žiūrime į kitus žmones, kuriems reikia sumokėti visas įmokas į socialinį draudimą, o kai kas gali nemokėti ir gilinti tą gyvulių ūkį ir toliau gauti didelės pajamas? Absoliučiai reikėtų didinti tokiems žmonėms įmokas, kad jie galėtų prisidėti prie bendro katilo daugiau, o tai, kas pasiūlyta, ir tai, kas priimta komitete, daroma visiškai atvirkščiai.

Todėl labai prašau pagalvoti. Jūs gi esate centro kairės partija ir Vyriausybė, deklaruojate, bet šiuo atveju teikiate dar vieną lengvatą turtingiems žmonėms ir apmokestinate vargšus, mažas pajamas turinčius žmones. Apie centro kairės Vyriausybę turbūt čia nereikėtų kalbėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, mes labai gražiai dažnai pakalbame iš tribūnų, kokie mes už bendrą solidarumą, kaip mes norime mažinti socialinę atskirtį, ir štai įstatymas, kuris konkrečiai ir parodo, kas yra kaip, absoliučiai kieno sąskaita ir kaip mes sprendžiame problemas. Aš nenoriu kartoti to, ką Algirdas pasakė. Šiuo atveju nepaisant to, kad mes, skirtingos kairės ar dešinės supratimu, esame politikai, bet jis pasakė visiškai absoliučią tiesą. Pasiūlytas sprendimas, tai, ką jūs dabar siūlote, yra turtingųjų naudai, tų žmonių, kurie gauna mažas pajamas, nenaudai. Ir daugiau nėra ko komentuoti. Tai yra jūsų apsisprendimas, taip jūs siūlote spręsti biudžeto lėšas. Aš tam visiškai nepritariu ir manau, kad tai yra labai neteisinga ir nesolidaru.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti daugiau niekas neužsirašė. Pranešėją R. Šalaševičiūtę kviečiu į tribūną. Yra Seimo narių pasiūlymai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime jam priarti bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio – Seimo narių G. Burokienės ir T. Tomilino siūlymai.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Mano pasiūlymas yra visiems suvienodinti apmokestinamųjų pajamų bazę – tiek individualiai veiklai, tiek tikrosioms ūkinėms bendrijoms, tiek ūkininkams ir kitiems, kurie verčiasi individualia veikla, iki 60.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies. Komiteto argumentai: pritarta tik Seimo narių G. Burokienės ir T. Tomilino 2019 m. gruodžio 3 d. pasiūlymo nuostatai dėl socialinio draudimo įmokų bazės padidinimo nuo 50 iki 60 % keičiamo įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 1 punkte. Nepritarta Seimo narių pasiūlymo nuostatomis dėl socialinio draudimo įmokų bazės sumažinimo nuo 90 iki 60 %, taip pat toms, kuriomis nekeičiamas socialinio draudimo įmokų lubų dydis. Komitetas pritarė Vyriausybės pateiktai projekto 2 straipsnio pernumeruotos 2 dalies nuostatai dėl socialinio draudimo įmokų lubų padidinimo nurodytiems savarankiškai dirbantiems asmenims, nustatant jas tokio paties dydžio kaip ir samdomą darbą dirbantiems darbuotojams.

PIRMININKAS. Motyvai dėl pasiūlymo. Už – V. Ačienė. Prašau.

V. AČIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Vis dėlto manau, kad pasiūlymas yra logiškas, tai yra suvienodinama apmokestinamoji bazė visiems savarankiškai dirbantiems, išskyrus meno žmones. Pagal dabartinę redakciją tiesiog sunku rasti argumentų, kodėl individualių įmonių savininkai ir mažosios bendrijos moka nuo 50 % apmokestinamųjų pajamų, o individualios veiklos vykdytojai, ūkininkai moka nuo 90 % apmokestinamųjų pajamų? Peršasi tokia mintis, kad savarankiškai dirbančių ūkininkų ir individualios veiklos vykdytojų tampa tarsi nusikalstama veika. Jeigu taip pasižiūrėtume paraleliai, tas mokestis jiems išauga beveik keturis kartus, todėl ir pasiūlymas yra toks, kad būtų suvienodinta visiems savarankiškai dirbantiems apmokestinamoji bazė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Vida, nesakykite, netiesos. Nustatyta 90 % bazė buvo nustatyta todėl, kad prijungus „Sodrą“ prie gyventojų pajamų mokesčio buvo perskaičiuoti tarifai, vadinasi, individualios veiklos vykdytojai dabar moka tokį pat „Sodros“ mokestį, kokį mokėjo pernai, tačiau jūs siūlote jį sumažinti trečdaliu.

Individualių įmonių savininkai, aš spėju, buvo Vyriausybės palikta klaida įstatyme, ir bazė tiesiog nebuvo perskaičiuota. Išties negalima tos bazės vienu kartu padaryti 90 %, turbūt tai yra per didelis šuolis, tačiau išdėlioti tai per laikotarpį, tarkime, per ketverius metus, kiekvienais metais padidinant procentinę dalį dešimčia procentinių punktų, tikrai yra įmanomas sprendimas, todėl aš dar kartą apeliuoju į tuos, kurie čia skaito mums moralę apie solidarumą ir panašius dalykus: ne laikas ir ne vieta nustatinėti lengvatas, kurių jau seniai nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl G. Burokienės ir T. Tomilino siūlymų. Balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 71, prieš – 21, susilaikė 11. Pasiūlymui pritarta.

Yra Biudžeto ir finansų komiteto siūlymas. Prašom pristatyti. Kas pristatys?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas Biudžeto ir finansų komiteto nuomonei pritarė iš dalies. Komiteto argumentai: pritarta tik nuostatai dėl socialinio draudimo įmokų bazės padidinimo nuo 50 iki 60 jau minėtame projekte. Ir nepritarta pasiūlymo daliai dėl minimalių socialinio draudimo įmokų įvedimo nurodytiems savarankiškai dirbantiems asmenims, nes toks siūlymas palieštų visus paminėtus asmenis, kurie verčiasi viena savarankiška veikla, o padidėjusią įmokų našta labiausiai pajautų mažiausias pajamas gaunantys asmenys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žiūriu į Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką: ar pritariate, ar prašote balsuoti? (*Balsai salėje*) Pritaria. Gerai, neprašo balsuoti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

Dėl straipsnio. Aš kaip tik dabar žadėjau siūlyti balsuoti dėl straipsnio. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, priėmimo stadijoje dėl straipsnių balsuojame.

Kitas dėl trečio... Atsiprašau, dar yra trečias Seimo narių G. Burokienės ir T. Tomilino pasiūlymas. Kas pristatys? G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, čia yra susijęs su pirmuoju, dėl socialinio draudimo įmokų bazės, kurią draudėjas privalo taikyti kiekvienais kalendoriniais metais, mes atsisakome šito: nuo praėjusių 60 vidutinių mėnesinių uždarbių sumos, ir mes to norėtume atsisakyti, kad visiems būtų vienodai – nuo 60.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komiteto nuomonė, kadangi dabar jau to pasiūlymo atsisakoma, bet tam pasiūlymui buvo nepritarta, nes komitetas buvo pritaręs Vyriausybės pateiktai projekto 2 straipsnio pernumeruotos 2 dalies nuostatai dėl socialinio draudimo įmokų lubų padidinimo nurodytiems savarankiškai dirbantiems asmenims, nustatant jas tokio paties dydžio (60) kaip ir samdomą darbą dirbantiems asmenims. Biudžetas papildomai gautų 4,9 mln. eurų pajamų 2021 metų biudžete.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iniciatoriai neprašo balsuoti, kaip suprantu? Ne, neprašo.

Toliau yra dėl 3 straipsnio. Jis iš esmės yra susijęs su prieš tai buvusiu, tai...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas irgi nepritarė tam siūlymui.

PIRMININKAS. Taip, kadangi jie neprašė balsuoti, tai tas pats ir dėl šio. Daugiau pasiūlymų dėl šio projekto neturime.

Dabar motyvai dėl viso. Nuomonė už – V. Ažuolas. Dėl viso.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš dar kartą pakartosiu, mes turime suprasti, kad individuali veikla – tai verslo rūšis, o ne darbo santykiai. Jeigu pradėtume nuo to, kad tai yra verslo rūšis, individuali veikla neturėtų būti apmokestinama ženkliai daugiau negu UAB'ai ir kitos verslo rūšys. Šiandien, pavyzdžiui, pasiekus tą pačią 35 tūkst. eurų ribą, individualios veiklos apmokestinimas yra apie 35 %. UAB'uose apmokestinimas – jeigu pasinaudoji pelno lengvata ir investuoji, tai nieko nemoki, o jeigu nepasinaudoji – 15 %.

Ir kita. Kaip konkuruoti individualiai veiklai su UAB'ais, kai jų apmokestinimas taip ženkliai skiriasi? Praktiškai išeina, kad neįmanoma. Jeigu žiūrėtume, kaip buvo didinamas individualios veiklos apmokestinimas, tai nuo 2016 metų padidėjo netgi penkis kartus. Pavyzdžiui, toje pačioje Lenkijoje lubos yra 15 tūkst. eurų, ir viskas. Jie gali labai gerai konkuruoti. Lenkai net didžiuojasi savo smulkiuoju ir vidutiniu verslu.

Gerbiami kolegos, neišskirkime individualios veiklos, nepadarykime jos blogiu, minėdami tik antstolius ar ūkininkus ir sakdami, kad čia yra tik turtingųjų klasė. Tai nėra turtingieji, yra tik keli procentai, kurie gauna didesnes pajamas, visi kiti tik žiūri, kaip išgyventi, rizikuoja visu savo šeimos turtu tam, kad užsidirbtų. Šią verslo rūšį turėtume skatinti, o ne žlugdyti. Palaikykime šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jeigu mes svarstytume verslo mokesčius, aš galėčiau suprasti, bet mes svarstome socialinį draudimą. Norėčiau atsakyti tuo pačiu, socialinis draudimas nėra labdara. Socialinis draudimas yra mūsų įmokos ir mūsų išmokos, ką mes po to gauname, kai įvyksta draudiminis įvykis arba sulaukiame pensijos. Tai kodėl mes skatiname dalį savo piliečių nedalyvauti arba iš dalies dalyvauti solidarinio sistemoje ir reikalauti panašių išmokų? Štai esminis dalykas, kurio nesupranta Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Aš negirdėjau, kad jūs siūlytumėte apmokestinti tą 1 % tų pačių ūkininkų, kurių pajamos yra 91 mln. ir vienam asmeniui per metus yra 85 tūkst. Aš negirdėjau, kad jūs apmokestintumėte kitus, individualia veikla užsiimančius, kurie turi 250 tūkst., 390 tūkst. metinių pajamų. Tokių žmonių Lietuvoje jau yra tūkstančiai. Bet jūs norite gyventi kitų sąskaita ir siūlote paprasčiausiai, užuot visi solidariai mokėtų vienodai, mūsų socialinio draudimo biudžetas būtų didesnis ir mūsų pensijos pagaliau būtų didesnės, jūs viską darote, kad jos būtų mažesnės, kad klestėtų gyvulių ūkis, ir prieštaraujate savo Vyriausybės politikai. Vyriausybės politika buvo – visi į šitą bendrą katilą turi sunešti vieno dalį, kad galėtų vienodai juo naudotis, o jūs vis ieškote lengvatų ir spragų. Štai ir šis pasiūlymas. Akivaizdu, kad yra gudručių Lietuvoje, kurie gali turėti dideles pajamas ir mokėti labai mažas įmokas „Sodrai“.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto po svarstymo.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 68, prieš – 18, susilaikė 23. Pritarta po svarstymo.

Replika po balsavimo – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Norėčiau gerbiamam kolegai atsakyti, kad išeina įdomi diskusija. Vėžėjams ką mes pasakome... vairuotojams? Jeigu turi 1,3 MMA, tai tau socialinių garantijų užtenka, nereikia daugiau. Dabar šnekame, kad galbūt reikėtų 165 socialinių garantijų. Ir viskas. Visa kita – gali būti mokesčiai nemokami. Mes kitiems UAB'ams nenustatome, kad direktorius turi

gauti kažkokį ne mažesnę atlyginimą, kad jo socialinės garantijos būtų didelės, bet individualiai veiklai mes pasakome tiesiai šviesiai: jūsų alga turėtų būti ne mažesnė kaip 2, 3, 4 VDU, 43 VDU per metus ir jūs būtinai turite už šias socialines garantijas susimokėti. Klausimas, kodėl individuali veikla yra išskirtinė ir jai mes nurodome, kokias socialines garantijas žmogus turi turėti? Tik gaila, kolega net negirdėjo.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gaila, kad mes turime Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką, kuris apie socialinį draudimą labai silpnai susigauja, visiškai arba tiesiog beveik nesusigauja iš viso. Socialinis draudimas yra mūsų tam tikros garantijos, kurias solidariai mes užtikriname visiems. Ir klausimas, kodėl viena asmenų grupė turi gyventi kitų suneštų mokesčių išmokomis, kurių mes dabar gauname? Dabar suma išeis minus 135 mln. kiekvienais metais. Kodėl kiti dirbdami turi sumokėti daugiau tam, kad gautų tokias pačias išmokas? Apie ką kalbame? Socialinio draudimo biudžetas turi būti lygus visiems! O visi kiti jūsų argumentai yra visiškai tušti ir nepamatuoti.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiami kolegos, nutraukiu diskusiją, nes labai vėluojame.

12.21 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4038(4) (svarstymas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4038(4). Kviečiu į tribūną R. Šalaševičiūtę, ji pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. ŠALASHEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas šių metų gruodžio 4 dienos posėdyje pritarė patobulintam Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2020 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui, kuriuo siūloma patvirtinti kitų metų biudžetą – 4 mlrd. 878 mln. 147 tūkst. eurų pajamų ir 4 mlrd. 533 mln. 878 tūkst. eurų išlaidų.

Komiteto patobulintame projekte, pritarus Seimo nario A. Syso pasiūlymui, 3 mln. eurų padidintos fondo veiklos sąnaudos ir atitinkamai šia suma sumažintas einamųjų metų rezultatas, tai yra nustatyta, kad pajamos viršija išlaidas 344 mln. eurų. Atlikti susiję patikslinimai.

Komiteto siūlomas fondo veiklos sąnaudų padidėjimas skirtas darbo užmokesčiui finansuoti. Siekiant tinkamai įgyvendinti Valstybės tarnybos įstatymo, įsigaliojusio 2019 m. sausio 1 d., nuostatas, perkelti „Sodros“ administravimo įstaigas į aukštesnę įstaigų grupę. Projekto 6 ir 8 straipsniai patobulinti, atsižvelgus į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė.

Pajamos fondo biudžeto 2020 metų projekte nesikeitė, nes poveikis dėl individualių įmonių savininkų, mažųjų bendrijų narių, ūkinių bendrijų tikrųjų narių įmokų bazės padidėjimo nuo 50 iki 60 % bus tik 2021 metais, deklaravus pajamas už praėjusius metus. Komiteto patobulintame projekte, kaip pasiūlė Vyriausybė, numatyti asignavimai iš valstybės biudžeto, tai yra 15,9 mln. eurų bendrajai pensijos daliai finansuoti dėl 1,83 procentinių punktų didesnio indeksavimo nuo 2020 m. liepos 1 d. Išlaidos pensijoms dėl 1,83 procentinių punktų didesnio bazinės pensijos indeksavimo nuo 2020 m. liepos 1 d. – didesnės 15,9 mln. eurų.

Dėl 2020 metais siūlomo tvirtinti pensijų indeksavimo koeficiento – 1,08 11 nuo 2020 m. sausio 1 d. pensijos vidutiniškai didės 8,1 %, senatvės pensija turint būtinąją stažą vidutiniškai padidės apie 30 eurų, o nuo liepos 1 dienos bazinė pensija bus papildomai indeksuojama 1,83 %, tai yra senatvės pensija turint būtinąją stažą vidutiniškai padidės apie 3,5 euro.

Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 4 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Į tribūną kviečiu V. Ačienę. Ji pristatys Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas šių metų gruodžio 4 dieną svarstė minėtą įstatymo projektą ir 5 balsuojant už, susilaikius 2 sprendimas yra priimti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui tobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskusija. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Pirmoji – G. Skaištė. Kviečiu jus į tribūną.

G. SKAIŠTĖ (*TS-LKDF*). Pats „Sodros“ biudžetas tikrai nėra koks nors išskirtinai negeras ar kritikuotinas, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį ir paprašyti, kad pagalvotumėte apie paskutines korekcijas, kurios vis dėlto, ko gero, dar bus daromos, kad Prezidento pasiūlytas papildomas pensijų indeksavimas galėtų atsirasti ne nuo liepos 1 dienos, o nuo sausio 1 dienos.

Manau, dėl to sutarė daugelis partijų. Mes, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, kalbėdami ir rengdami savo rinkimų programą, taip pat buvome įsirašę prie savo pažadų, kad bazinės pensijos finansavimas bus iškeltas į valstybės biudžetą, ką jūs ir padarėte. Tačiau buvo kalbama ir apie tai, kad, iškėlus bazinės pensijos mokėjimą į valstybės biudžetą iš „Sodros“ biudžeto, reikėtų numatyti ir papildomas mokestines pajamas, iš kurių galėtų būti finansuojamas spartesnis pensijų augimas. Tačiau to nebuvo padaryta.

Susidarė situacija, kuomet pakeitimo norma, tai yra vidutinės pensijos ir vidutinio atlyginimo santykis, nepaisant turbūt precedento neturinčio ekonomikos augimo, krito nuo 45 % iki 40 %, tai yra pensininkų santykinė gyvenimo kokybė jūsų valdymo laikotarpiu tiesiog krito, nepaisant to, kad pensijos augo, ir mes tuo visi džiaugėmės, augo atlyginimai, augo ekonomika, augo ir pensijos. Tačiau, žvelgdami į santykinę pensininkų situaciją, matome, kaip kalbate ir džiaugiatės, kad jūsų kadencijos laikotarpiu rekordiškai krito vaikų skurdas, todėl taip pat turite girdėti ir kitus argumentus, kad jūsų kadencijos laikotarpiu rekordiškai augo pensininkų skurdas. Jis augo 14 % – tai daugiausia visoje Europos Sąjungoje. Dabar santykinis pensininkų skurdas sudaro 41,7 %.

Siūlyčiau pagalvoti apie tai, kaip atrasti tuos papildomus 15,9 mln., kad būtų galima papildomą pensijų indeksavimą įgyvendinti nuo sausio 1 dienos. Tiesiog kviečiu netaupyti skurstančių pensininkų sąskaita.

PIRMININKAS. Kviečiu į tribūną P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš manyčiau, būtų galima ir nekalbėti, jeigu konservatoriai nepraleistų progos patylėti, kai kalbama apie pensijas. Mielieji, turėkite elementariausios sąžinės, prisiminkite, kiek milijardų jūs pensijų atėmėte. Kiek? Ir atidavėte bankams tuos visus pinigus, atimtus iš žmonių, pensininkų, skurdžiausios visuomenės dalies.

Šiandien, kai didinamos pensijos ir vien šiuo metu bazė keliamą su Prezidento pasiūlymu daugiau kaip 30 eurų (taip, norėtusi galbūt ir 60, ir 100 eurų padidinti bazinę pensiją, bet pajamų daugiau nėra), jūs vis tiek sugebate kritikuoti, jūs sugebate prisikabinti, kad tai yra blogai.

Kaip jūs taip mokate, pasakykite, kas jus išmokė? Pažiūrėkite į akis man, kas jus išmokė šitaip kritikuoti? Nuisuko, net negali pažiūrėti. (*Balsai salėje*) Dabar, žiūrėkite, kitas dalykas. Prieš tai buvo diskutuojama dėl to, kad buvo mažinamos „Sodros“ įmokos. Bet kur jūs, kritikai ir visi krikščionys demokratai, buvote, kai lubas įvedė, kai milijonieriai „Sodrai“ nemoka? Ar jie nesugeba sumokėti? Kur buvo Dagys, kur buvo Sysas, kur jie, kai įvedė mokesčių lubas? Kur jūs, čia šaukėte, rėkėte? Tylėjote, nekalbėjote. O dabar, kai jau mažina individualiam verslui šiek tiek „Sodros“ įmokas, baisus rikšmas, baisus triukšmas. Ar taip gali būti? Bet taip yra. Konservatoriai, jūs patys sau nors kartą pasakykite tiesą ir žmonėms pasakykite tiesą, ir nekalbėkite apie kitus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, gerbiamas Petrai, mes žinome, kur tu buvai, kai reikėjo balsuoti už Konstitucijos pataisą dėl šeimos. Puikiai žinome tai ir kaip tavo balso pritrūko. Tai gi gal geriau nediskutuok su manimi. Aš puikiai atsimenu, kaip tu praėjusį kartą balsavai dėl mano pataisos dėl lubų panaikinimo. Balsavai į kitą pusę. Gal jau nekalbėkime apie tai! (*Balsai salėje*)

Dabar apie esmę. Iš principo, dabar žiūrint į tą „Sodros“ biudžetą, jis iš tikrųjų daugmaž teisinga linkme yra judantis produktas, bet problemos susiformavo ne dabar. Jo problemos kilo tada, kai mes atsisakėme nieko neprašyti 1 % įmokų į socialinio draudimo įmokas. Dabar visi tie mūsų norai ką nors padaryti atsiremia į tai, kad mes tiesiog neturime pinigų. Pensijos... jos ne daugiau, kaip kiti sako, bet jų vertė nemažėtų, lyginant su pinigų verte apskritai, nes indeksavimo koeficientas įstatyme yra nepakankamas, ir Prezidentas pasiūlė tiesiog jį padidinti. O tam kaip tik reikia papildomų lėšų. Kuo tu jį vėliau padidinsi, tuo būsimų pensijų pakeitimo norma

bus mažesnė. Jeigu mes nedarome nuo sausio mėnesio, tada tas mūsų šūvis, lyginant su lapkričio mėnesiu, pakels tą būsimą pakeitimo normą, vadinasi, būsimą pensijų vertę, lyginant su vidutine alga, žemiau, nes mums reikia vyti. O kuo tu vėliau pradedi tą vijimąsi daryti, tu tuo mažiau pasiveji. Tikrai reikėtų prieš priimant šį įstatymą dar vis dėlto grįžti prie pirminio komiteto siūlymo, kad mes galėtume tai daryti nuo sausio 1 dienos, bent jau dėl bazinės pensijos. Nors iš esmės reikia daryti ir dėl kitos jo dalies, bet tai kitai jos daliai mes niekaip nerandame pajamų.

Dabar pratęsią diskusiją apie lengvatas ir „Sodros“ įmokas. Taip, Seimas gali padaryti pagal galiojančią tvarką kam nors lengvatų. Šiuo atveju, sakykim, vidutine individualia veikla užsimantiems žmonėms, nes jų gaunamos išmokos yra mažesnės negu įmokos. Bet tada jis privalo šią sumą netektį pagal socialinio draudimo principus kompensuoti iš valstybės biudžeto. Ar mes numatę šią kompensaciją, tuos 120 mln.? Ne! O jeigu mes to nedarome, kas įvyksta? Iš ko mes paimame? Iš kitų rūšių draudimo. Iš kokios rūšies draudimo? Iš tos pačios pensijos paimame. 120 mln., dabar 135, padalinus iš 8... Kas su aritmetika nesipyksta, gali labai greitai suskaičiuoti, kiek tai yra. Tiesiog 17 eurų mažesnės pensijos. Ir visa aritmetika. (*Balsai salėje*) Taip, nes ir ši dalis, netektis nekompensuota iš valstybės biudžeto. Bazinę pensiją mes kompensuojame, bet netektis dėl mūsų padarytų lengvatų nesubalansuojant įmokas ir išmokas... Skylė vis tiek yra. Pagal socialinio draudimo principus, visur Europos Sąjungoje galiojančius principus, ši skylė, tos politikų fantazijos arba mūsų gal ne fantazijos – geri norai kitiems, kad būtų geresnis žodis, turi būti padengtos mūsų valstybės biudžeto, bet šito nėra. Užuoat supratę padėti, kad valstybės biudžetas irgi nėra guminis, mes eitume šitos tiems skylės mažinimo keliu, mes vis tiek sugalvojame dar kažkokias papildomas lengvatas tiems, kurie ir taip pakankamai mažai moka įmokų. Nors vieną kartą jau mūsų komitetas stebindamas nuoseklumu buvo pasiūlęs suvienodinti įmokas – ne 60 %, o 90 %, ir visi vieningai nubalsavo komitete. Kitą dieną jau viskas apsivertė. Žinote, kai mes pametame pagrindinius principus, daromos tam tikros klaidos, bet šiuo atveju biudžete, tame, kuris yra, palyginti su tuo, koks buvo pateiktas, bent jau tam tikras indeksavimas nuo lapkričio mėnesio neabejotinai yra tam tikras plusas, kuris atėjo dabar jau pataisytame įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi pasisakėte. Motyvai dėl viso. Tuoj pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių. R. Šarknickas – už.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labai buvo keista klausytis pono R. J. Dagio netiesos. Nežinau, kaip socialiai tikrai turintis supratimą ir šitaip šnekėti atvirkščiai, yra nesuprantamas dalykas, nes yra tie pinigai iš PSDF rezervo.

Kitas dalykas, ką opozicijai aš norėčiau pasakyti. Tas pastovus jūsų pensijų skurdo lyginimas su dirbančiojo vidurkiu, jau išties, drįstu sakyti, darosi neskanus dalykas. Jeigu, tarkime, bus susitvarkyta kitais metais su pensininkų skurdu, mes jiems ir toliau padėsime, kad kaip ir jūs nenorėtumėte, ir tas vidurkis bus pasiektas, tai kitais metais jūs, ko gero, lyginsite su Prezidento vidurkiu. Jau visko galima prisigalvoti, tiesiog siūlyčiau adekvačiai elgtis ir protingai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Keli skaičiai. Šiandien 40 % pensininkų patiria skurdo riziką, tai yra du kartus daugiau nei prieš ketverius metus, ir dar niekada per visą istoriją Lietuvoje nebuvo taip blogai. Dar daugiau, pagal šią statistiką kartu su Latvija ir Estija mes esame absoliutūs lyderiai visoje Europos Sąjungoje. Statistikos departamento duomenimis, net 30 % pensininkų negali susimokėti už komunalinius mokesčius. 5 % neturi normalių dviejų porų batų. O mums gaila 3 eurai padidinti pensininkams pensijas taip, kaip Prezidentas siūlė nuo sausio 1 dienos. Viso labo 15 mln. eurų. Gerbiamieji, aš kreipiuosi į R. Karbauskį, kuris visai neseniai pažadėjo, kad bus rasti sprendimai nuo sausio 1 dienos padidinti pensijas taip, kaip siūlė Prezidentas. Negi dabar opozicijai reikia registruoti tokį siūlymą?

Gerbiamas Ramūnai, jūs pažadėjote ir aš tikiu, kad jūs padarysite, tai imkite ir darykite, ir mes palaikysime.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto po svarstymo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 83, prieš nėra, susilaikė 18. Po svarstymo pritarta.

Gerbiami kolegos, toliau darbotvarkėje atidėti balsavimai dėl projektų priėmimo, nes nebuvu reikiamo Seimo narių skaičiaus.

12.39 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3735(2) (priėmimo tęsinys)

Kviečiu balsuoti dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3735(2). Skelbiu balsavimą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 65, prieš – 2, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3735(2) priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3737(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3737(2). Skelbiu balsavimą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71 Seimo narys, balsavo 69: už – 60, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3737(2) priimtas. (*Gongas*)

Toliau darbotvarkėje...

Replika po balsavimo – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Aš balsavau, bet matau, kad nėra mano registracijos. Pirmas dalykas, įskaityti už, o antras dalykas, einu išsiaiškinsiu, *kame* reikalas.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsą įskaitome kaip už.

12.41 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1191(2). Skelbiu balsavimą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87 Seimo nariai, balsavo 84: už – 74, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1191(2) priimtas. (*Gongas*)

12.42 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3491(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Miškų įstatymo Nr. I-671 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3491(2). Miškų įstatymas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71 Seimo narys, balsavo 64: už – 54, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3491(2) priimtas. (*Gongas*)

12.43 val.

Administracinių nusizengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3492(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Administracinių nusizengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3492(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 77 Seimo nariai, balsavo 76: už – 71, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3492(2) priimtas. (*Gongas*)

12.44 val.

Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3493(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3493(2). Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 79 Seimo nariai, balsavo 77: už – 63, prieš nėra, susilaikė 14. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3493(2) priimtas. (*Gongas*)

12.44 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3494(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3494(2). Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 78: už – 66, prieš nėra, susilaikė 12. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3494(2) priimtas. (*Gongas*)

12.45 val.

Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3495(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3495(2). Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 83, balsavo 82: už – 72, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3495(2) priimtas. (*Gongas*)

12.46 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3496(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3496(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 83, balsavo 81: už – 70, prieš nėra, susilaikė 11. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3496(2) priimtas. (*Gongas*)

12.47 val.

Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3955(4) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3955(4). Balsuojame. Atsiprašau, 3955. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 77, balsavo 65: už – 54, prieš – 1, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3955(4) priimtas. (*Gongas*)

Replika ar dėl vedimo tvarkos? Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Taip, replika dėl vedimo tvarkos ir jau seniai laukiau, nes mūsų ekranuose buvo pasirodę, kad balsuojama dėl Odontologijos įstatymo, buvo mūsų kompiuterių ekranuose parodyta, kad balsuojame dėl Odontologijos įstatymo, tačiau tada jūs žodžiu pasakėte, kad dabar balsuojame dėl Miškų įstatymo. Kompiuteriuose staigiai, iš karto atsirado įrašas dėl Miškų įstatymo. Kai kurie žmonės galvojo, kad bus balsuojama dėl Odontologijos įstatymo, tempas jūsų didelis, pagiriamasis žodis jums, ir štai tokioje situacijoje vietoj Odontologijos užrašoma, kad balsuojama dėl Miškų įstatymo, ir dalis žmonių balsavo už Odontologijos įstatymą, o balsas buvo įskaitytas kaip balsavimas už Miškų įstatymą. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš suprantu, kad jūs nepriimsite argumentų ir nepakartosite balsavimo, bet aš prašysiu šitą situaciją peržiūrėti Etikos ir procedūrų komisijos, nes klaidinantis užrašas – rašė vienaip, o balsuojama buvo už kitą dalyką.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, išsiaiškinkime labai paprastą dalyką. Balsavimo metu, kai vyko balsavimas, degė būtent tai, už ką balsavome. Aš sutinku, kad prieš tai galbūt buvo šiek tiek per anksti paleista sistemoje, tačiau, paskelbus klausimą, tas klausimas ir išsižiebė balsavimo metu.

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas kolega A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, vis dėlto kaip Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas rekomenduočiau dėl Miškų įstatymo perbalsuoti. Aš asmeniškai su kolege, irgi matydami ekrane, kad balsuojame už Odontologijos, pasielgėme vienaip, o dėl Miškų būtume elgęsi kitaip. Tai dėl to tikrai prašyčiau perbalsuoti, nes dalis parlamentarų buvo suklaidinti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kviečiu nesiblaškyti ir balsuoti dėl to klausimo, dėl kurio yra paskelbtas balsavimas. Jeigu matote, kad yra pažeistos kokios nors jūsų teisės, kreipkitės į Etikos ir procedūrų komisiją. (*Balsai salėje*) Nutraukiu diskusijas.

12.50 val.

Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1049(3) (priėmimas)

Toliau. Skelbiu kitą klausimą – Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1049(3). Pasiūlymų nėra.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis. Nematau. Nėra. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 74: už – 56, prieš – 2, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.51 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1050(3) (priėmimas)

Kitas klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1050(3). Pasiūlymų taip pat nėra gauta.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 83: už – 64, prieš nėra, susilaikė 19. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.52 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VII-602 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3335(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkėje – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VII-602 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3335(2). Pasiūlymų taip pat nėra gauta.

Galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 84: už – 68, prieš nėra, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.53 val.

Farmacijos įstatymo Nr. IX-709 8 straipsnio įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3336(2) (priėmimas)

Farmacijos įstatymo Nr. IX-709 8 straipsnio įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3336(2). Pasiūlymų taip pat nėra gauta.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Žiūrime, ar užsirašė dėl motyvų. Tuoj pažiūrėsime. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 89: už – 67, prieš nėra, susilaikė 22. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4269 (pateikimas)

Į tribūną kviečiu A. Širinskienę pristatyti nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projekto. Prašau pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, komisija buvo susirinkusi pasitarti praėjusią savaitę, trečiadienį. Tiesiog įvertinome tas aplinkybes, kad dalis informacijos reikšmingai vėluoja, iš prokuratūros prašytą informaciją gavome vos prieš tris savaites. Dabar žinote, kad yra biudžeto svarstymas, dėl to visas pajėgas Seimo nariai skiria ne komisijoms, bet biudžetui svarstyti. Tiesiog viską įvertindami ir įvertindami tai, kad dalis informacijos yra anglų ar ispanų kalbomis ir greičiausiai, bent jau iš ispanų kalbos, reikės vertimo, prašome pratęsti komisijos darbo laiką ir nukelti iki balandžio 30 dienos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas.

Dėl vedimo tvarkos – A. Salamakinas. Prašau.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, vis dėlto klausimas delikatus, ar reikia tęsti, ar ne, todėl aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal galime pritarti bendru sutarimu siūlymui? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Ačiū, pritarta. Pertrauka iki kito posėdžio.

Dar turime iš esmės tris minutes. Tikriausiai jau nelabai spėsime.

Gerbiame kolegas, likę klausimai tada perkeliame į... Prašau, Asta.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, prašyčiau pusę valandos pratęsti posėdžio laiką. (*Šurmulyje salėje*) Prašyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. S. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

S. GENTVILAS (LSF). Aš ne dėl pratęsimo, bet šiaip dėl įstatymų priėmimo. Čia T. Tomilinas labai propaguoja socialinį dialogą, bet aš apie teisėkūros tvarumą. Ar yra tvarūs įstatymai, kurie priimami dviejų balsų skirtumu, tai yra, ar išgirsta kritinė nuomonė ir ar mes galime valstybėje susitarti dėl ko nors? Man atrodo, tvarūs įstatymai yra tie, kurie surenka daugumos balsus, bet jeigu jūs šiandien einate taip buldozeriu ir tikrai vieno balso persvara, tai likimas toks, kad jie greičiausiu metu bus atkeisti.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamasis kolega Gentvilai, jūs mokėkite skaičiuoti. Prieš balsavusių nebuvo. 71 užsiregistravo, 69 – už, prieš nebuvo. Tai beveik vienbalsiai priimtas įstatymas. Jūs išmokite skaičiuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau pasisakančių nėra. Buvo siūlymas pusvalandžiu pratęsti posėdį. Kviečiu balsuoti dėl šito siūlymo. Kas už tai, kad posėdį pratęstume pusvalandžiu, balsuoja už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite. Tuoj įjungsiu balsavimą. Prašau. Balsuojame!

Užsiregistravo 95.

Balsavo 94: už – 46, prieš – 30, susilaikė 18. Nepratęsiame pusvalandžiu. Einame...

Gerbiame kolegas, Seimo Pirmininko vardu kviečiu 13 valandą į „Maltiečių sriubos“ akciją. Kviečiu aktyviai dalyvauti ir aukoti nepasiturintiems.

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 363 STENOGRAMA

2019 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ, G. KIRKILAS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradedame vakarinį Seimo posėdį. (Gongas) Registracija.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 67 Seimo nariai.

E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, gerbiamas posėdžio pirmininke, dėl vedimo tvarkos, o tiksliau, dėl rytinio posėdžio vedimo tvarkos. Prašau pasakyti, kodėl pirmiau buvo balsuojama už darbotvarkės 1-8 klausimą, tai yra Miškų įstatymą, dėl kurio balsavimas įvyko 12 val. 42 min., o dėl 1-7 klausimo, kuris darbotvarkėje, natūralu, yra aukščiau už 1-8 klausimą, Odontologijos, buvo balsuojama penkiomis minutėmis vėliau. Kas priėmė sprendimą, ar buvo Seimo sutikimas pakeisti balsuojamų darbotvarkės klausimų eiliškumą? Darbotvarkė yra išlikusi kompiuteryje, užfiksuoti balsavimo laikai už konkrečius numerius. Prašau man atsakyti, kodėl buvo pakeista balsavimo eiliškumo tvarka pagal darbotvarkės numerius: dėl 1-7 klausimo balsuota vėliau nei dėl 1-8 klausimo. Taip suklaidinate Seimo narius. Keturi Seimo nariai, aš tikiuosi, patys pasakys, užsiregistravo balsuoti dėl Odontologijos įstatymo, tačiau balsuojant buvo pranešta, kad balsuojama dėl Miškų įstatymo, – taip Miškų įstatymas buvo priimtas.

Žmogiškai tariant, prasidėjus balsavimo procedūrai, slenkant 30 sekundžių eilutei, Seimo narių kompiuteriuose viršuje užrašyta – Odontologijos įstatymas, 1-7 klausimas pagal darbotvarkę. Posėdžio pirmininkas ponas A. Nekrošius praneša žodžiu, kad dabar balsuojame dėl Miškų įstatymo, pasikeičia kompiuteriuose įrašas – 1-8 klausimas. Taip buvo pakeistas darbotvarkės balsavimo eiliškumas, o svarbiausia, šitie keturi Seimo nariai, užsiregistravę balsuoti už Odontologijos įstatymą, pabaigoje tapo žmonėmis, kurie tariamai užsiregistravo balsuoti dėl Miškų įstatymo. Tokiu būdu Miškų įstatymą pavyko priimti.

Prašau paaiškinti šitą procedūrą ir pažeidimą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Paaiškinti tikrai negaliu, galės paaiškinti... Yra du variantai: arba pats A. Nekrošius paaiškins savo veiksmus, arba kreipkitės į Etikos ir procedūrų komisiją. (*Šurmūlys salėje*) Prašau. Prašom, I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš buvau iš tikrųjų viena iš tų...

PIRMININKAS. Per mikrofoną.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). ...kurie neteisingai suprato, nes, kaip ir sakė E. Gentvilas, ekrane degė Odontologijos įstatymas. Pagal mūsų Seime patvirtintą darbotvarkę ir turėjo būti Odontologijos įstatymas. Kai pirmininkas staiga pasakė, kad Miškų įstatymas, mes jau net paspaudę buvome.

Aš nesuprantu, kaip taip staiga pirmininkas viską sukeitė savavališkai, todėl mes kreipiamės į Etikos ir procedūrų komisiją ir prašome išsiaiškinti, paėmus stenogramas ir vaizdo medžiagą, kuri yra, iš tikrųjų pasižiūrėti, kaip čia buvo ir kodėl taip nutiko.

14.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4269 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege, teisingas sprendimas kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, nes aš tikrai nepaaiškinsiu. (*Balsai salėje*) Kolegos, pradedame savo posėdį.

Kolegos, rezervinis klausimas – Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIII-4269. Dėl vedimo tvarkos. Prašau, kolega.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš noriu paprašyti frakcijos vardu pusės valandos pertraukos, kad vėl nebūtų panašiai kaip kolegoms su Miškų įstatymu.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašymas teisėtas. Kolegos, tuomet grįžtame. Kas nors prieštaraujate? Norite balsuoti? Prašom balsuoti. Kas pritaria kolegos K. Mažeikos pasiūlymui dėl pusės valandos pertraukos, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Kolegos, balsavo 85 Seimo nariai: už – 60, prieš – 14, susilaikė 11. Pusės valandos pertrauka.

14.06 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4044(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie rytinės darbotvarkės kai kurių klausimų. 1-9 klausimas – projektas Nr. XIII-4044, kuris yra prie projekto Nr. XIII-4043, tačiau priminsiu situaciją, jog nebuvo apsvaistyta Seimo narės I. Šimonytės pataisa. Gal kolegė Ingrida galėtų pristatyti? Kviečiu kolegę A. Kubilienę. Prašom. Komiteto nuomonė. Bet pradžioje – I. Šimonytė. Prašom, kolege. Atsiprašome, kompiuteris nespėja.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pataisos esmė yra tokia, kad papildžius įstatymą dabar teikiomomis nuostatomis susidaro teisės aktų normų kolizija dėl to, kaip turi būti naudojamos rezervo lėšos, tai yra tos lėšos, kurios konkrečiais metais yra pervedamos į rezervą. Nes viena nuostata apibrėžia, kaip yra naudojamos rezervo lėšos, ir duoda nuorodą į atitinkamą Vyriausybės nutarimą. Ši nuostata, naujos nuostatos, kurios yra numatytos įstatymo projekte, tarsi leistų atlikti tokį patį perskirstymą kaip tarp bet kokių išlaidų eilučių, kadangi pervedimai į rezervą šiame biudžete kažkodėl paradoksaliai yra laikomi išlaidomis. Todėl mano pasiūlymo esmė, kad ta priešprieša būtų išspręsta ir kad būtų labai aišku, kad rezervas yra naudojamas pagal rezervo nustatytas taisykles, taip pat ir lėšos, kurios yra pervedamos į rezervą einamaisiais metais, o tarp kitų išlaidų eilučių perskirstymas būtų atliekamas taip, kaip yra numatyta projekte.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė. Prašau, kolege.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komiteto nuomone, siūlomas teisinis reglamentavimas būtų perteklinis, nes Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnis ir PSDF biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Vyriausybės nutarimu, detalčiai reglamentuoja PSDF biudžeto rezervo panaudojimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra norinčių kalbėti. A. Sysas – už I. Šimonytės pataisą, taip?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegos, ne vieną kartą iš valdančiosios daugumos girdėjau, kad jie pasisako už aiškumą, skaidrumą, kad kuo mažiau *šmugeliavimo* būtų, ypač kai yra įstatyme viena nuostata, o poįstatyminiuose aktuose – visiškai kita. Ta jūsų dviveidystė, kuri svarstant vienus įstatymus kaip reikalavimo norma būna, kitais atvejais jūs nutariate, kad šiuo atveju jums patogiau turėti tokias taisykles. Taigi aš pasisakau už I. Šimonytės pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių kalbėti prieš. Balsuojame. Kas palaiko I. Šimonytės pataisą, kuriai komitetas nepritarė, balsuoja už, kas palaiko komiteto nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Už I. Šimonytės pataisą, kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiama kolegos, balsavo 90 Seimo narių: už – 37, prieš – 19, susilaikė 34. Pataisai nepritarta.

Ar galime balsuoti už visą straipsnį, ar bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Balsavimas dėl viso priėmimo, dėl įstatymo projekto Nr. XIII-4044, kuris yra prie projekto Nr. XIII-4043. Yra norinčių kalbėti. A. Vinkus – už.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamieji Seimo nariai, mano manymu, teikiamo Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra geras ir galima jam pritarti, nes tai noras užtikrinti efektyvesnį ir racionalesnį PSDF biudžeto lėšų naudojimą ir valdymą, numatant galimybę, esant tam

tikroms sąlygoms, einamaisiais biudžetiniais metais padengti įsipareigojimus kreditoriams, viršijant tam tikru išlaidų straipsniu nurodytuoju įstatymu numatytą šio biudžeto lėšų sumą.

Tačiau man, aš jau kalbėjau ir komitete, šiek tiek nerimą kelia kitas šio klausimo aspektas. Mes esame kreipęsi ir į gerbiamąjį ministrą, ir į finansų ministrą, ministeriją tuo klausimu, nes mes kaip labai skaudžią problemą nuolat įvardiname nepakankamą lėšų skyrimą iš valstybės biudžeto valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti. Mes tai motyvuojame tuo, kad neskyrę tam tikslui reikiamos lėšų sumos mes pažeidžiame įstatymą valstybės deleguotų funkcijų finansavimo vykdymui sveikatos paslaugoms ar vaistams skirtų lėšų sąskaita. Todėl, gerbiamas ministre, kreipiuosi į jus. Aš balsuosiu už, bet vis dėlto priėmus šį įstatymą kreipiuosi į jus, kad darytumėte žygius, viską, kad galų gale būtų atverta ta Pandoros skrynia ir, kas priklauso finansuojamam valstybės biudžetui, būtų atiduotas finansavimas PSDF. Prašom.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis – prieš.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, negali nei prieš, nei už būti už tokį projektą, juolab kad iki šios dienos esanti 14 straipsnio formulotė atitiko, ji buvo logiška. Dabar skaitant 14 straipsnio 3 dalį labai keistai skamba: „Jeigu vykdančiam Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą prisiimti įsipareigojimai pagal tam tikrą jų išlaidų straipsnį.“ Ką tai reiškia? Mielieji, paliekame visišką neapibrėžtumą, paliekame Vyriausybę į tam tikrą kampą įvartytą ir tam tikru laiku tam tikroms atsirandančioms išlaidoms... galime jas skirstyti. Sveikatos draudimo fondo lėšos yra išimtinai skirtos tik gydyti arba atlyginimams, koeficientams kelti ir panašiai. Negali šiaip sau paimti fondo lėšas ir įdėti į bendrą biudžetą. Aš kviečiu kolegas susilaikyti, kad liktų dabar galiojanti redakcija.

PIRMININKAS. Kolega A. Veryga – už.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš tik kolegai Remigijui norėčiau gal patikslinti ir pasakyti. Iš tiesų be reikalo jūs nuogaustaujate, nes ir tie patys atlyginimai yra apmokami iš paslaugos įkainio. Iš tiesų, kadangi Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas yra daugiau negu 2 mlrd. eurų, tai paklaidos, sakykime, planuojant vaistų arba paslaugų eilutes, vis dėlto įvyksta ir kai kur įvyksta sutaupymas, kai kur, kaip šiomet atsitiko, atsiranda papildomas poreikis vaistams. Tiesiog kolegoms paaiškinu: visi šie likę pinigai, kurie būdavo sutaupomi, nukeliaudavo į rezervą ir mes jų vėl panaudoti nebegalėdavome. Kad taip neatsitiktų ir metams einant galėtume tas lėšas panaudoti efektyviau ten, kur iš tikrųjų yra poreikis, tam šita įstatymo pataisa ir buvo teikiama. Vis dėlto kviesčiau palaikyti šią pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ištisai treči metai matome, kaip yra centralizuojama valdžia Sveikatos apsaugos ministerijos rankose, ir apie tai jau šneka ir vykdomosios institucijos, kurios turi įgyvendinti ministro įsakymu priimtus sprendimus. Dabar mes norime suteikti teisę perskirstyti tarp eilučių finansavimą. Iš esmės Seimas atsisako savo funkcijų studijuoti, analizuoti, tvirtinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą, nes gali būti įrašyti du skaičiai – įplaukos ir išlaidos. Ir viskas, ir mes tada pakeliame rankas, ir mūsų vaidmuo kaip parlamentinės valstybės baigiasi. Mes buvome siūlę tam tikrus dalykus, kad vis dėlto turėtų būti informuotas Sveikatos reikalų komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas, kad būtų kažkaip pagrindžiama, dėl ko rengiamasi perskirstyti. Kolegė I. Šimonytė buvo pasiūliusi mechanizmą, bet viskam akiai yra nepritarta, todėl aš manau, kad tas siūlymas be jokio apsidraudimo leisti vienam ministrui perskirstyti milijonus iš vienos eilutės į kitą yra nelogiškas ir nereikalingas, todėl siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, dar kartą pakartosiu. Kaiėjote į valdžią, vis šnekėjote apie skaidrumą ir aiškumą. Ar galima šitą įstatymo projektą vadinti skaidriu ir aiškiu, kai krūva pinigų yra skirstoma vieno asmens ar kelių asmenų rate? Opozicija siūlė ne vieną labai konkretų siūlymą dėl rajoninių ligonių finansavimo padidinimo, dėl vaistų padidinimo. Sveikatos reikalų komitete girdėjau atsakymą, kad yra rezervas ir iš rezervo viską sutvarkysime. Manau, kad tokiuose sprendimuose atsiranda be galo daug subjektyvizmo ir neveltui ir pacientai, ir medikai vienu balsu kalba, kad ir biudžetas, ir šitie įstatymai yra labai neskaidriai priimami. Todėl aš irgi pasisakau prieš šitą įstatymą.

PIRMININKAS. I. Degutienė – prieš.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, aš jau nekartosiu to, ką kolegos kalbėjo norėdami balsuoti prieš, bet dar kartą noriu priminti...

PIRMININKAS. Per mikrofoną!

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dar kartą noriu priminti, kad kol kas pagal Konstituciją mes esame parlamentinė valstybė ir Valstybės biudžeto įstatymų projektai, ar tai būtų Privalomojo sveikatos draudimo, ar „Sodros“, yra priimami Seime. To tikrai turi laikytis visos valdžios institucijos ir pagal labai konkrečius nuostatus tie Seime priimti įstatymai turi būti vykdomi. Tuo tarpu mes dabar suteikiame sveikatos apsaugos ministrui teisę skirstyti įstatyme nenumatytas valstybės biudžeto išlaidas jau po priimto Valstybės biudžeto įstatymo čia, Seime.

Turbūt ne paslaptis, kad kuo daugiau yra vienvaldystės – šiuo atveju net ne Vyriausybės nutarimu, o ministro įsakymu galima perskirstyti lėšas, – tuo yra daugiau neskaidrumo, neaiškumo ir vietos korupcijai. Todėl aš tikrai ir komitete tam nepritariau, ir dabar kviečiu nepritarti 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII-4044, kuris yra prie Nr. XIII-4043. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Kolegos, balsavimas pradėtas!

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai, atsiprašau, 101 Seimo narys: už – 55, prieš – 24, susilaikė 22. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.18 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 27 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2277(8) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2277(8). Priėmimas. Yra daug pataisų. Kviečiu gerbiama pirmininkę kolegę G. Burokienę ir eisim pastraipsniui.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, nemažai yra Teisės departamento pataisų, bet joms visoms yra pritarta.

PIRMININKAS. Visoms Teisės departamento pataisoms yra pritarta.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Bet vis tiek einame pastraipsniui. 2 straipsnis. Šitam pritarta, taip?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Redakcinė pastaba – pataisyta, pritarta.

PIRMININKAS. Pritarta. Galime pritarti? Pritarta. Toliau – 5 punktas. Teisės departamento pastabai taip pat pritarta, taip?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Redakcinė pataisa – pataisyta, pritarta.

PIRMININKAS. Dar pataisa dėl 9 punkto, jai komitetas taip pat pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau 2 straipsnis. Atsiprašau, ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Kolegos, 2 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė iš dalies.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pritarė iš dalies. Departamentas prašė, ir mes patiksliname, ir pritarėme iš dalies, nes dar ir savo pridėjome, kad „bendrijos susirinkimo sprendimu“, patiksliname, ir „bendrijų pirmininkai su savivaldybėmis pasirašo ketinimų protokolus dėl savivaldybėms perduotinų kelių, gatvių, užimamų žemės sklypų suformavimui, perdavimui ir perėmimui reikalingų parengiamųjų darbų atlikimo sąlygų.“

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei, jis pritarė Teisės departamentui iš dalies? Bendru sutarimu? Ačiū.

2 straipsnio dar vienas 8 punktas. Taip pat Teisės departamento pastabos. Komitetas pritarė.
G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, pritarė.

PIRMININKAS. Galima balsuoti už visą 2 straipsnį? Pritariame jam bendru sutarimu? Ačiū.

3 straipsnio pakeitimai. Taip pat Teisės departamento pastabos. Komitetas pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, pritarė. Patikslino pagal Teisės departamento pastabą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar viena Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė iš dalies.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Mes, atsižvelgdami į pastabą, tiesiog suformulavome straipsnį, kuris skamba taip: „Tais atvejais, kai sukuriamas naujas bendrojo naudojimo objektas, jis įtraukiamas į bendrojo naudojimo objektų aprašą pažymint, kokie asmenys prisidėjo prie jo sukūrimo. Šis objektas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso tiems savininkams, kurie dalyvavo jį sukuriant. Naujai įsigyto objekto priežiūros ir eksploatacijos organizavimo išlaidas apmoka asmenys, kuriems jis priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise. Sodo sklypo perleidimo atveju sukurtos bendrosios dalinės nuosavybės teisės dalis pereina naujam savininkui tik tuo atveju, jeigu sodo sklypo perleidėjas yra prisidėjęs prie šio objekto sukūrimo.“

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galėtume pritarti šitai komiteto nuomonei, kuriai Teisės departamentas pritarė iš dalies? Galime? Bendru sutarimu. Ačiū. Ir 3 straipsniui taip pat? Ačiū.

5 straipsnio... Atsiprašau, dėl 4 straipsnio Teisės departamento nėra... Galime pritarti? Galime. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. 6 straipsnis. Taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė iš dalies. Prašom, pirmininke.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Čia Teisės departamentas kėlė klausimą dėl smulkių naminių gyvulių – triušių, nutrijų, šunų, paukščių, bičių ir kitų rūšių sąrašo, kuris, jie sakė, nėra aiškus. Mes pritarėme dėl Civilinio kodekso nuostatų, kad bitės priskiriamos naminiams gyvūnams, bet nepritarėme sąvokos „naminiai gyvūnai“ pakeitimui. Tai yra galiojančio įstatymo redakcijos nuostata ir nesukelia praktinio įgyvendinimo problemų.

PIRMININKAS. Kolegos, labai triukšminga. Kolegos, ar galime pritarti komiteto nuomonei, kuriai iš dalies pritarė Teisės departamentas? Galime bendru sutarimu. Visam straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta.

8 straipsnis. 7 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 8 straipsnis. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas irgi turi pastabų. Komitetas pritarė. Galime pritarti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pritarėme.

PIRMININKAS. Galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 9 straipsnis. Pastabų nėra. Galime pritarti 9 straipsniui? Ačiū, pritarta. 11 straipsnis. Atsiprašau, 10 straipsnis. 10 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 11 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Mes patikslinome pagal Teisės departamento pastabą.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti 11 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kolegos, pereiname į penktojo skirsnio 13 straipsnį. 12 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ir 13 straipsniui – taip pat. Ačiū. 14 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pastabų, joms komitetas pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, pritarėme.

PIRMININKAS. Galime pritarti visam 14 straipsniui? Galime. 15 straipsniui? Galime. Dėl 16 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai... Net trys. Pirmajai komitetas pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, pritarėme. Išbraukėme.

PIRMININKAS. Antrajai komitetas taip pat pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ir trečiajai taip pat pritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. O ketvirtajai nepritarė. Prašom pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Čia dėl bendrijų įstatų. Įstatymo 11 straipsnyje reglamentuojama, kas turi būti nustatyta bendrijos įstatuose. Be kitų įpareigojimų, juose nustatoma tikslinių kaupiamų

jų ir kitų su bendrijos veikla susijusių įnašų nustatymo ir mokėjimo tvarka bendrijos nariams ir kitiems asmenims.

Taip pat įstatuose nustatoma nepiniginių įnašų įvertinimo ir kitų asmenų darbo sąnaudų įskaitymo į įnašus tvarka. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad bendrijos įstatų, kiek tai susiję su kitais asmenimis, laikymasis turi būti privalomas ir kitiems asmenims.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime pritarti komiteto nuomonei? Jis nepritarė Teisės departamento... (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Ir visam 16 straipsniui taip pat? Ačiū.

Dėl 17 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Galime pritarti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. 17 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta. 18 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta. 19 straipsniui taip pat. Viskas. Ačiū, pirmininke.

Norinčių kalbėti yra. A. Kubilienė – pirmoji. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Už.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai noriu priminti, kad Seimas po svarstymo 59 balsais už, 4 – prieš ir 2 susilaikius pritarė Sodininkų bendrijų įstatymo projektui. Taip pat noriu atkreipti ir priminti jums tai, kad net trys komitetai buvo paskirti dėl šio įstatymo projekto ir visi trys pritarė. Akivaizdu, kad šūkio „Nėra įstatymo, nėra problemos“ šalininkai šiame Seime tikrai neturi daugumos. Šiandien didžioji dalis balsuoja už tai, kad Sodininkų bendrijoms reikalingos aiškos bendros jų gyvenimo taisyklės, reglamentuojančios tiek bendrijoms priklausančių, tiek nepriklausančių, bet ten gyvenančių teises ir pareigas. Todėl rengiant projektą iš tikrųjų buvo atsižvelgta ir į aktualius teisminės praktikos atvejus.

Sodų bendrijos laipsniškai integruojasi į miestus ir miestelius, tačiau tai neįvyksta per vieną dieną, tai yra procesas. Suprantama, kad tokie pokyčiai negali vykti be bendradarbiavimo su sodininkų savivalda, savivaldybių ir kitų suinteresuotųjų atstovais. Manau, šiandien Seimas aiškiai suvokia, kad sodininkų bendrijų gyventojams turi būti panaikinta iki šiol galiojanti atskirtis. Aš kalbu apie įvairias komunikacijas. Taigi, darbo grupės, kuri buvo sudaryta prie Vyriausybės, kuriai vadovavo aplinkos viceministras, kurioje dirbo visų suinteresuotų institucijų atstovai, parengtos pataisos ir pagrindinio komiteto patobulinimai projektą maksimaliai subalansavo visiems skirtingiems interesams. Todėl, kolegos, kviečiu pritarti taip sodininkų laukiamam įstatymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas Petrai Gražuli, jūs galite žibintuvėlį išjungti, nes labai?.. (*Juokas salėje*) Supratau, bet būtų gerai, kad išjungtumėte. Ačiū. Prieš – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šis įstatymas nėra koks nors stebuklas ir išsigelbėjimas. Čia vienas buvo toks geras terminas, kuomet vienas iš valdančiųjų atstovų ieškojo ekspertinės išvados ir tiesiai tam ekonomikos mokslų daktarui pasakė, kad mums reikalingas *atmazas*. Šis Sodininkų bendrijų įstatymas – tam tikras *atmazas*.

PIRMININKAS. Prašau naudoti valstybinę kalbą, kolega!

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerai, viskas gerai. Aš naudoju tą, kuria rašoma laikraščiuose. Vėlgi tai toks graudus laiškas savivaldybėms. Konkrečiai norėčiau pacituoti: „Bendrijos su savivaldybėmis pasirašo ketinimų protokolus dėl savivaldybės perduotinų kelių, gatvių.“ Ką reiškia ketinimų protokolas? Esmė šių visų reikalų yra ne protokolai, o lėšos, kurias turėtų numatyti ir skirti valstybė tam, kad tie keliai būtų sutvarkyti ir apskritai jie būtų vadinami keliais, nes tarp pastatytų namų nėra jokio privažiavimo. Tai didžiulis galvosūkis savivaldybėms, praktiškai kai kada neišsprendžiamas tam tikros problemos, kur iš tikrųjų Seimas gera valia sako, na, savivaldybės, pasirašykite kokius nors ketinimų protokolus. Iš tikrųjų tai yra tam tikra žmonių apgavystė, suvedžiojimas ir suklaidinimas. Aišku, dabar visi žmonės, kurie rikiuodavosi prie Seimo narių kabinetų kaimuose ir miesteliuose, visus priimant žmones, dabar rikiuosies sėkmingai prie merų kabinetų, prie kitų valstybės tarnautojų, dirbančių savivaldybėse, ir sakys, štai įstatymas priimtas, ten rašo, kad jūs privalote pasirašyti ketinimų protokolus, tai galbūt ir problemas išspręsite. Deja, ne. Manyčiau, reikėtų vis dėlto pradėti iš esmės spręsti klausimą. Tuos kelius galbūt turėtų ir pati valstybė kaip nors įteisinti, išspręsti problemas, o nenumesti jų savivaldybėms. Aš tikrai susilaikysiu dėl tokio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Ačienė – už. Prašom, kolege.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų dalis kolegų, čia sėdinčių salėje, balsavo už tą įstatymo pirminį variantą, tai įvyko 2003 metais. Peržiūrėjus visą šitą teisės aktų istoriją, pakeitimų tikrai buvo, sakyčiau, nedaug – tiktai septyni ir jie vyko kas dveji metai. Paskutinį kartą šito įstatymo projekto keitimai yra atlikti 2014 metais. Taigi nuo to laiko praėjo jau penkeri metai.

Aš noriu dar paantrinti kalbėjusiai kolegei, kad čia yra ne Seimo narių *išmislas*, čia yra pačios asociacijos, jungiančios beveik visas sodininkų bendrijas, toks pasiūlymas ir taip toliau. Tikrai čia nebuvo jokių *zadanių*, kaip sakant, ar *atmazu*. Noriu dar paantrinti, kad daug kalbantys kelia emocijas, kad čia bus draudžiami verslai ir kad tai yra užkraunama našta savivaldybėms. Vis dėlto sodininkai – tai savivaldybės teritorijoje gyvenantys asmenys. Nuo kada savivaldai našta tampa joje gyvenantys žmonės? Iš tikrųjų reikia neturėti tokių baimių ir palaikyti šitą teisės aktą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega K. Mažeika – prieš.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš nežinau, ką mes apgaudinėjame. Turbūt jau kalbėjau svarstymo metu apie kolūkius, kurie sugriuvo, bet liko sodininkų bendrijos, tai galima prilyginti tiems patiems kolūkiams. Pažiūrėjus Teisės departamento pastabas, kurioms lyg ir komitetas iš dalies pritarė, tai iš tiesų nepritarė esminiams dalykams, o pritarė tik neesminiams. Todėl ir kalbame – pritarta iš dalies.

Aš nenorėjau kiekvienu klausimu kalbėti, bet pasakysiu bendrai, kad iš tiesų yra tik gilinama problema, tai nėra sprendimo būdai. Ir jeigu bandoma prisidengti 7 mln., kuriuos Vyriausybė skyrė sodininkų keliams, tai tikrai yra ašara jūroje, kiek tų pinigų ir lėšų reikia, turbūt yra tik labai maža dalis. Kalbant apie dar svarbesnius dalykus, tai yra kas atsitiks, kai sodininkų bendrijų pirmininkų vaidmuo taps kaip mero bendrijoje, tai turbūt mes kalbėjome apie tarp Kauno rajono ir Kauno miesto kilusias problemas. Tai dabar kiekviename mieste su kiekviena sodininkų bendrija savivaldybė turės lygiai taip pat pasirašyti ketinimų protokolus, perėjimo, bendradarbiavimo ir taip toliau, o žmonės, kurie nenori būti bendrijoje, kurie nori būti normalūs savivaldybės gyventojai, neturi pasirinkimo. Pagal šį projektą jie privalės mokėti mokesčius, nors ir prieštarauja, nors ir tikrai atsiriboja nuo sodininkų bendrijos.

Aš už tai, kad visi žmonės būtų lietuviai, visi būtų Lietuvos piliečiai, savivaldybių piliečiai, o ne kažkokių atskirų kolūkinių sodininkų bendrijų piliečiai. Labai keista, kai Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė inicijuoja ir tą projektą tempia į priekį. Aišku, pati gyvena sode, tai deklaravo, bet aš manau, sveikatos terminais tai yra žvakė *nabašninkui*, kitaip nepavadinai. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega S. Gentvilas – už. Simonai, prašom. Kolegos, tylos!

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, aš siūlyčiau jums pradėti dirbti, nes atrodo, kad per pastaruosius metus atėjote tik antpečių panešioti. Gerbiamos kolegės yra *cielos* penkios kolegės, kurios inicijavo jau aštuntą įstatymo projektą, nes Aplinkos ministerija nieko nesprendžia. Ir premjero sudarytai darbo grupei pirmininkavo viceministras, jūsų ministerijos viceministras.

Gerbiamas ministre, užuot peikęs žmones su iniciatyva, Seimo narius, pats užsiimkite dešimtadalio Lietuvos gyventojų problema, nes Lietuvoje sodininkų bendrijų sklypų yra 230 tūkst. Tai nėra asmeninė A. Kubilienės ar kitų iniciatorių problema, tai yra nuolatinė Lietuvos miestų problema. Ir ji yra nesprendžiama, ji yra nesprendžiama. Štai ateina kažkas su įstatymo iniciatyva, užuot ėmėsi kaip ministerija su pasiūlymais suredaguoti šitą, jūs sakote tik tai, kad *ad hominem* – štai kažkas, sveikatos sistemą išmanantis, negali teikti teisingų pasiūlymų. Taip, tai yra lūkesčius sukeliantis įstatymo projektas, kaip sako gerbiamas E. Pupinis. Taip, strėlės bus nukreiptos į savivaldybių administracijas, bet tai yra bent kažkoks žingsnis į priekį esant absoliučiai neveikliams Aplinkos ministerijai ir jums, Kęstuti Mažeika.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Salamakin – prieš.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolega, pamąstykite, atsakykite į klausimą, kas yra tas sodas? Kad ir kaip žiūrėt, sodas tai yra tas, kur auginamos morkos, burokai, dar kokie nors obuoliai. Mes dabar kalbame apie kelius, apie dar kažką. Kam reikalingas sode kelias, ir dar asfaltuotas? Žmogus atvažiuoja ten užsiauginti ropių.

Priminsiu istoriją, dėl ko tie sodai atsirado.

Sovietiniais laikais nebuvo parduotuvėse nusipirkti nei morkų, nei burokų, todėl davė po 6 arus žmonėms, kad jie augintų šias morkas ir burokus ir turėtų daržovių. Dabar padarėme gyvenamuosius kvartalus. Nueikite Vilniuje ir pažiūrėkite. Sodas: dešimt gyvenamųjų namų ir dar vienas koks nors sklypelis likęs. Ir mes vadiname sodais. Seniai buvo galima juos paversti gyvenamaisiais kvartalais, sutvarkyti vandenį, fekalias, sutvarkyti kelius. Bet ne, yra problema, dvi problemos yra: pirma, sodininkų bendrijų vadai ir antra problema – mažesnis mokestis ten gyventiems už žemę.

Kažkodėl niekaip nenorime eiti tuo žmogišku keliu. Europoje jūs niekur nerasite tokio baltano, kaip dabar turime su sodais. Aišku, didžiulis darbas yra pakeisti įstatymus, ne vien Sodininkų bendrijų, ir grįžti į normalų gyvenimą tose vietose, ne taip, kaip dabar yra. Čia tas lopymas yra nulis, absoliučiai nulis, nieko nebus. Aš jums prisiekiu, po metų vėl ateis kas nors ir sakys – dar taisome, ir dar taisysime. Kol nepadarysime gyvenamųjų kvartalų, problemos neišspręsimė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (MSNG). Pasisakantys prieš šį įstatymą panaudojo kriminalinio žargoną žodį *atmazas*. Tenka apgailestauti, kad išsikėlus Lukiškių kalėjimui iš Seimo pašonės kalėjimo žargonas vis dėlto liko Seimo salėje. Jeigu mes vis dėlto kalbame apie šį įstatymą, akivaizdu, jau buvo paminėta, jis inicijuotas pačių sodo bendrijų.

Ilgą laiką buvo ignoruojama realybė, kad sodai jau nebėra tie sodai, kurie buvo tarybiniais metais. Negyvenkime mes sustojusiais laikrodžiais ir nežiūrėkime į juos. Laikas pasikeitė. Sodų bendrijose jau susiformavo kita infrastruktūra, ten nemažai žmonių ne vien tik augina daržoves, bet ir gyvena. Bet kokiu atveju valstybės pareiga rūpintis savo piliečiais, nesvarbu, kur jie gyvena: ar kaime, ar mieste, ar sode.

Šis įstatymas ir suteikia šią galimybę valstybei. Taip, tai yra mažas žingsnis į priekį, bet kai valdančiosios daugumos politinio pasitikėjimo ministras K. Mažeika šį įstatymą pavadino žvake *nabašninkui*, tai man dar kyla klausimas. Ko gero, šis ministras nelabai susigauja, kad būtent ši valdančioji dauguma, inicijuodama šį įstatymą, pramuša tą betoninę sieną. Man atrodo, ateityje iš tikrųjų bus priimami tie sprendimai, kurie tobulins šitą įstatymą ir padės legalizuotis žmonėms soduose, sulaukti deramo valstybės požiūrio į juos.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Kupčinskas – prieš. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis teoriškai šis įstatymas tikrai gražus ir turėtų veikti, bet aš manau, kad paprasčiausia būtų paklausti Savivaldybių asociacijos ir merų, ar šis įstatymas veiks. Kad jis neveiks, aišku iš mūsų vizitų po Lietuvą. „Girdime Lietuvą“ vizitų metu tikrai prieidavo ne viena sodininkų grupė. Jie mums su D. Kreiviu kišdavo raštus ir popierius įvairiausių, rodydavo, kaip žmonės, sodininkai, atlikę visokius kadastrinius matavimus, beldžiasi į savivaldybę ir tiesiog niekas jų su tais popieriais nepriima.

Šioje situacijoje aš matau, kad teorija graži, bet praktiškai neveiks, ir tie 7 mln., skirti visai Lietuvai, tikrai neišgelbės sodininkų bendrijų. Aišku, Seimo nariai galės ramiai miegoti ir sakyti, kad išsprendėme problemą. Bet praktiškai, jūs pakalbėkite su merais, tikrai tai neveiks. Nė viena savivaldybė nenori ir nepriima spręsti sodininkų klausimų, nes supranta, kad pinigų nebus. Tie 50 %, kurie galėtų ateiti, užkrauna dar didesnę našta savivaldybei, nes 50 % yra tik keliams tvarkyti, asfaltuoti, o yra visa infrastruktūra, bet įstatymas to nesprendžia.

Balsuosiu prieš ir raginu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsiskyrė.

Balsuojame dėl įstatymo priėmimo, dėl Sodininkų bendrijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-2277. Kas pasisako už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas dėl įstatymo projekto Nr. XIII P-2277 pradėtas.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 76, prieš – 4, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (Gongas)

14.40 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4228, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4229 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-11.1 klausimas – Farmacijos įstatymo 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4228 ir lydimasis. A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi kitas kolega ministras laukia pateikimo, tai frakcijos vardu dėl šio klausimo prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame. Kas pritaria A. Verygos ir Valstiečių frakcijos pasiūlymui dėl pusės valandos pertraukos, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 64, prieš – 22, susilaikė 20. Pusės valandos pertrauka.

14.42 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56¹ straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38³, 40² ir 56² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4164(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4164, sujungti Nr. XIIIIP-4164 ir Nr. XIIIIP-3564. Prašau. Kolega T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašome pusės valandos pertraukos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Balsuojame, nėra bendro sutarimo dėl to. Kas pritaria Valstiečių frakcijos T. Tomilino pasiūlymui dėl pusės valandos pertraukos, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 105 Seimo nariai: už – 63, prieš – 25, susilaikė 17. Pusės valandos pertrauka.

Replika po balsavimo. Prašau. S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kadangi čia ne kartą vartojome svetimžodžius: *atma-zą, nabašninkus* ir kitus, noriu pasakyti, kad žodį reikia ne naudoti, naudojame daiktus, žodį reikia vartoti.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą. R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš dabar, gerbiamas posėdžio pirmininke, nesuprantu, po kokio balsavimo replika? Aš stovėjau po Sodininkų bendrijų... o jau padėjote tris balsavimus. Šiaip kaip posėdžio pirmininkas pagal Statutą, kaip žinote, negalima taip daryti, bet jau nieko nepadarysi.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gal nepastebėjau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Na, pastebėjote, aš suprantu, pirmininke. Kai valdančioji koalicija, tai reikia tas pertraukas daryti. Visi mes buvome tame žaidime.

PIRMININKAS. Na, reikėjo likti valdančiojoje koalicijoje, būtumėte pastebėtas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Iš tikrųjų ką aš, kolegos, noriu pasakyti. K. Mažeika labai teisingai pasakė. Iš tikrųjų, kaip kolega sako, vartotinas žodis *nabašninkas*. Tikrai užkūrėme tą žodį *nabašninkas*, tą žvakę, ir pasakysiu kam. Šiandieną iš tikrųjų tą *nabašninko* žvakę užkūrėme savivaldai. Rytinio posėdžio metu mes priėmėme Savivaldybių rodiklių įstatymą. Ten nėra puse žodžio nenumatėme nė vieno euro cento šiems dalykams. Po pietų mes priimame įstatymą, ką tai reiškia? Kad savivaldybės 2020 metais tvirtindamos biudžetą turės atsižvelgti į Sodininkų bendrijų įstatymą ir galimus jų reikalavimus ir prašymus. Tai yra kelių programų lėšos atsiras ir savivaldybėms deleguoti jų funkcijas... Aš tiesiog dabar noriu paklausti, kadangi matau tris, keturis ministrus, kaip jie planuoja ministerijoje ir Vyriausybės posėdyje išspręsti šio biudžeto įgyvendinimo klausimą? Tai jums kainuos maždaug apie 8–9 mln. Šiandien jūs tikrai nusiuntėte ir visos valdančiosios koalicijos, ir opozicijos merams po žvakę lapkričio 1 dienos proga.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Na, tikrai, man atrodo, teigiant tai, kad būtent apgautos yra savivaldybės, reikėtų įsigilinti į įstatymo nuostatą. Gerbiamas Seimo narys Žemaitaiti, gerbiamas Seimo narys, aš norėčiau, kad jūs išgirstumėte. Jūs ką tik pasakėte, kad savivaldybės tarsi paliktos prie sudužusios geldos, bet šiandien įstatyme yra numatyta, kad tos papildomos išlaidos turi būti skiriamos ne iš savivaldybių biudžeto, bet turi būti skiriamos Vyriausybės. Šiandien biudžeto projekte yra numatyta papildomai 4 mln. būtent toms funkcijoms vykdyti. Būtent šitoms. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nereplikuojame iš vietų! Ačiū.

14.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4269 (pateikimo tęsinys ir svarstymas)

Kolegos, einame toliau. Grįžtame prie... Pusės valandos pertrauka padaryta dėl įstatymo projekto Nr. XIII-4269. Seimo nutarimas. Kviečiu kolegę A. Širinskienę į tribūną pateikti projektą dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams ir taip toliau. Jūs jau pateikėte, kaip suprantu. Dabar turėtume atsakyti į klausimus. Pirma, klausia S. Tumėnas. Kolegos, netriukšmaujame!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pateikėja, jūsų komisija dirba nuo 2018 metų rudens. Vadinasi, daugiau negu metai. Vis dėlto koks pagrindinis siekis? Ar kad būtų kokybiškiau parengti atsakymai, ar iš tikrųjų kas nors sąmoningai vilkina, aš taip supratau iš jūsų pasisakymo? Ar pastebėjote tokių faktų, kad tam tikros institucijos vilkintų tą procesą?

Antra. Pateiksite išvadą, o kokią teisinę galią ji turės ir kokie kiti žingsniai, jūsų nuomone, turėtų būti po jūsų išvadų?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). ...pasiklausti NSGK komiteto, kokią galią jų išvada turėjo. Tačiau nepaisant to, vis dėlto sprendimai po NSGK išvados yra priimami. Beje, ir po mūsų tyrimo kai kurių prokurorų liudijimų tiesiog atsirado pasiūlymų, kurie jau nelaukiant išvados buvo registruoti. Aš tikiuosi, kad jie tikrai nebus paskutiniai pasiūlymai.

Dėl tyrimo terminų tenka pripažinti, kad tikrai susiduriame ir su atsisakymais liudyti, atsisakymais pateikti dokumentus. Aš turiu omenyje, kad valstybinės įmonės arba valstybinės įstaigos prašo terminų pratęsimo. Tas dokumentų pateikimas vyksta iki šio momento tokiais maksimaliais terminais, kas natūraliai laiko prasme tikrai yra labai didelis trikdys, nes, tarkim, belaukdam prokuratūros atsakymo, mes negalėjome nei vykdyti apklausų, nei ką nors daryti, kol buvo laukiama dokumentų.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama pranešėja, jau antrą kartą į jūsų komisiją arba komitetą, kuriam suteiktos komisijos teisės, kreipėsi grupė Seimo narių, kadangi viešai E. Masiulis paskelbė, kad „MG Baltic“ byloje jis yra prokuratūrai pateikęs medžiagą, kad vykdam Prezidentės nurodymus, tačiau prokuratūra, kaip teigia E. Masiulis, tą visą medžiagą iš bylos yra išėmusi. Mes, grupė Seimo narių, antrą kartą prašome, kad jūs pakviestumėte E. Masiulį ir tą medžiagą paimtumėte ir įsigilintumėte, kokie ten buvo nurodymai, teisėti, neteisėti, kiek tų nurodymų buvo duota. Aš manau, tai yra labai svarbi informacija. Taip pat išsiaiškinkite, kodėl prokurorai iš bylos šitą medžiagą yra išėmę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tikrai nenoriu vertinti konkrečių bylų, kurių yra aktualios aplinkybės, bet jūs, manau, žinote, kokias galias turi Seimas, kai kalbame apie prokuratūros aktualių tyrimus arba bylas teismuose.

PIRMININKAS. Klausia kolega V. Ažuolas. Atsisakote klausti? Klausia A. Skardžius. Nematau. Gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti? Nematau. Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje: Ne.*) Ne.

Gera, balsuojame, kolegos. Kas pritaria po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIII-4269, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Po pateikimo.

Gerbiame kolegos, balsavo 97 Seimo nariai: už – 54, prieš – 28, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Povilai Urbšy, kviečiu į tribūną. Prašome pasisakyti.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiame Seimo nariai, ar mes visi prisimename, dėl ko šita komisija buvo sukurta? Ar prisimename klausimus, į kuriuos buvome įpareigoję šią komisiją atsakyti? Aš manau, kad jeigu būtų apklausa, tai atsakymai būtų labai įvairūs. Iš tikrųjų šią komisiją galima pavadinti Širinskienės komisija, ir tie klausimai, kurie yra, lyg ir skirti tam, kad išaiškintume klausimus, svarbius mūsų valstybės nacionaliniam saugumui, bet akivaizdu, kad šita komisija buvo sudaryta tik prisidengiant nacionalinio saugumo interesais, nes tikslas buvo vienas – suvesti politines sąskaitas.

Aš suprantu, kad iš tikrųjų yra neatsakyti klausimai dėl „MG Baltic“ tyrimo, koks ten yra konservatorių pėdsakas. Gal galų gale reikia išsiaiškinti ir dėl P. Urbšio, ar jis darė įtaką, ar nedarė Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko atleidimui, ar galų gale G. Landsbergio suinteresuotumą dėl žmonos verslo. Bet man atrodo, šiuo atveju pati A. Širinskienė diskredituoja šią tyrimą tais nuolatiniais pratęsima, nes jos gebėjimas Seimą įklampinti į nuolatinę tarpusavio asmeninių santykių aiškinimosi klampynę iš tikrųjų yra pavyzdinis. Tai, kad nuo šių politinių dulkių šiandien didesnė Lietuva čiaudo, akivaizdu. Ir tikrai, jeigu valstiečiai nori padėkoti kam nors dėl savo krentančio reitingo, tai jūs nežiūrėkite į opoziciją ir konservatorius, kada nors padėkos vakarą surenkite A. Širinskienei. Na, turi unikalią savybę ir unikali gebėjimą valstiečius įmurdyti eilinį kartą į tokią situaciją, kai tarsi atrodytų, kad jums tikrai rūpi, kaip čia vienam kitam įgnybti, o jūsų visi tie darbai, kurie susiję su valstybės reikalais, su tuo, kad vis dėlto jūs norite parodyti, kad jūs esate ta jautresnė, sąžiningesnė valdžia, nueina šuniui ant uodegos.

Eilinį kartą, kai jinai kalba apie tai, kad reikia pratęsimo, ar jūs girdėjote argumentus, kokie buvo argumentai? Žinote, reikia vertėjo paslaugų ir vėl yra kažkokie stori segtuvai. Aš suprasčiau, jeigu komisijos pirmininkas ar pirmininkė ateitų ir motyvuotų, štai mes padarėme tiek apklausų, tiek yra atsakytų klausimų, tiek nėra atsakytų klausimų, aš tada tikrai patikėčiau, kad komisija dirba ir tas laikas yra reikalingas tam, kad būtų galima objektyviau ištirti. Dabar aš matau tai, kad paprasčiausiai komisijos pirmininkė su savo pareigomis nesusitvarko.

Jeigu iš tikrųjų, valdantieji, norite, kad ta komisija būtų efektyvi ir pasiektų savo tikslą, jūs pasvarstykite, ar nereikia keisti komisijos pirmininko. Žinau, kad daugeliui nuo tos minties gali prapulti ir apetitas arba atsidursite toje nežinioje, bet tai eilinį kartą parodo, kaip Seimas tampa kelių žmonių asmeninių ambicijų įkaitu. Iš esmės mes jau negalime kalbėti, kad tai yra tautos atstovybė. Aš manyčiau, kad jeigu mes dar gerbiame tą Seimą, nepritarkime šitam siūlymui. Tikiu, kad balandžio mėnesį, kai mes ateisime į Seimo posėdžių salę, vėl, ko gero, bus siūlymas pratęsti komisiją, nes tai būtina nukelti į rinkimų laikotarpį, kad eilinį kartą būtų iššautas tuščias šūvis, kad vienaip ar kitaip būtų sumenkintas vienas ar kitas politinis oponentas. Taip, bet ar dėl to reikia gaišinti mus ir dėl to reikia išlaidauti mokesčių mokėtojų skiriamus pinigus mūsų darbui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu E. Gentvilą į tribūną. Prašom. Frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (*LSF*). Sveiki, kalbėsiu frakcijos vardu. Su kolegomis pajuokavome, bet tikrai tampa nebejuokinga. Galiu pats tapti tyrimo objektu, nes ta komisija yra keršto komisija, o ne tyrimų komisija. Pats sąmoningai vienintelis kaip opozicijos atstovas dirbu šioje komisijoje ir drįstu spėti, kad kvalifikuotai galiu įvertinti, kam ši komisija sudaryta ir ką ji veikia.

Visų pirma, praėjusių metų rugsėjo 25 dieną Seimas sudarė komisiją, pavadinamą „Dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje“. Siūlau Seime papildyti – dėl galimos Rusijos neteisėtos įtakos politiniams procesams, pavyzdžiui, Lenkų rinkimų akcijai, kadangi tai buvo VSD duomenys referendumui dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo, ir kitiems buvo pasakyta: galėsi siūlyti komisijoje.

Komisijai pradėjus darbą, pasiūliau tirti Rusijos įtaką. Buvo nuspręsta, natūralu, balsų dauguma, aš iš opozicijos vienintelis, netirti Rusijos. Ką mes nuosekliai matome (nuo R. Karbauskio

trašų iki pat šitos komisijos), netirti Rusijos įtakos. Ši komisija kreipėsi į Saugumo departamentą, pašydamą duomenų apie galimą neteisėtą įtaką ar poveikį Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje. Nežinau, dėl kokių priežasčių negavo. Ponas V. Bakas kažkada išdėstė savo požiūrį, kodėl negavo, nežinau, ar dėl to, ar ne, ir ši komisija liko ant ledo pliku užpakaliu – neturi, ką tirti.

Laimei, tuo metu iš Valstiečių frakcijos pabėgo P. Urbšys. Reikia suėsti P. Urbšį arba, kaip aš sakau, *kiulvoiedrį* paplavų ant P. Urbšio galvos užversti. Atrado 2017 metų balandžio mėnesio publikacijas apie P. Urbšio pokalbius Vyriausiojoje tarnybinės etikos komisijoje. Ir tada nutarė aktualizuoti, kad reikia papildyti komisijos darbą, įtraukiant klausimą dėl P. Urbšio ir V. Pranckiečio, kuris, matyt, buvo praradęs R. Karbauskio malonę jau tuo metu, dėl galimo poveikio Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariams, nors lyg turėtų komisija tirti poveikį valstybės politikams, politiniams procesams ir valstybės tarnautojams. Gerai, žiūrime. Ir tada prasidėjo V. Pranckiečio ir P. Urbšio taršymas, pasitelkiant buvusius Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos darbuotojus, bandant ką nors išpešti. Gal turite paplavų?

Nežinau, ką atras A. Širinskienės komisija, gal ir atras, kaip aš sakiau: *Homo sapiens* yra kūrybingas žmogus, o ponias A. Širinskienė kūrybiškumo požiūriu yra antžmogis – virš *Homo sapiens*. Tikiuosi, kad tikrai atras, nes toks uždavinys. Žinoma, visada budintis klausimas buvo G. Landsbergis, A. Landsbergienės mokykla, A. Landsbergienės sutartis. Man ten irgi daug neaiškumų, bet ar ši komisija turi tuos dalykus tirti? Ar turi kviešti opozicinės partijos pirmininką liudyti? Gabrielius pasakė, kad ne. Ne – tai ne. Nekviečia. Aš irgi norėjau su Gabrieliumi ten susitikti, bet neatėjo, nes jam kažkodėl A. Širinskienė nepatinka, gerbiamas Gražuli. O man patinka, dirbu šioje komisijoje.

Toliau vis tiek nėra ką veikti: G. Landsbergis neatėjo, P. Urbšį išdemonstavo, pažiūrėjo, kas ten jo viduje, V. Pranckietį kitais būdais nutarė kapoti. Matėme tuos būdus. Kirvis atšipo, atrodo, nepavyko. Reikėtų dar ką nors patyrinti. Jėzau Marija, kaip gerai, R. Masiulis atleido A. Vaitkų, mano didelį draugą. Žinote, bylinėjomės dėl 2 mln. Pralošė A. Vaitkus su visais trupiniais, sakysime. Liko be nieko, tačiau R. Masulis įgavo valdančiųjų nemalonę ir, matyt, pirmiausia R. Karbauskio ir A. Širinskienės. Reikia *patratinti* R. Masiulį, pirmiausia *išstratino* iš ministrų. Gaila, kad su Prezidento pagalba, ir dabar prasideda tyrimas dėl R. Masiulio galimai neteisėtos veiklos 2010–2012 metais „Klaipėdos naftoje“. Žiūriu ir aš tuos dokumentus. Man ten daug kas neaišku. Tikrai daug kas neaišku. Tikrai, kaip aš sakau, visus vagis reikia išgaudyti, bet komisijos darbo uždavinys – dėl įtakos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams. Nežinau, kaip čia dabar suksis R. Masiulis, ar ateis liudyti, ar neateis, ar bus kviečiamas liudyti, nežinau.

Na, gerai. Mažokai, dar reiktų ką nors. Prezidentė juk baigė savo kadenciją. Jėzau Marija! Tada atsiranda Seimo narių siūlymas „tulpių pašta“ patyrinti. Kaip ten bus įdomu „tulpių pašta“ tyrinėti! Garbė A. Širinskienei. Ji pritarė ir mano argumentams, ir pati pridėjo argumentų ir pasakė: šiuo metu vyksta teismo procesas baudžiamojoje byloje dėl „MG Baltic“. Ten kaip vienas iš epizodų yra analizuojamas „tulpių paštas“. Masiulis, matai, turi pasiaiškinti, tas kitas Masiulis, turi pasiaiškinti, ką ten susirašinėjo. Tai gal negerai kištis į vykstantį teismo procesą, nes ten „tulpių paštas“ irgi analizuojamas. Jeigu ne tas teismas arba jeigu jis jau būtų pasibaigęs, o laukiau kada jis pasibaigs, nes ten liberalai bus išteisinti, ši komisija tvatintų Prezidentę kulkosvaidžiais iš paskos. Pasigailėtų, kad buvo Prezidentė.

Tai štai, gerbiamieji, mano išvada yra tokia. Kaip būna miestuose budinčios vaistinės, kurios budi naktimis, taip yra budinti komisija, kuri mato prasmę dar budėti kaip koks budys, gal kas nors dar neįtikis R. Karbauskiui ir A. Širinskienei, gal pasitrauks koks nors A. Baura, pavyzdžiui, ar ne, tai, Baura, galiu garantuoti, susitiksime komisijoje, jeigu komisijos darbas bus pratęstas, tik pirmiau pačiam, kaip padoriam žmogui, reikia išeiti iš šitos šutvės. Tai štai. Mano manymu, negalima pratęsti komisijos darbo. Tegul dirba ir duoda išvadas, nes kitaip griunamas Seimo autoritetas. Likęs laikas, pasakau, kada vyko komisijos paskutiniai posėdžiai nuo šios vasaros: birželio 20 dieną, po to rugsėjo 18 dieną, po to spalio 16 dieną ir po to posėdžių nebuvo. Gruodžio 4 dieną vyko pasitarimas štai dėl šio klausimo. Šitai dirba? Šitai dergia Seimo autoritetą. Pasakyčiau, kas dergia. (*Triukšmas salėje*) Šita komisija.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, aš diskutuojant siūlyčiau nevartoti žodžio „šutvė“ ir panašių, nes jums turbūt irgi nepatiktų, jei jus vadintume šutve. (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, balsuojame.

Atsiprašau. Už, prieš. Už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Na, P. Urbšys padarė didelę pažangą, ne tik sukonservatyvėjo, bet tapo ir sistemos dalimi, kuri užvaldžiusi žiniasklaidą ir užvaldžiusi teisingumą. Matau, jau vis dažniau matau, į užvaldytą visuomeninį transliuotoją jau dažniau pakviečia Povilą, ir manau, kad po šio pasisakymo ir balsavimo dar bent dešimt kartų išvysime užvaldytoje žiniasklaidoje. Tai ten sisteminė klanų žiniasklaida.

Antras dalykas. Žinoma, galbūt ir su bylomis susitvarkyti, jau jos nutrauktos, nes sistemiškai pasikeitė Povilas ir tapo sistemos dalimi, kuri griauja valstybę. Ir man labai keista. Žiūrėkite, kai konservatoriai kaip tas pitbulis įsitvėrė į A. Skardžiaus koją, trejus metus tampė, viskas gerai, vykdomė teisingumą. Visi konservatoriai su P. Urbšiu, viskas gerai. Turi ši komisija dirbti.

Kai M. Bastį praeitoje kadencijoje *teriojome*, viskas gerai, čia vykdomas teisingumas! Čia valstybei perversmas gresia! Dabar I. Rozovą užsipuolėme, kad kažkur su kažkuo pyragaitį suvalgė, ar J. Narkevičius kotletą dar, viskas gerai, pulkime. Bet kad J. Narkevičius atrado, kad pono R. Mašiulio buvusi ministerija geležinkeliuose 40 mln. eurų galėjo... konkursą, jeigu būtų išskirstytas, sutaupiusi būtų, niekas nemato. Visa žiniasklaida užvaldyta, puiku, darykime tą konkursą, kas tie 40 mln.! Ponai konservatoriai! O ponas... Kas griauja autoritetą? Visi privalo ateiti į komisiją, o G. Landsbergis yra virš sistemos, nes jis sukūrė šią sistemą su savo seneliu. Jis gali neiti į komisiją, neduoti parodymų ir gali vilkinti jos darbą. Štai kas griauja! Yra įstatymai, bet virš įstatymo yra ponas Gabrielius, konservatorių lyderis. Taip, man atrodo, dirbkime, kurkime, pratęskime ir, galų gale, na, klausykime!

PIRMININKAS. Laikas, Petrai!

P. GRAŽULIS (MSNG). Vieną sakinį. Ar gali būti mokyklų verslas pelningesnis už naftos verslą? Galima prilyginti tik narkotikų bizniui tokį pelningumą.

PIRMININKAS. Laikas! Ačiū.

P. GRAŽULIS (MSNG). Baikite juokus!

PIRMININKAS. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikro gal čia taip nulemta, nes pagal Šventąjį Raštą Petras ir Povilas stovi prie tų pačių vartų, todėl Petras niekaip negali manęs palikti, rūpinasi dėl mano politinės tapatybės, nukrypimų. Aš tik noriu pasakyti vieną dalyką – mes kiekvienas čia davėme priesaiką, davėme priesaiką tarnauti valstybei ir žmonėms. Na, ką bendro turi tos komisijos tyrimas su duota priesaika? Nieko. Aš ir siūlau – atsikvošėkime. Aš nebijau, tegul tiria mane skersai išilgai, galų gale, jeigu jums taip rūpi, išskirkite, padarykite atskirą komisiją, pagreitintu būdu dar, žiūrėkite, ir apkaltą gal suorganizuosite, gal nors taip patenkinsite tą savo keršto aistrą, bet baikite tyčiotis iš valstybės!

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame. Kas pritaria po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII P-4269, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 59, prieš – 33, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas – ketvirtadienį. Replika – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, gerbiamieji, jeigu kam nors nežinomas lietuvių norminės kalbos žodis „šutvė“, viena reikšmė – streikas, ne tą turėjau omenyje, kita reikšmė – pasilinksminimas, vakarėlis, suėjimas su vaišėmis, ne tą turiu omeny. Turėjau omeny pirmąją reikšmę – būrys, gauja, kompanija, paprastai kokį bendrą interesą turinčių ar mėgstančių patriuškmauti asmenų. Tai čia yra šutvė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš ne apie tai kalbu, kad tai yra nevartotinas žodis, jis, aišku, yra vartotinas, bet gal mes galime demokratiškai, inteligentiškai čia diskutuoti, nebūtinai vartoti tokius... Aš tiktai pasiūliau, bet jūs galite daryti, kaip norite. (*Šūksniai salėje*) Petras ir baigiam.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš sureaguosiu į E. Gentvilo pasakymą. Niekas daugiau netriuškmauja, nemaištuoja valstybėje ir nekursto visokių nesantaikų, streikų, vakarienių visokių, tik konservatoriai su liberalais! O čia... (*Šūksniai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – 2-1, projektas Nr. XIII-4244. Kviečiu ministrą L. Kukuraitį. Kol ministras ateis, K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš labai noriu padėkoti Petrui už intelektualią ir novatorišką kalbą. Dar nebuvo girdėjęs nieko panašaus.

15.08 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1360 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4244 (pateikimas)

PIRMININKAS. Prašau, ministre. Pensijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kurio esmė pusmečiui, tai yra iki kitų metų birželio 30 dienos, atidėti „Sodros“, kaip vienintelio anuiteto mokėtojo, veiklos pradžią. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą „Sodra“ anuiteto mokėtoju turėtų tapti nuo 2020 m. sausio 1 d. Dėl „Sodrai“ nebūdingų funkcijų, tai yra aktuarinio investavimo, draudimo rizikos skaičiavimo, mirtingumo lentelių sudarymo ir panašiai, įgyvendinimo buvo kreiptasi pagalbos į Europos Komisiją ir nuo 2019 metų pavasario visą laiką intensyviai dirbama su EBPO ekspertais.

Tačiau aiškėja, kad nustatytas terminas – 2020 m. sausio 1 d. yra nepakankamas tinkamai įgyvendinti pensijų anuiteto... įgyvendinimą. „Sodrai“ reikės vykdyti visiškai naujas funkcijas, reikės įdarbinti reikalingus specialistus (aktuarą, investicijų valdymo specialistus, rizikų valdymo specialistus), parengti ir patvirtinti būtiną pensijų anuitetų fondo valdymo tvarką, parengti ir patvirtinti pensijų anuiteto kainodarą, sukurti ir paskelbti pensijų anuitetų skaičiuoklę, tinkamai informuoti visuomenę apie naujus pensijų anuitetų produktus, jų ypatumus, skirtumus, kiekvienam pensijų anuiteto gavėjui tinkamiausio produkto pasirinkimo kriterijus. Be to, pensijų anuiteto mokėtojas turės apmokyti visoje Lietuvoje veikiančius „Sodros“ teritorinių skyrių klientų aptarnavimo specialistus, kad gyventojai būtų tinkamai ir kvalifikuotai konsultuojami pensijų anuitetų klausimais. Atidėjus „Sodros“, kaip vienintelio anuitetų mokėtojo, veiklos pradžią iki 2020 m. birželio 30 d., anuitetus toliau mokėtų gyvybės draudimo bendrovės, su kuriomis pats asmeniškai buvau susitikęs ir gavau jų patikinimą, kad šią veiklą jos galėtų tęsti iki birželio pabaigos.

Prašome šitam projektui pritarti, nes jeigu jam nepritartume, būtų labai sudėtinga įgyvendinti nuo sausio 1 dienos, nes tam, kad mes tinkamai įgyvendintume, reikia keisti labai daug įstatymo nuostatų, kurias šiaip jau esame parengę, bet pavasario sesijoje priimtume ir nuo liepos 1 dienos pradėtume naują sistemą.

Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, suprantu jūsų norą pasiruošti kokybiškai. Aš žinau, kad tikrai dedamos milžiniškos pastangos, kad ta sistema būtų tikrai efektyvi, kad atsirastų reikiamus gebėjimus turintys asmenys administruoti tokią sudėtingą sistemą. Aš džiaugiuosi, kad mes einame priešingu keliu negu privatizacija – mes atiduodame į valstybės rankas mūsų pensijų anuitetų valdymą. Mes tai jau padarėme ir dabar turime tiesiog tam geriau pasiruošti.

Mano klausimas. Ar jūs sutinkate su tuo, kad galbūt toje anuitetų valdymo sistemoje dalyvautų ir socialinių partnerių atstovai – profesinių sąjungų, darbdavių organizacijų tam, kad jie iš tikrųjų keltų savo gebėjimus ir galėtų ateityje kurti profesinius pensijų fondus?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų profesinių sąjungų kompetencijas reikia kelti, kad ilgainiui galėtų startuoti profesiniai fondai Lietuvoje. Ar tai yra to planuojamo komiteto, kuris dar net nėra patvirtintas, nes nepakeisti teisės aktai, ribos, ar ne, bet kuriuo atveju turime padėti profesinėms sąjungoms dalyvauti šitame procese ir užtikrinti siekį, kad darbuotojų socialinės garantijos būtų kiek galima geriau užtikrinamos. Pačią tvarką atnešime pavasario sesijoje ir tada galėsime šią diskusiją pratęsti.

PIRMININKAS. Kolega A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, žinant apsisukimų greitį, kliūčių ruožą ir iššūkių dydį, kodėl taip kukliai? Kodėl tik iki liepos 1 dienos? Ar nevertėjo iškart tą atidėti metams, nes vidinė nuojauta man sako, kad ir per pusmetį jūs dar neprisiusite?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų buvome ambicingi jau ir nuo sausio pradėti. Turime parengtus visus teisės aktus, kurių reikia tam, kad bent jau sutvarkytume teisėkūrą, o įgyvendinamąją dalį esame pajėgūs įgyvendinti per pusmetį. Jeigu mums pavyks pavasarį pirmoje sesijos dalyje priimti pakeitimus, tai iki liepos 1 dienos turėtume sutvarkyti.

PIRMININKAS. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Gerbiamas ministre, tikrai palaikiau jūsų šitą norą, kad „Sodra“ perimtų anuitetų mokėjimą. Tada labai entuziastingai to ėmėtės. Irgi buvo abejonių, ar jūs spėsite padaryti. Tos abejonės, deja, pasitvirtino. Ar jūs nematote kliūties, kad tiesiog tokiems kvalifikuotiems darbams, ir ypač finansų srityje, esant „Sodros“ atlyginimams jūs tiesiog nerasite specialistų, o „Sodros“ atlyginimų įstatymas neįgyvendintas praėjusiais metais ir, kaip viceministrė pasakė, ji ir nesiruošia įgyvendinti įstatymo, nors privalu laikytis įstatymo, ar jūs pajėgsite suformuoti deramą komandą, nes čia šiaip nėra kokių nors išmokų paprastas administravimas?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Iš tiesų labai aktualus klausimas, nes tokie specialistai yra vieni brangiausių rinkoje ir juos įdarbinti yra labai sudėtinga. Todėl tikrai ieškome ir struktūrinių sprendimų, kaip tai galėtume padaryti, kad pritrauktume geriausius specialistus. Džiaugiuosi, kad jau ir šitame etape, kai mes planuojame visą sistemą, dalyvauja vieni geriausių ekspertų Lietuvoje. Jie yra aktyvūs dalyviai ir tikiuosi, kad tęs darbus ir užtikrins, kad ta sistema veiktų geriausiai.

Dėl klausimo antros dalies apie „Sodros“ pakėlimą į kitą kategoriją. Mes šitą klausimą tikrai svarstysime tuo metu, kai Vidaus reikalų ministerija atneš įstatymus, susijusius su pakėlimu.

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, (*atsikosti*) atsiprašau, mokesčių reformos metu mes, kaip liberalai, pritarėme pačiai pensijų reformai, tačiau nepritarėme anuiteto monopolizavimui. Akivaizdu, jūs ateinate prieš tris savaites iki įsigaliojimo ir pasakote, kad nesate pasiruošę. Šiandien kiti gyvybės draudimo fondai teikia tokią privačią paslaugą, turi profesionalus ir tarpautinius profesionalus, tai gal jūs permastykite ir iš esmės atsisakykite šios funkcijos, nes abejoja ir A. Sysas, ir gerbiamas R. J. Dagys, galų gale ir kokia bus šito kaina? Aš nemąstote iš esmės leisti žmonėms patiems pasirinkti „Sodros“ ar kitą, privatų, anuitetą? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų šis klausimas jau buvo diskutuotas pačioje reformos svarstymo stadijoje. Ir jisai pasitvirtino, kai atvyko EPBO ekspertai, kad jeigu mes norime ilgalaikės naudos vartotojui, tai centralizavimas arba vieno tiekėjo tokiai nedidelei rinkai, palyginti su kitomis rinkomis Europoje, vieno tiekėjo nauda yra teigiama būtent vartotojams. Šiuo atveju einama teisingu keliu, tas yra patvirtinta. Tik įgyvendinimo dalis, norėjome padaryti iš tiesų geriausią, dėl to rėmėmės geriausiais ekspertais Europoje ir sukonstravome tą modelį, jį atnešime, pristatysime pavasario sesijoje. Tai užtruko, tą turime pripažinti, tačiau paties kelio krypties siūlome nekeisti.

PIRMININKAS. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kai svarstėme pensijų reformą, išties buvo kalbama apie tai, kad „Sodra“ galės pigiau teikti anuiteto paslaugą, tačiau dabar, kai matome išskylančius iššūkius dėl atlyginimų, dėl specialistų ir dėl kitų dalykų, ar manote, kad iš tikrųjų taip bus, ar iš tiesų „Sodra“ bus pajėgi teikti pigiau anuiteto paslaugas?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Ilgalaikėje perspektyvoje tikrai taip. Trumpalaikėje perspektyvoje mes turime šiek tiek iššūkių, nes leisdami ribą, nuo kada priklauso teisė įsigyti anuitetus arba prievolė įsigyti anuitetus... Leidžiant žemyn patenka daug daugiau žmonių, kad ir kaip būtų, pagal pensijas patenka daug moterų, jų gyvenimo amžius yra ilgesnis statistiškai nei vyrų, dėl to užtikrinti bent jau tą pačią anuitetų kainą mums būtų sėkmė artimoje perspektyvoje. Ilgalaikėje perspektyvoje, kai turėsime daug daugiau dalyvių, tada tikrai „Sodra“ galės pasiūlyti mažesnius anuitetus, tą patvirtino ir EBPO ekspertai.

PIRMININKAS. Kolega R. Šarknickas. Prašau. Nenorite. A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš irgi visą laiką palaikiau, kad anuitetus mokėtų „Sodra“, bet man tiktai...

PIRMININKAS. Per mikrofoną.

A. PALIONIS (*LSDDF*). ...kyla vienas labai paprastas klausimas. Kadangi nukeliate mokėjimus metams, išpirkimus, kaip bus su tais anuitetais, kuriuos per tą pusmetį išpirks privatus sektorius, ar „Sodra“ po to perims? Aš taip suprantu, mes „Sodrai“ ir perdavėme, kad rizika būtų kuo mažesnė, kad pasiūlymas žmogui būtų kuo geresnis, o dabar fondai pasidalina gerokai didesnę riziką. Ar ministerija svarstė, kaip jūs liepos 1 dieną, kai jau pradėsite vykdyti, ar jūs perimsite tuos pusmečio anuitetus, ar neperimsite?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų yra keli šimtai tų žmonių, kurie išsipirkę anuitetus. Maža tikimybė, kad atsiras daug daugiau per šį pusmetį tų, kurie įsigys anuitetą. Šis klausimas buvo keltas ir draudimo bendrovių – kas bus su tais žmonėmis ir ar galėtų „Sodra“ perkelti. Tai yra techniškai labai sudėtingas sprendinys, bet mes su draudimo bendrovėmis turime darbo grupę, kad surastume geriausią sprendimą tiems žmonėms, kurie dalyvauja šiame procese.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, niekas neprieštarauja. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Nori? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje*) Galime. (*Balsai salėje*) Norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai, ačiū ministre, už pristatymą. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII-4244. Kas palaiko įstatymo projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas, kolegos, pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 94 Seimo nariai – vienbalsiai už. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti šioje sesijoje. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta.

Toliau posėdžiui vadovaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė. Prašom, kolege.

PIRMININKĖ (**I. DEGUTIENĖ**, *TS-LKDF*). Prašom, dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš noriu pirmiausia kreiptis į Seimo Pirmininką, kuris turi pasirašyti priimtus Seimo įstatymus. Liberalų sąjūdžio frakcija kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją dėl galimai neteisėtų procedūrų priimant Miškų įstatymą, kai vieno balsavimo metu per 30 sekundžių buvo sukeista, Odontologijos įstatymas pakeistas į Miškų įstatymą. Bent trys Seimo nariai, kurie užsiregistravo balsuoti dėl Odontologijos įstatymo, bet jų balsas buvo įskaitytas kaip balsavimas dėl Miškų įstatymo, taip pat pasirašė šitą kreipimąsi į Etikos ir procedūrų komisiją. Kadangi yra kreiptasi dėl galimai netinkamos procedūros, dėl neteisėtai sukeistos darbotvarkės, kurią Seimas buvo patvirtinęs, tai aš kreipiuosi visų iniciatorių vardu į Seimo Pirmininką susilaikyti nuo Miškų įstatymo pasirašymo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai yra informacija.

15.22 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4228, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4229 (pateikimo tęsinys)

O dabar baigėsi pusės valandos pertrauka. Farmacijos įstatymo 2, 8 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4228 pateikimo tęsinys. Gruodžio 5 dieną buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Dabar yra tik klausimai. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė. Tribūnoje sveikatos ministras A. Veryga.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pone ministre, aš paskaičiau 2 straipsnio, tai yra 8 straipsnio pakeitimo, projektą ir pagalvojau, kad ilgainiui jūs turėtumėte atsisakyti ir gydytojų paslaugų, nes pagal tai, kas ten parašyta, tai vaistus pacientui gali paskirti ir robotas. Yra vadovaujamas ne paciento interesais, bet tiesiog mažiausios kainos principu ir dar atsisakote galimybės pacientui, kuriam reikia brangesnio vaisto, kad jis galėtų bent primokėti ir gauti tinkamą vaistą. Aš nesuprantu jūsų kaip gydytoja. Tai kam tada mokytis daktarams 10, 12 metų, jeigu jais visiškai nepasitikima. Tai gal tada pasamdykite robotus, minis-

terija nustato, kaip paskirti vaistą nuo kokios ligos, ir gydytojų iš viso nereikia. Galės visi emigruoti į Norvegiją. Aš jūsų nesupratau.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pabandyčiau paaiškinti, kad iš tiesų mane suprastumėte. Pirmiausia tiek aš, tiek kiti medikai, kurie esate čia Seime, pabandykite prisiminti farmakologiją, kai jūs studijavote, kaip ji buvo dėstoma ir ko mokė dėstytojai. Kadangi man teko studijuoti, teko dirbti universitete, aš puikiai žinau, kaip yra mokoma. Gydytojai yra mokomi skirti veikliąją medžiagą. Jie niekada neskyrė firmų. Firmas gydytojai pradėjo skirti tada, kada firmos pradėjo vaikščioti pas gydytojus, vežioti juos į keliones, mokėti jiems už įvairiausias kvalifikacijas ir panašiai. Tada atsirado firmos. Dabar daugybę metų veikia tvarka, kai gydytojas išrašo veikliąją medžiagą. Nebeišrašo firminių pavadinimų. Yra šalių, kur yra likęs firminių pavadinimų išrašymas. Lietuvoje ta tvarka veikia daugybę metų. Gydytojui šita tvarka niekaip neapriboja jokio pasirinkimo, jis skiria vaistą. Šita tvarka yra reikalinga, kad vaisto gamintojai, kurių yra keletas, konkuruotų dėl kainos ateidami į kompensuojamųjų vaistų kainyną. Tai niekaip nekeičia gydytojo apsisprendimo ir galimybės pacientui gauti vaistą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Aš atsiprašau, bet jūs nesažiningai atsakėte į mano klausimą ir aiškinote man, kas yra stalas. Jūs neleidžiate pacientui primokėti už tą vaistą, kuris jam reikalingas, ir sakote, kad jis būtinai turi mokėti visą kainą tuo atveju, jeigu buhalteriniai principai jam, kaip pacientui, netinka, va aš apie tai klausiau. Aš suprantu, kad jūs norite taupyti sveikatos biudžeto lėšas, bet iki šiol galiojo principas, kad pacientas gali primokėti. Pagal dabartinę jūsų siūlomą pataisą ir to nebelieka, ir jam apskritai kaip pabauda. Jeigu tu atsisakai to generinio vaisto, tai tada mokėk visą kainą. Kas galėtų paneigti, kad dabar yra proteguojamos generinių vaistų gamintojos? Aš taip galvoju.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama kolege. Atsakysiu į antrą jūsų klausimą. Suprantu, čia bus galima klausti, kiek nori. Aš jums atsakiau į pirmo jūsų klausimo dalį, atsiprašau, kad į vieną nesugebėjau atsakyti. Ir nereikia nieko paneigti. Taip, generinių vaistų substitucija yra rekomenduojama tiek Europos Komisijos, tiek EBPO, tiek Pasaulio sveikatos organizacijos ir nieko čia nereikia paneigti. Tai yra siūloma praktika, kad nebūtų taškomi biudžeto pinigai, kurių laukia pacientai, kurie išvis jokio vaisto negauna. Primokėjimas paliekant kainyne bet ką nesukuria rinkos generinių vaistų gamintojams ir neverčia jų konkuruoti dėl kainos. Šitų pataisų nebuvimu yra labiausiai suinteresuotos kompanijos, kurios nenori leisti kainos ir nori, kad lietuviai už šiuos vaistus mokėtų brangiau negu vokiečiai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Jūs, ministre, dabar savo įsakymą, kuris galiojo ir buvo patvirtinta tokia tvarka, kokią norite įkelti į įstatymą... Faktiškai galiojant jūsų įsakymui buvo keletas tokių ir neigiamų aspektų: ir medikamentų asortimentas mažėjo mažmenoje, nes kas tris mėnesius keičiant kainyną jau nebeįveža didmenininkai tiek medikamentų; pacientų išlaidos auga už medikamentus, nes jie patys perka; kompensavimo išlaidos iš PSDF irgi didėja; be to, buvo problemų ir su pacientų sveikata – diabetas, epilepsija, hipertenzinė liga. Faktiškai buvo daug ir tokių neigiamų aspektų.

Jūs dabar sakote apie veikliąją medžiagą. Ir aš mokiausi, ir žinau, kad jeigu tikrai ta veiklioji medžiaga, tada užtektų vieno vaisto, jei būtų tik viena veiklioji medžiaga, daugiau nieko neberekėtų. Bet yra įvairūs gamintojai. Tie medikamentai, kurių chemija ta pati... Yra begalė sudėtinių dalių ir dar, be to, yra leidžiama, kad skirtųsi generikų veikliosios medžiagos procentas plius minus 20. Tai tikrai nereikia šnekėti apie tai, kad veiklioji medžiaga yra panacėja ir viskas tuo ir baigiasi. Vis dėlto klausimas būtų toks: kodėl, sakykime, gydytojams yra ribojama pasirinkimo teisė gydyti pacientus tokiais vaistais, kuriais jie norėtų gydyti ir kurie padeda pacientams, nes...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Man labai sunku patikėti, kad tai yra gydytojo klausimas, bet tiek to. Nežinau, ar aš nelietuviškai kalbu, ar jūs negirdite, ką aš sakau. Daugybę metų galiojo tvarka, kaip gydytojas išrašo vaistą. Kaip man dar kitaip reikia paaiškinti, kad tai neribojama gydytojo pasirinkimo. Kiek metų neberašo gydytojas firminio pavadinimo, rašo veikliąją medžiagą. Tai ką gydytojas renkasi?

Dabar dėl jūsų paminėtų „faktų“. Tai yra ne faktai, o demagogija. Todėl, kad pacientų nusi-skundimų dėl vaistų pašalinių reakcijų po to, kai buvo įvesta šita tvarka, sumažėjo 20 %, penkta-daliu. Tai ne padaugėjo, o sumažėjo.

Dabar dėl pacientų priemonių. Jos sumažėjo nuo 47 iki 18 mln. eurų. Šituos pinigus prarado konkrečios firmos. Už trukdymą konkuruoti, aš galiu tiesiog pakartotinai jums pacituoti, kad Eu-ropos Sąjungos valstybėse konkurencijos tarnybos nubaudė vaistų firmas bendra suma, kuri sie-kia 1 mlrd. eurų baudų, būtent už tai, ką jūs bandote padaryti Lietuvoje. Kadangi Lietuvoje fir-mos nedrįsta pačios to daryti, žinodamos, kad netgi už antigenerinę komunikaciją yra numatytos baudos, tai bando daryti Seimo nariai. Aš kviečiu kolegas nepasiduoti šiam dalykui.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš išsibraukiu – beprasmiška klausti.

A. VERYGA (LVŽSF). Teisingai.

PIRMININKĖ. Gerai. Tada E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, dar iš tiesų jūs sakėte, kad kolega R. Marti-nėlis jums nesiasocijuoja su gydytoju. Aš galiu pasakyti, ir jūs nesiasocijuojate su gydytoju – dau-giau su chemiku arba finansininku. Suprantu, iš daktaro pozicijos gali būti taip, bet ką daryti iš žmogaus pozicijos, kai pagyvenusiam senam žmogui atneši vaistą, prie kurio jis pripratęs, ir ban-dai išaiškinti cheminę sudėtį ar ką nors, jis paprasčiausiai sako: vaikelį, čia ne tie vaistai, aš noriu tų pačių. Kaip būnant gydytoju būtų galima paaiškinti cheminę sudėtį, formules ir taip toliau, kai žmogus psichologiškai... Aš suprantu, kad jūs netikite placebo efektu, bet taip yra pasaulyje, kad vis dėlto žmonės įsitikinę, kad šis vaistas jam padeda. Kodėl šiuo atveju reikia išaiškinti formulė-mis, o ne žmogiškai būtų galima leisti vartoti tuos vaistus ir laimingai galbūt po kiek laiko numir-ti, o ne išgyventi, kad jis numirs, nes vartojo ne tuos vaistus?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Labai teisinga jūsų pastaba dėl placebo, yra dar ir no-cebo efektas, žinomas medicinoje, jo tikrai niekas nėra paneigęs. Todėl aš ir jus kviečiu labai atsa-kingai kalbėti apie vaistus. Aš neatsitiktinai paminėjau, kad prancūzai yra priėmę netgi tvarką, kuri draudžia antigenerinę komunikaciją, nes net ir komunikavimas, ir abejonės kėlimas, kad tai yra kažkas kita, negero ir panašiai, ir sukelia žmonėms šituos efektus. Tai ne vaisto skirtumas, o būtent komunikacija sukelia įvairiausius psichologinius aspektus.

Gydytojas vis dėlto skiria žmogui vaistą, ne žmogus pats renkasi, nes čia mes kalbame apie receptinius vaistus. Jeigu gydytojas skiria laiko paaiškinti arba bent jau nesukelia abejonės, žmo-nėms tokių problemų ir nekyla.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Galima kal-bėti po du, nes du įstatymai. Už – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien nuėjė į vaisti-nę jau neprašome vaistų nuo temperatūros, sakydami firminį pavadinimą. Tiesiog prašome vais-to, kuris mažina temperatūrą. Lygiai taip pat ir su skausmą mažinančiais vaistais – prašome, kad sumažintų skausmą, o ne firminį pavadinimą, nes kai kurių firmų, kurios sukūrė tuos vaistus, jau nebėra. Todėl čia situacija yra lygiai tokia pati. Tikrai kviečiu pasekti pažangios Europos keliu, o ne tuo keliu, kuriuo eina kai kurie Seimo nariai stabdydami šį progresą. Tai tikrai yra tik laiko klausimas, kada mes rinksimės ne pavadinimą, ne pinigų kiekį, o vaistą. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Prieš – I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Iš tiesų džiaugiuosi, kad sveikatos apsau-gos ministras pagaliau sutiko su Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nuostatomis, kad jo priimti poįstatyminiai teisės aktai, susiję su kompensuojamųjų vaistų skyrimu, prieštarauja kons-tituciniam teisinės valstybės principui, kuris suponuoja teisės aktų hierarchiją, ir Lietuvos Res-publikos viešojo administravimo įstatymu įtvirtintam įstatymo viršenybės principui.

Noriu priminti, kad Konstitucinis Teismas yra ne kartą konstatavęs, kad valstybė privalo kontroliuoti, kad farmacinė veikla būtų vykdoma žmogaus sveikatos labui ir visuomenės sveika-tingumui. Tai suponuoja, kad pagal Konstituciją įstatymais turi būti įtvirtinta valstybės prieder-mė rūpintis žmonių sveikata ir laiku tinkamai suteikta medicinos pagalba bei paslaugos žmogui susirgus. Ir ką mes turime?

Vėl projektu siūlomas pigiausio vaisto pardavimo, išdavimo imperatyvas. Ką tai reiškia? Kaip teisingai pastebėjo Teisės departamentas, gali būti tokia situacija, kai tokio vaistinio preparato tuo metu gali ir nebūti arba kad ta vaistinė apskritai tokiais vaistiniais preparatais, kurie kainyne įrašyti kaip vaistiniai preparatai su mažiausia paciento priemoka, neprekiauja. Ir vėl bandoma įtvirtinti asmens teisę į teisingą sveikatos... gydymą ribojantį reguliavimą. Todėl aš manau, kad siūlomas įstatymo projektas pažeidžia pacientų, kurie yra apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu, teises. Prašau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. M. Puidokas – už.

M. PUIDOKAS (MSNG). Kviečiu kolegas palaikyti teikiamus siūlymus ir įstatymo projektą, nes šiandien jis jau yra pasiteisinęs praktikoje. Daugybėje diskusijų su farmacininkais vis dėlto labai akivaizdžiai buvo patvirtinta, kad be vaistų gamintojų konkuravimo mūsų rinkoje iš tikrųjų nebūtų jokių galimybių mažinti pačias kainas vartotojams, o šiuo atveju būtent tos pačios rūšies vaistų gamintojai ir konkuruotų. Dėl to mažiausią kainą pasiūlęs gamintojas... arba jo vaistas, jo produktas būtų pasiūlytas pirmą kartą į vaistinę dėl konkrečių sveikatos problemų besikreipiančiam žmogui, pacientui. Manau, kad tikrai tai yra geras siūlymas. Jis yra perspektyvus ir tuo, kad ta sistema iš tiesų jau dabar yra patvirtinta ir veikianti. Taigi tikrai kviečiu visus palaikyti ir daryti viską, kad mūsų mažos šalies rinkos sąlygomis vaistų gamintojai būtų suinteresuoti už mažesnes kainas tiekti gydomuosius preparatus.

PIRMININKĖ. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis tikriausiai neišgirs čia anoje pusėje sėdintys žmonės, aš jau daugiau kalbėsiu tautai, žmonėms. Kai pasižiūri į tuos jūsų reitingus ir tai, kad jūs nesuprantate, dėl ko tie reitingai krenta, štai dėl tokių darbelių ir krenta, kai jūs šnekate tai, ką jūs norite šnekėti, o visi kiti negirdite. Kolegos, kurie sėdite, dauguma jūsų pradėkite galvoti. Negi jūs negirdite pacientų? Dabar teiginys, kad veiklioji medžiaga veikia taip pat. Kažkodėl visi mokslininkai, organizacijos, išskyrus Kauno klinikas (vėlgi klaustukas, kodėl), aiškiai pasisakė mokslininkai su didesniu stažu, su geresniu išsilavinimu, patirtimi negu kolega A. Veryga, kad veiklioji medžiaga veikia... turi skirtingą terapinį poveikį vaistas, kad ir su ta pačia terapine medžiaga. Netgi priklauso nuo vaistų formos, nuo vaistų įsisavinimo, rezorbcijos, laiko. Jeigu nebūtų taip, tai pats ministras nebūtų padaręs išimties epilepsija sergantiems žmonėms, Parkinsono liga sergantiems žmonėms, kai jau leidžia pasirinkti, nes ten dozės pokytis ypač greitai atsiliepia.

Dabar tas teiginys, kad nešvaistykime pinigų, lešų be reikalo. Žiūrėkite, kolegos, 54 mln., ministerijos duomenimis, praeitais metais žmonės sumokėjo už vaistus, kurie išbraukti iš kompensuojamųjų vaistų, vadinasi, 54 mln. sumokėjo daugiau, plius viršytas biudžeto iš PSDF 36 mln., nes... tris savaites paėmė iš rezervo 36 mln. Vadinasi, farmacinės kompanijos praeitais metais uždirbo 90 mln. daugiau. Nesvarbu, etinės ar generinės kompanijos. Jūs išgirkite, ką šnekate. Jeigu dabar atsakomybę turėjo prisiimti A. Veryga, kad neleidžia parinkti tinkamo gydymo (ką gydytojui liudijo teismui), tai jeigu šiandien jūs balsuosite už tą įstatymą, jūs patys turėsite prisiimti atsakomybę prieš žmones, kad įteisinate tvarką, dėl kurios Vyriausiasis administracinis teismas...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...pasisakė.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Nuomonės skirtingos.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 60, prieš – 17, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. (*Balsai salėje*) Gerbiama Asta Kubiliene, kokią datą siūlote dėl Farmacijos įstatymo ir Sveikatos draudimo įstatymo svarstymo, nes nėra numatyta? (*Balsai salėje*) Ar pavasario sesijoje?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ne, 19 dieną, trečiadienį.

PIRMININKĖ. Gruodžio 19 dieną? Gerai, ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, 17 dieną... ar trečiadienis...

PIRMININKĖ. Kaip?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). 17 dieną, atsiprašau, suklydau.

PIRMININKĖ. Gruodžio 17 dieną svarstymas. Gerai, ačiū. Galime bendru sutarimu pritarti tokiai datai? (*Balsai salėje*) Yra kitas siūlymas – pavasario sesijoje, tada balsuojame alternatyviai.

Kas už tai, kad svarstymas būtų gruodžio 17 dieną, balsuojate už, kas už tai, kad pavasario sesijoje, balsuojate prieš.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 56, prieš – 43. Taigi svarstymas gruodžio 17 dieną.

Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš, gerbiama posėdžio pirmininke, norėčiau Vyriausybės išvados, nes yra teismo sprendimas ir teismo sprendimo... realiai jis yra įgyvendinamas, bet tik iš dalies. Aš manau, tai sukels labai daug problemų, plius ir finansiniai dalykai. (*Šurmulyš salėje*)

Antras dalykas. Gerbiami kolegos, mes šiandien diskutuojame dėl šitų dalykų ir yra toks adventinis laikotarpis, aš tai siūlyčiau paprastą, elementarų dalyką. Pateikite įstatymo projektą, kad visų vaistų būtų viena pakuotė – juoda arba balta ir, kaip sakė K. Mažeika, su *pagrabo* žvake, tada niekam nebereikės – kam generiniai, negeneriniai ir panašiai, nes dabar ginčas yra, kokia vaistinė, kokį paduoda. Viena dėžutė visiems – ir išspręsite problemą.

PIRMININKĖ. A. Veryga replika.

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tiesų jūs čia, manau, galvojate, kad pajuokavote, britai, tarp kitko, turi tokią tvarką ir nesuka sau galvos. Aišku, mes nesiuolome šito. Aš kolegoms dar kartą noriu akcentuoti – šita tvarka šiuo metu galioja ir veikia, tai apie kokias mes čia išvadas kalbame? Nereikia jokios išvados todėl, kad tai yra teismo sprendimas, kad turi būti perkelta tiesiogiai į įstatyminį lygmenį.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, bet vis tiek yra siūlymas ir mes balsuodami apsispręskime, ar reikia Vyriausybės išvados. (*Šūksniai salėje*) Kas už tai, kad reikia Vyriausybės išvados, balsuoja už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 45, prieš – 44, susilaikė 11. Vyriausybės išvados nereikia.

A. Matulas – replika po balsavimo.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dar kartą atkreipiu dėmesį, kad buvo delsiama du mėnesius, ir dabar teismo sprendimą bando įgyvendinti ne Vyriausybė, bet atskiri du Seimo nariai. Teismas aiškiai pasisakė, kad ribojimas gauti tinkamą gydymą arba skirti tinkamą gydymą, jeigu esi draustas privalomuoju sveikatos draudimu, prieštarauja konstitucinės teisinės valstybės principui, bet paliko nenagrinėti tos situacijos dėl to, kad pripažino, kad ministras A. Veryga viršijo savo įgaliojimus ir nustatė tvarką tokią, kuri negali būti nustatoma poįstatyminiais teisės aktais. Tai dabar kolega A. Veryga interpretuoja, kad teismas nepasisakė dėl tos antros dalies, dėl skyrimo tvarkos, nors perskaitykite tekstą, kas netingite, ir aiškiai pamatysite, ką teismas dėl to pasakė.

Kolegos, jau dveji metai žmonės negauna tinkamo gydymo. Buvo daugybė komplikacijų, aš nerodysiu į kai kuriuos Seimo narius, kurie, pakeitus gydymą, kai jiems pakeitė gydymą, atsidūrė net reanimacijoje dėl to, kad vadinamąjį tą patį terapinio... veikliosios medžiagos vaistą paskyrė. Bet sukėlė komplikacijų dėl to, kad įsisavinimas ir dozė gauna ne tokią pačią. Kolegos, galvokime, ką darome.

PIRMININKĖ. Trumpinkite replikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jūs visi turite prisiimti atsakomybę. Komitetas turi prisiimti atsakomybę, kad nevykdė parlamentinės kontrolės. Dvejus metus žmonės kentėjo, permokėjo 54 mln. už vaistus, kurie išbraukti, bet pirkto, jiems gydytojai rekomendavo, nes poveikis buvo kitoks.

PIRMININKĖ. Kolega, replikos laikas baigėsi.

15.46 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56¹ straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir įstatymo papildymo 38³, 40² ir 56² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-4164(2)ES (svarstymo tęsinys)

Baigėsi dar viena pertrauka. Tai Pelno mokesčio įstatymo 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56¹ straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir įstatymo papildymo 38³, 40² ir 56² straipsniais įstatymo projektas. Kviečiu į tribūną V. Ažuolą, Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymas. Prašom pateikti išvadą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtus įstatymų projektus. Pagrindiniai akcentai, tai yra direktyvos perkėlimas dėl pelno mokesčio mokėjimo, taip pat ir inves-

tuojamo pelno į startuolius pakeitimai. Papildomai gauta pasiūlymų, kad bankų pelnas būtų papildomai apmokestinamas 5 % daugiau. Šiuo metu yra mokamas 15 % bankų pelnas, būtų mokama 20 % pelno mokesčio.

Komiteto balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusija. Pagal darbotvarkę laiko mums skirta 20 minučių. Siūlau diskusijai skirti 15 minučių. Ar pritariate tam? Pritariate. M. Majauskas. Prašom, diskusija.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Laiko nedaug, tai eisiu iš karto prie reikalų. Visuomet stengiuosi objektyviai vertinti valdančiosios daugumos siūlymus: kai jie yra blogi, kritikuoti, kai jie yra geri, stengiuosi apginti. Šiuo atveju, man atrodo, siūlymas yra būtent toks, kurį verta palaikyti. Išsakysiu kritikas ir pabandysiu jas atremti.

Pirma. Dažnai kalbama, kad pelno mokestis nėra racionalus mokestis, reikėtų apmokestinti vartojimą ir išsigrąžinimą, o pelną leisti palikti įmonėms toliau investuoti, kurti darbo vietas ir investicijas, o apmokestinti būtent dividendus. Tačiau bankai, konkrečiai Švedijos bankai, Lietuvoje nemoka dividendų mokesčio. Kai jie sumoka dividendus į motinines kompanijas, vėliau dividendų mokestį ir gyventojų pajamų mokestį moka Švedijoje. Jeigu mes norime apmokestinti skandinaviškus bankus, mes turime apmokestinti pelną.

Antra kritika sako, o kodėl dabar išskiriame bankų sektorių iš visų kitų? Visur kitur – 15, o štai bankų sektoriui siūloma 20. Aš manau, kad bankų sektorius Lietuvoje yra ypatingas, po Ūkio ir „Snoro“ bankų bankroto, po bankų DNB ir „Nordea“ susijungimo mes iš esmės turime tris bankus. Jie veikia išskirtinai palankiomis sąlygomis, ribotos konkurencijos sąlygomis, kai yra realiai, šiuurkšniai kalbant, trys konkurencingi bankai. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad jie gali sau leisti nustatyti naujų būsto paskolų palūkanų normas pusantro karto didesnes negu euro zonos vidurkis: Lietuvoje – 2,44 %, euro zonos vidurkis – 1,48 %. Todėl rezultatas labai paprastas: nuosavo kapitalo grąža Lietuvoje – 13,5 %, Europos Sąjungoje – 7 %, euro zonoje – 6 %. Taigi akivaizdu, kad resursų prisidėti bankai turi.

Trečia kritika – o kur dingio kitos kredito institucijos, kodėl nėra, pavyzdžiui, greitųjų kreditų, kodėl jiems nesiūloma didinti pelno mokesčio? Atkreipsiu dėmesį, kad bankai naudojami išskirtinėmis sąlygomis, turėdami pelno mokesčio lengvatą, kai jie gali susimažinti apmokestinamąjį pelną formuodami blogų paskolų atidėjinius. Tokios privilegijos kredito įstaigos, tokios kaip greitųjų kreditų bendrovės, neturi.

Ketvirta dažna kritika, kurią girdime, kad bankai pabandys išvengti. Vis dėlto išvengti būtų daug lengviau Z. Jedinskio pasiūlymo, kai yra siūloma apmokestinti aktyvus, kaip Lenkijos atveju matėme, tuos aktyvus tiesiog perleido kitoms jurisdikcijoms, ten, kur toks mokestis yra netaikomas. Šiuo atveju pelno mokesčio neišvengs, taip pat ir filialai.

Penkta kritika – mes prarasime konkurencingumą. Atkreipsiu dėmesį, kad Estijoje pelno mokestis – 20 %, Latvijoje pelno mokestis – 20 %, Lenkijoje pelno mokestis – 19 %. Lietuvoje jis – vos 15 %. Taigi didindami iki 20 %, man atrodo, konkurencingumo neprarasime.

Šešta kritika – šis mokestis gali nugulti ant vartotojo pečių, nes konkurencija yra maža. Tačiau tikimybė, kad toks mokestis nuguls ant vartotojų pečių, yra mažesnė, negu mes apmokestinume aktyvus, nes už aktyvus reikėtų mokėti, nepaisant to, geri metai ar blogi metai. Tu uždirbai pinigų ar neuždirbai pinigų, tu turi mokėti mokesčius. Ir tais atvejais, kai metai nėra galbūt labai geri, bankai, kitos institucijos tokius mokesčius bandytų perkelti ant vartotojų pečių. Šiuo atveju, jeigu mokamas pelno mokestis, tu moki tada, jei tu turi iš ko mokėti, tai yra tu uždirbai pelno.

Septinta kritika – turime derinti projektą su atsakingomis institucijomis. Atkreipsiu dėmesį, kad būtent šią iniciatyvą – apmokestinti bankus papildomai pelno mokesčiu pateikė Lietuvos bankas Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio metu. Kaip suprantu, projektą parengė Finansų ministerija gal net kartu su Lietuvos banko specialistais, čia bankas galėtų patvirtinti ar paneigti. Tad techniškai tikėtina, kad pats projektas yra ganėtinai tvarkingas, o ir kreiptis į ECB būtinybės šiuo atveju nėra.

Aštunta kritika yra tokia dažnai girdima ir pats ją neretai vartoju, kad priimant įstatymą, ... dabar priimame įstatymą, o jis įsigalioja po kelių savaičių. Tai nėra biudžeto lydimasis projektas ir pagal Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalį... sako, kad mokestiniai turi įsiga-

lioti ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos. Tačiau, pasirodo, yra išimtis ne tik biudžeto projektams, bet ir europiniams projektams. Ir šis projektas eina kaip europinis. Tačiau dar galioja ir viena protingumo, na, tokia taisyklė. Mes puikiai suprantame, kad nors projektas yra protingumo...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Tuoj pat baigiu. Bet siūlymas... Kad projektas yra europinis, bet siūlymas tikrai nėra europinis. Ir su visa pagarba valdantiejiems, man atrodo, kad vis dėlto reikėtų pritaikyti šešių mėnesių įsigaliojimo, nuo paskelbimo iki įsigaliojimo, taisyklę, kad galėtų verslas ir visas sektorius prisitaikyti.

Tad jeigu iš tikrųjų valdantieji sutiktų...

PIRMININKĖ. Kolega, jūs stipriai viršijote laiką!

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Nestipriai, tik 10 sekundžių.

PIRMININKĖ. Ne, 26.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš manyčiau, kad būtų galima tokiam projektui pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, jeigu susitarėme dėl 15 minučių, tai labai tiksliai kalbėkime ir tilpkime į laiką gerbdami kitus. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, finansų sektorius yra taip išsivystęs, kad yra vos kelios dešimtys žmonių, kurie visiškai supranta, kaip jis veikia. O įtraukiant dar (...) kartais atrodo, kad jis yra neperprantamas. Nevaidinsiu aš čia daug suprantančio, bet keletą argumentų norėčiau pasakyti prieš šio įstatymo įsigaliojimą.

Pernai Lietuvos verslas uždirbo 9,2 mlrd. eurų pelno, čia nekalbant apie šešėlinį, kontrabandinį verslą ir visą šešėlyje egzistuojančią ekonomiką. Lietuvos bankai uždirbo 358 mln. eurų. Tai daug ar mažai? 4 % visų Lietuvos įmonių pelno. Ar daug yra 358 mln. eurų pelno bankams, kai 2009 metais jie turėjo 1 mlrd. 72 mln. eurų nuostolių? Ar tai daug, kai 2010 metais jie irgi skendėjo nuostoliuose ir valstybė negelbėjo jų? Lietuvos banko atstovai, dalyvaudami BFK komitete, liudija tai, kad bankų pelningumas prisideda prie finansinio valstybės stabilumo, ir mums reikia, kad mums nereikėtų gelbėti bankų taip, kaip reikėjo gelbėti, pavyzdžiui, latviams. Ir toks neproporcingas sektoriaus apmokestinimas yra ypač stebėtinas, kai jį pateikia sektoriaus dalyviai, kurie nelabai savo sektorių apmokestina. Kalbu apie V. Ažuolą ir gerbiamą A. Palionį, jie žemės ūkio sektoriuje turi visai kitus pelningumo tarifus, kurie yra ne 15 % kaip yra įprastinis, bet žymiai mažesni. Šiame sektoriuje irgi galima paieškoti pelningų įmonių ir jų yra gausu. Kodėl kalbama tik apie bankus? Tai prasidėjo tada, kai į Prezidento kampaniją įsitraukė du bankininkai. Nuo tada matome akcijas ir kontratakas prieš skandinavisko kapitalo bankus patarinėjant buvusiam Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui, kad vienos valstybės kapitalas turėtų pasitraukti iš Lietuvos bankų, ant vieno startuolio trys komisijos, kurios visos baigėsi nesėkmingai, kalbos apie valstybinį banką, apie aktyvų didinimą, šaudymai pro šalį ir galų gale rastas pats nekalčiausias pelno mokestis, už kurį stebėtinai pasisako M. Majauskas, kas, tikiu, nėra bendra konservatorių nuomonė šiuo atžvilgiu.

Bankai nėra išskirtinai pelningi Lietuvoje, jų pelningumas yra vidutinis, o efektyvus Lietuvos pelno mokestis yra vos 7 %. Mes surenkame 7 % Lietuvos pelno, nuo Lietuvos įmonių uždirbto pelno į valstybės biudžetą. Klausimas, kur dingsta kiti? Tai yra visų pirma žemės ūkyje, kuris nėra apmokestinamas taip, kaip likusi dalis Lietuvos verslo. Jeigu žiūrėtume į sektorių, kur yra didieji pelnai, tai iš 9,2 mlrd. apdirbamojoje pramonėje pernai yra sukauptas 2 mlrd. pelnas, didmeninėje prekyboje – 1,5 mlrd., transporto sektoriuje – 1,5 mlrd., bankų pelningumas su 358 mln. eurų yra labiau ne kas kita kaip sąskaitų, ypač politinių sąskaitų, suvedinėjimas ir kaltųjų paieška, kas nepavyko iš tikrųjų per S. Jakeliūno pradėtas ir valdančiųjų užbaigtas laikinosios tyrimo komisijos išvadas. Aš manau, kad šitas bankų viršpelnio apmokestinimas, kuris taip skambiai yra paminėtas, yra baudžiamasis apmokestinimas sektoriaus, į kurį norima nukreipti dėmesį, ir tai nėra nei pelnytas, nei kaip nors pagrįstas siūlymas. Todėl visi, kurie bando pagrįsti šito siūlymo logiškumą, o jis pasirodė vos prieš ketvertą dienų, turėtų pasižiūrėti į veidrodį ir paklausti, ar tikrai su tokiu banko apmokestinimu ir iniciatyvomis dar prieš dvi savaites apmokestinti jų aktyvus mes priviliuosime naujus konkurentus esamų bankų, kuriuos Mykolas ir kiti vadina oligopoliniais bankais. Mano atsakymas yra ne, nes tiek premjeras, tiek Prezidentas važiuoja ir kviečia

bankus, bet kai matome valdančiąją daugumą, kuri iš burtininko kepurės traukia kas tris savaites naują mokestį ir bando jį logiškai, susikaupusiais veidais pagrįsti, naujų konkurentų Lietuvoje nesulauksime. Kviečiu nepritarti šiam sektoriaus baudžiamajam apmokestinimui.

PIRMININKĖ. Dėkui. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, norėčiau paneigti kai kuriuos mitus, ką tik čia išsakytus iš tribūnos, ir pasakyti, kad mes iš tikrųjų radome visai neblogą kompromisą. Pradėsiu nuo to, kad nuo 2016 metų, kai atsirado nauja dauguma ir Vyriausybė, visų dėmesys susitelkė į žemės ūkį ir visi pradėjo kalbėti apie tai, kad ūkininkai moka per mažus mokesčius.

Tai jūs dabar pažiūrėkite į realius skaičius. Stambiems ūkininkams, iš tikrųjų daug uždirbančiams, kartu sudėjus GPM ir „Sodrą“ mokesčiai kai kuriems padidėjo septynis kartus. Tai yra reikšmingas padidėjimas, visi skaičiai yra viešai skelbiami. Taip, anksčiau tie mokesčiai buvo tikrai nepakankami, bet tai tikrai ne mūsų problema. Kas valdė anksčiau valstybę, tie padarė tas klaidas ir išimtis. Ūkininkai savo solidarumo kainą seniai sumokėjo ir visiškai normalu yra diskutuoti apie kitus sektorius, kurie, pasirodo, irgi turi gyvulių ūkį. Gyvulių ūkis – tai nėra kaimo sąvoka, nėra kaimo reiškiny, jeigu taip vaizdžiai kalbant, ar ne?

Pasirodo, mes bankų sistemoje taip pat turime įvairiausių įmanomus atskaitymus nuo pelno, kurių nėra kituose sektoriuose, pavyzdžiui, kalbant apie rizikingas paskolas. Todėl atsižvelgiant į tai, ką mums Pasaulio bankas, Europos Komisija nuolat kartoja – jūsų mokestinė bazė yra per siaura tam, kad jūs galėtumėte kurti efektyvią ir šiuolaikišką valstybę, kuri turi daug viešųjų paslaugų... O mes esame pripratę prie viešųjų paslaugų, mes esame pripratę prie gero švietimo, prie geros sveikatos apsaugos. Mes norime didinti atlyginimus ne dešimtimis, o šimtais eurų viešojo sektoriaus darbuotojams. Beje, tą ir darome, pavyzdžiui, gydytojų atlyginimų augimas, pažiūrėkite, kokia statistika per trejus metus – ne 200 ir ne 300 eurų, o daug daugiau.

Visiškai normalu yra diskutuoti ne tik apie nekilnojamąjį turtą, ką nuolat Pasaulio bankas šneka, arba apie automobilius. Taip, mums nuolat rekomenduojama, kad čia yra rezervai, čia jūs turite didinti. Visiškai normalu kalbėti ir apie tuos sektorius, kurie turi rekordinius pelnus Europoje. Taip, pradėjome kalbėti apie bankus, stambius prekybos tinklus, kaip daro kitos šalys. Taip, skubos čia negali būti. Su bankais, manau, kompromisas yra visai neblogas, juo labiau kad jų atstovai ir Lietuvos bankas, kuris yra nepriklausomas, iš šios tribūnos sufleravo tuos sprendimus. Darykime juos. Kodėl mes bijome? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu gerbiamą V. Ažuolą į tribūną. Gerbiamas Ažuolai, prašom į tribūną, nes čia yra Seimo narių V. Ažuolo, V. Ačienės, J. Varžgalio, A. Palionio pataisa. Gal jūs pats ir pateikite, ir pakomentuokite.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Trumpai pristatysiu. Pataisa susijusi su tuo, kad bankų sektoriui būtų didinamas pelno mokestis nuo dabar galiojančio 15 % iki 20 %. Komitetas pritarė iš dalies, nes mes siūlėme, kad didėtų 7 %, o komitetas koregavo, kad didėjimas būtų 5 %, taip suvienodinant lygius tarp gretimų šalių, nes gretimose šalyse pelno mokestis yra 20 %. Trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Autoriai, sutinkate su tokia komiteto nuomone?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar dėl pataisų. I. Šimonytė – prieš pataisą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Čia tikrai toks, kaip pasakytų Šveikas, – jėzuitiškas numeris – paimti visiškai nekaltą Pelno mokesčio įstatymo pakeitimą, kuris yra reikalingas tiesiog perkelti Europos Sąjungos direktyvas, ir įdėti ten visiškai nesusijusią pataisą, dėl kurios nei laiko diskusijoms nebuvo, nei kokiam nors aptarimui. Aš nelabai žinau, kas yra viršpelnis rinkos ekonomikoje.

Antras dalykas, aš nelabai žinau, ar tikrai tas viršpelnis yra tikrai bankų sektoriuje. Man nelabai aišku, kodėl likusi finansų sektoriaus dalis čia neįtraukta, o galiausiai kodėl pataisos teikėjai nepaieškojo to viršpelnio ir kitose ekonominės veiklos srityse, nes gal jis ten taip pat yra? Aš nesuprantu, kodėl nėra paprasčiau svarstyti pelno mokesčio tarifo pakeitimą, tegul ir progresinį pelno mokesčio tarifą, jeigu kam nors atrodo, kad nuo kokios nors pelno ribos įmonės turėtų mokėti daugiau? Ir kam yra reikalingi tokie atradimai, kurie kelia klausimų dėl valstybės pagalbos,

tiesiog dėl faktinių aplinkybių teisingo vertinimo, kadangi lyginti Lietuvos bankų rodiklius su euro zonos rodikliais, švelniai tariant, yra nepakankama, mat euro zonos bankų rodikliai yra blogi dėl įvairių priežasčių. Jūs turbūt nenorėtumėte Lietuvoje turėti daugelio tų bankų su jų paskolų portfeliais ir prastai atrodančiais balansais. Todėl tikrai negaliu pritarti nuostatai, kuri įregistruota kaip pataisa, tačiau iš esmės yra naujas apmokestinimas. Manau, kad tokiu būdu jį priimti tiesiog yra nepadoru.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš tiesiog atkreipiu dėmesį, kad įsiskaitytumėte, ką siūlo autoriai ir kaip komitetas suredagavo, čia yra 7 straipsnio redakcija. Iš esmės jau mes dėl šios pataisos net nebalsuojame, ir dabar I. Šimonytės pasisakymas yra dėl viso projekto. Lygiai dėl viso tada kviečiu kalbėti ir V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, norėčiau patikslinti, kad tai būtų ne naujas mokeskis, o didinamas esamas pelno mokestis – tokia korekcija. Tai yra alternatyva ankstesniam pateiktam banko apmokestinimui, kur būtų nuo turto. Ši alternatyva būtų atliepia tiek Bankų asociacijos, tiek diskusijų metu, darbo grupių metu išsakytą poziciją, kad vis dėlto pats teisingiausias mokesčio didinimas būtų per pelną, nes, kaip sakant, metai bėga, pelnas gali mažėti, didėti, tad teisingiausia būtų papildomą mokestį mokėti nuo pelno. Siūlau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl viso po svarstymo. Deja, iš tikrųjų ir man paaiškino, kad pagal Statutą taip ir yra: tekstas jau visai kitas, tekstas pataisytas komitete.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 71, prieš – 9, susilaikė 18. Po svarstymo pritarta. Prašom dėl vedimo tvarkos, tiksliau, dabar jau replika po balsavimo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, jeigu pažiūrėtumėte dar kartą, taip, kaip projektas yra registruotas, užsirašę buvo dėl pataisų ir buvo užsirašę dėl viso projekto. Tai aš buau užsirašęs dėl viso projekto, jūs nesuteikėte galimybės kalbėti. Man atrodo, kad tiesiog negražu.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš kompiuterio negaliu reguliuoti, kaip jau čia buvo... (*Balsai salėje*) Kadangi mes davėme... Faktiškai aš turėjau neleisti I. Šimonytei pasisakyti, tai aš labai atsiprašau, bet pasisakė, ir kiti už, tai aš manau, kad vis tiek rezultatas, šiaip ar taip, yra aiškus, mes pritarėme po svarstymo, ir tiek.

Gerbiamasis V. Ažuolas – replika po balsavimo.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Norėjau patikslinti tiksliai kolegai Simonui, kad žemdirbiai moka tokius pat mokesčius. Gaila, kad trejus metus dirbate Seime, balsavote už pelno mokesčio padidinimą žemdirbiams, jis šiandien yra toks pat – 15 %. Atsisukite atgal ir pasižiūrėkite. (*Balsai salėje*) Atskaitymai tokie pat kaip ir kitoms verslo rūšims. Apie ką jūs šnekate?

16.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičiaus nustatymo“ projektas Nr. XIIIIP-4220(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, projektas Nr. XIIIIP-4220(2). Svarstymas. Kviečiu į tribūną A. Širinskienei, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Tiesiog komiteto išvada po svarstymo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė įstatymo projektą ir bendru sutarimu – 10 balsų už – jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas nenori. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

16.09 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinės darbo organizacijos 1930 m. konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4102(2)ES (svarstymas)

Įstatymo „Dėl Tarptautinės darbo organizacijos 1930 m. konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4102(2). Svarstymas. Kviečiu A. Norikienei, Užsienio reikalų komiteto išvada. Svarstymas.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną, mieli kolegos. Užsienio reikalų komitetas lapkričio 27 dieną svarstė ir bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

Toliau.

16.10 val.

2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-4043(3) (svarstymas)

Toliau – 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-4043. Svarstymas. Kviečiu į tribūną A. Kubilienę, Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį projektą. Sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 4, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išvados pristatymą. Diskusija. Ar leidžiame visiems keturiems pasisakyti? (*Balsas salėje: „Vienam.“*). Tada D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš manau, kad šiandien mes turime gana sudėtingą situaciją, kai, atrodo, bandome kalbėtis ir ne visada vieni kitus girdime. Taip pat žinau, kad visi jūs, kolegos, tikrai turite didelį darbo krūvį, ne visada spėjate perskaityti elektroninį paštą, ir taip pat visi žinome, kad mūsų posėdžiai yra viešai transliuojami, juos stebi visuomenė. Todėl manau, kad tiesiog yra mano pilietinė pareiga atliepti į aktyvius prašymus svarbių pilietinės visuomenės grupių, medikų ir pacientų, ir pagarsinti jų poziciją dėl PSDF.

Noriu priminti, kad šių metų gruodžio 9 dieną pacientams ir medikams atstovaujančios organizacijos labai konkrečiai kreipėsi į mus prašydamos netvirtinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto, nes jie vienareikšmiškai vertina šį biudžeto projektą, ir negaliu su jais nesutikti, kaip socialiai nejautrų, neužtikrinantį pacientų teisės į kokybišką sveikatos priežiūrą ir pažeidžiantį teisėtus medikų lūkesčius. Jie sako, kad buvo neišgirsti Sveikatos reikalų komitete ir Vyriausybėje, ir todėl teikia šiuos argumentus mums visiems dar kartą, kad mes juos išgirstume. Tai netgi tie, kurie negalėjote jų paskaityti, gal neradote laiko ar tai nebuvo pakankamai svarbu, norėčiau, kad bent dabar gyvai, žodžiu galėtumėte išsiklausyti, kad 2020 metų biudžete numatytas neproporcingas PSDF rezervo didinimas daugiau nei 200 mln. eurų, dėl ko 2020 metų gale PSDF rezervo lėšos viršys 600 mln. eurų ir sudarys net trečdalį visų faktinių PSDF išlaidų, nors kituose valstybės biudžetuose tokių didelių rezervų nenumatyta. PSDF lėšos yra tikslinės įmokos, mokamos gyventojų sveikatos priežiūrai užtikrinti, ir jos negali būti naudojamos kitoms reikmėms. Todėl jie vienareikšmiškai mano, kad valstybės fiskalinio stabilumo užtikrinimas negali remtis vien tik PSDF rezervo fondu.

Antras svarbus dalykas, kad nevykdomas sveikatos apsaugos ministro įsakymo punktas, numatantis valstybės išipareigojimą augant PSDF biudžetui išlaidų vaistams dalį didinti ne mažesniu procentu, nei didėja bendras PSDF biudžetas. Šiuo metu projekte išlaidos vaistams didėja 2,9 %, nors PSDF biudžetas auga 11,9 %.

Trečias svarbus punktas. Projekte nenumatyta lėšų naujiems vaistams kompensuoti. Vaisiams ir medicinos pagalbos priemonėms kompensuoti numatoma skirti 359 mln., kai realus poreikis yra ne mažesnis nei 427 mln. Nors 2019 metų pabaigoje rezerve sukaupta 370 mln. eurų, rezervo lėšų naujiems vaistams kompensuoti nebuvo skirta ir šiuo metu 14 naujų vaistų kompensavimo laukia ne mažiau kaip 7 tūkst. 513 pacientų.

Taip pat 2017 metais nacionalinės sveikatos šakos kolektyvinėje sutartyje išipareigota 2020 metų antrajame pusmetyje pasiekti, kad minimalus šalies gydytojų atlyginimas siektų 3 tūkst. 250 eurų, o slaugytojų – 1 tūkst. 625 eurus. Skirtumas tarp dabartinio ir siektino gydytojų bei slaugytojų vidutinio darbo užmokesčio yra 23 %. Tam PSDF biudžete numatoma 36 mln. eurų.

Taip pat nevykdomas XVII Vyriausybės programoje numatytas įsipareigojimas parengti įrodymais ir gerąją tarptautinę praktiką pagrįstą sveikatos paslaugų vertės apskaičiavimo metodiką ir pagal ją perskaičiuoti teikiamų paslaugų įkainius.

Matau, kad mano laikas eina į pabaigą, tai noriu tiesiog pasakyti, kad mūsų visų prašo sąžiningai ir atsakingai žiūrint į šį balsavimą nepalaikyti šio Biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto ir sumažinti PSDF biudžeto rezervą 100 mln. eurų, nes jie būtų tiesiogiai skirti kritinėms sveikatos sistemos problemoms spręsti. Noriu pabrėžti, kad pasirašo tiek pacientai, tiek medikai, kurie neretai kažkodėl yra supriešinami vieni su kitais, nors tai yra žmonės, kurie vieni kitus palaiko ir remia. Mes turime kreipimąsi tiek Onkologinių ligonių asociacijos, tiek Pacientų asociacijos „Kraujas“, tiek Vaikų retų ligų asociacijos, tiek Lietuvos vaikų vėžio asociacijos, tiek Lietuvos medikų sąjūdžio, tiek Lietuvos medikų forumo, tiek Jaunųjų gydytojų asociacijos, Santaros klinikų medicinos darbuotojų profesinės sąjungos ir Santaros klinikų slaugos darbuotojų profesinės sąjungos. Aš labai tikiuosi, kad, nepaisant partinių ir ideologinių skirtumų, ši žinutė šiandien galėtų būti išgirsta. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū pirmiausia už tai, kad labai tvarkingai tilpote į laiką. A. Matulas dalyvauja diskusijoje.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, per 19 metų Seime ir darbo Seimo Sveikatos reikalų komitete man nebuvo dar tokio atvejo, kad iš Vyriausybės grįžtų patobulintas privalomojo sveikatos draudimo biudžetas iš esmės blogesnis, negu buvo pirmasis variantas. Pirmajame projekte bent jau nebuvo supriešinti medikai su pacientais. Tai dabar gavome antrą variantą, ką mes matome? 36 mln. eurų, kurie buvo numatyti vaistų ir medicinos pagalbos priemonių eilutėje, *nuimti* ir pridėti prie paslaugų apmokėjimo, iš ko, be abejo, galima pirkti ir... finansuoti, didinti algas, mokėti atlyginimus. Pacientai logiškai sunerimę, kad jeigu šiais metais nesubalansavome vaistų eilutės ir viršijome biudžetą 36 mln. dėl įvairių priežasčių – dėl netinkamos vykdytos kompensuojamųjų vaistų reformos ir dėl kitų aplinkybių biudžetas yra viršytas, tai logiškai, norint išlaikyti šitą situaciją, o tuo labiau kad yra įsipareigojimų įtraukti naujus vaistus į sąrašą, ta eilutė neturėtų mažėti. O dabar, kaip sakiau, yra sumažinta. Tai pacientai pagrįstai piktinasi. Tiesa, komitete buvo išsakyta pono A. Verygos mintis, kad premjeras lyg ir davė pažadą ar palankiai žiūri, kad metų viduryje galbūt leis iš rezervų padidinti išlaidas vaistams. Tai palaukite, kas čia per naują valstybės valdymo forma atsirado? Kažkas davė pažadą. Ar čia tokioje psichologinėje įtampoje yra noras toliau laikyti medikus, pacientus – gal duos, gal neduos? Kaip minėjo prieš tai šnekėjusi kolegė, kiek žmonių laukia tų sprendimų, o pinigų tai nėra.

Kitas aspektas. Jūs pažiūrėkite, kolegos, valstybė vėlgi pavedė Ligoninių kasai... Privalomojo sveikatos draudimo fondui vykdyti tam tikras funkcijas, bet lėšų nenumatė. Jau antrajame variante yra numatyta, rodos, 4 mln. daugiau ir jau pasakyta, kad tai yra skirta už tai, kad Seimas priėmė įstatymą ir nuo kitų metų vidurio žmonėms, vyresniems kaip 75 ir daugiau metų, nereikės primokėti priedų perkant vaistus. Bet, kolegos, mes toliau šiandien svarstysime įstatymų projektus, kad valstybės lėšomis būtų draudžiami nuteistieji. Tai buvo uždara sistema, kuri buvo finansuojama iš valstybės biudžeto. Apie 10 mln. iš esmės kainuos tas pavedimas, bet nė vieno euro papildomai nenumato. Vadinasi, gali būti, kad situacija PSDF biudžeto dėl to, kad pavesta tam tikrų įpareigojimų, bus blogesnė, galimybė didinti medikų atlyginimus arba kompensuoti vaistus bus dar blogesnė.

Nekalbu apie tai, kad absoliučiai nėra toliau įgyvendinamas Konstitucinio Teismo nutarimas. 2013 metais Konstitucinis Teismas pasakė, kad visi turi mokėti pagal pajamas. Valstybė toliau moka 2,5 karto mažiau negu eilinis dirbantis žmogus ir mokantis į privalomojo sveikatos draudimo biudžetą, valstybė... pasakė, būtinoji pagalba gyvybei gelbėti ir išsaugoti turi būti apmokama iš valstybės biudžeto, bet neskiriama nė vieno euro, asignavimai – vėlgi.

Aš esu apskaičiavęs ir įregistravęs pataisą dėl biudžeto. Jeigu valstybė mokėtų tiek pat, kiek vidutiniškai moka dirbantis žmogus, tai jau 900 mln. papildomai PSDF biudžetas gautų. 54 mln. valstybė neprimoka už būtinąją pagalbą gyvybei gelbėti ir išsaugoti plius dėl asignavimų, kiek valstybė pavedė funkcijų, kurios nebūdingos PSDF, dar susidaro keliasdešimt milijonų. Vadinasi, virš milijardo...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...Šita valstybė, šita Vyriausybė galimai nuvagia nuo pacientų ir medikų.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, tai trečias pagal didumą mūsų biudžetas. Aišku, turbūt išsikvėpėme, nuleidome garą prie valstybės biudžeto, bet tai pirmiausia Lietuvos piliečių sveikata. Šiame Seime dar to nebuvo, bent aš neprisimenu, kad valstybės biudžetą būtų bandyta subalansuoti Lietuvos gyventojų sąskaita, nes rezervas, apie kurį čia kalbama, pirmiausia skirtas ne žmonių sveikatai, o biudžetui subalansuoti. Tai yra visiškai nauja.

Kiekvienais metais svarstant privalomojo sveikatos draudimo biudžetą – tos pačios problemos. Tai yra valstybės lėšų nepakankamas skyrimas už draudžiamuosius asmenis. Teisingai pastebėjo kolega Antanas, kad mes dar svarstysime kalinių draudimą, kurį įmeta į bendrą draudimą, ir mokesčių mokėtojai iš uždaros sistemos, kurią finansavo valstybė, turės iš tų pačių lėšų dar finansuoti, o Lietuva pasižymi tuo, kad kalėjimuose yra ne vienas šimtas žmonių. Tai dar papildomas krūvis PSDF biudžetui.

Kaip ir sakė mano kolegos, aš nenoriu iš dalies kartoti, nes Dovilė pasakė dalį tų argumentų, kuriuos išsakė pacientams ir medikams atstovaujančios organizacijos, įdomus faktas. Svarstant biudžetą arba kokį kontroversišką įstatymą, kai yra dvi skirtingos nuomonės, mes, Seimo nariai, gaudavome laiškus ir iš vienos pusės, ir iš kitos. Šiuo atveju ir medikai, ir pacientai yra prieš ministrą A. Verygą, nes jokių kitokių nuomonių, išskyrus pono A. Verygos, toje pusėje nėra, kad reikia daryti šitaip. Medikai aiškiai konstatuoja, kad yra kolektyvinės sutartys, kurias pasirašė ponas ministras. Deja, proporcingai augant biudžetui, nedidėja nei kompensuojamiesiems vaistams skiriama suma, nei darbo užmokesčiui skiriama suma. Aišku, tikėtis, kad tai bus padaryta metų bėgyje iš rezervo... kaip koks fokusininkas triušius iš kepurės trauks ministras ir atskiroms grupėms suteiks privilegijas.

Aš manau, tai yra ydinga praktika, kai įstatyme yra labai daug subjektyvizmo ir paliekama priimti sprendimus vienam ministrui. Todėl kviečiu kolegas nepalaikyti tokio biudžeto, to reikalauja ir pacientams bei medikams atstovaujančių organizacijų laiškas, kurį jūs kiekvienas gavote.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Sabatausko nematau. Diskusija baigta. Tada dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. Ai, dar pasiūlymai. Atsiprašau.

Į tribūną kviečiu gerbiamą A. Kubilienę. Ir yra Seimo narių J. Sabatausko, R. Budbergytės, L. Balsio, A. Syso, R. Popovienės, B. Bradausko, L. Jonaičio, D. Šakalienės, A. Salamakino siūlymas. Kas pristatote? A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mes susirūpinę Lietuvos piliečių, kurie gyvena ne didžiuosiuose miestuose, sveikata. Kiekvienas, kuriam teko garbė apsilankyti didžiosiose mūsų klinikose – Santaroje arba Kauno klinikose, turbūt pastebėjote, kokios eilės prie gydytojų kabinetų. Kad patektum pas gydytojus, reikia laukti ne vieną mėnesį, nes pasekmė tokio finansavimo, kai visais atvejais siunčiama į centrinės ligonines, o daug darbų būtų galima nuveikti vietoje. Taip būtų patogiau ir žmonėms. Deja, ten trūksta ir gydytojų, ir paslaugų. Todėl mūsų siūlymas skirti iš Rezervo fondo 50 tūkst. asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, atsiprašau, 50 mln. asmens sveikatos priežiūros paslaugoms. Manau, tikrai dėl to pirmiausia išloštų tie gyventojai, kurie gyvena kaimiškuose rajonuose, nes statistika rodo, kad penkiuose rajonuose su didžiausiomis sveikatos problemomis mirtingumas yra pusantro karto didesnis negu tarp Vilniaus ir Kauno gyventojų. Todėl kviečiu palaikyti mūsų siūlymą.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pirmas pasiūlymas. Jeigu iš tikrųjų...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiama kolege, jūs ne apie tai kalbate. Čia konkretus siūlymas. 1 straipsnis: „2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto įplaukų, išlaidų ir likučių patvirtinimas.“

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pasiūlymas yra su klaidomis – išlaidos asmens sveikatos priežiūros paslaugoms ne didinamos, o mažinamos, nors pagal pasiūlymo argumentus siekis yra juos didinti. Dėl šios klaidos neteisinga bendra išlaidų suma.

Be to, pasiūlymas pateiktas dėl įstatymo projekto Nr. XIII-P-4043, kurį Seimas grąžino patobulinti.

PIRMININKĖ. Aš dar kartą noriu pasakyti – čia yra gruodžio 5 dienos siūlymas. Aš apie šią kalbu.

A. SYSAS (*LSDPF*). Šiandien iš ryto jūs svarstėte savo komitete, ir viskas buvo gerai. Apie ką jūs dabar šnekate?

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Aš skaitau visus iš eilės. Man parodė Sekretoriato atstovai, kad šitas. Čia yra jau trečias pasiūlymas. Tai yra nepritarti. Galiojantis reglamentavimas numato galimybę PSDF biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies lėšas naudoti einamaisiais metais išlaidoms kompensuoti atsižvelgiant į realų išlaidų poreikį.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš ir pirmininkei noriu pasakyti, ir A. Sysui, jūs nesimaišykite. Buvo pristatytas Seimo narių siūlymas, kuris buvo registruotas gruodžio 5 dieną. Ir komiteto pirmininkė aiškiai sako komiteto nuomonę būtent dėl šio gruodžio 5 dienos pasiūlymo. Ne apie šiandieną kalbama. Komiteto nuomonė yra nepritarti. Kai yra toks nuomonių išsiskyrimas, mes dabar dėl šito turime balsuoti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Tai ir prašom tai daryti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėl pataisų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate kolegų J. Sabausko, R. Budbergytės, L. Balsio, A. Syso, R. Popovienės, B. Bradausko, L. Jonaičio, D. Šakalienės, A. Salamakino gruodžio 5 dienos siūlymui dėl 1 straipsnio? Balsuojame. Komitetas nepritarė.

Balsavo 92: už – 35, prieš – 29, susilaikė 28. Nepritarta šitam siūlymui.

Toliau. Seimo nariai A. Matulas, J. Liesys, A. Armonaitė, I. Haase, I. Šimonytė, I. Degutienė, M. Majauskas, R. Martinėlis, A. Sysas, A. Mazuronis, R. Žemaitaitis – kitas siūlymas gruodžio 5 dienos. A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ištis parlamentas turi unikalią galimybę balsuoti už šitą pasiūlymą ir aš pažadu kartu su I. Degutiene, su R. Martinėliu įtikinti visą frakciją, kad palaikytų PSDF biudžetą. O mūsų siūlymas toks, kad vis dėlto rezerve yra per daug numatyta lėšų, iš esmės beveik visas kitų metų PSDF augimas padedamas į rezervą dėl visiškai sunkiai suvokiamų priežasčių. Ministras nesugeba *atstovėti* savo biudžeto ir finansų ministras iš esmės primeta jam savo valią. Mes siūlome, kad rezerve liktų ne 570 mln., bet 470 mln. ir tą 100 mln. perskirstyti taip: 54 mln. skirti asmens sveikatos priežiūros paslaugoms apmokėti, *atstatyti* 36 mln., kurie buvo pirmame PSDF biudžete vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, tada papildomai skirti medicinos reabilitacijai 5 mln. ir sveikatos programoms 5 mln. Tokiu būdu mes turėsime rezervą apie 20 %. Noriu priminti, kad estai per tą garsiąją krizę prieš dešimtmetį turėjo sukaupę, rodos, 15 % PSDF biudžeto ir jiems tos sumos pakako subalansuoti PSDF įkainius ir nemažinti tų įkainių. Mes dabar turėtume 20 % ir iš esmės patenkintume visus ir medikų, ir pacientų nuogastavimus. Beveik garantuoju, jeigu visi priimtume PSDF biudžetą tokį, kokį mes siūlome, na, bent porą procentų valstiečių ir žaliųjų reitingai kitoje apklausoje jau tikriausiai pakiltų.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Komitetas nepritarė, nes galiojantis reglamentavimas numato galimybę PSDF biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies lėšas naudoti einamaisiais metais išlaidoms kompensuoti atsižvelgiant į realų išlaidų poreikį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar pataisų svarstymas. I. Šimonytė pritaria pataisų autoriams.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamoji komiteto pirmininke, galima naudoti rezervo lėšas einamosioms išlaidoms finansuoti tada, kada tų išlaidų padidėjimas yra neprognozuojamas. Ar jūs galite pasakyti, kad vaistų eilutės išlaidų nepakankamumas yra dabar nematomas? Juk jūs planuojate kitais metais išlaidas mažesnes negu šių metų faktinės išlaidos. Jeigu jūs žinote, kad reikės kitais metais daugiau lėšų mokėti už vaistus, kodėl jūs nepasiūlote suplanuoti tų išlaidų biudžete? Šiaip ar taip, vis dėlto ne Vyriausybė tvirtina biudžetą, o biudžetą tvirtina Seimas. Ir jeigu Seimas žino, kad išlaidų suplanuota nepakankamai, tai jis negali tokio biudžeto tvirtinti ir negali už jį balsuoti. Ir tai, kad galime per metus padaryti kažkokią manipuliaciją, tiktai rodo, kad visa tai, kas dabar yra padaryta, yra padaryta dėl vienos paprastos priežasties, dėl skaičiuko, todėl, kad

dabar reikia parodyti, kad yra kažkoks neva 0,2 % BVP perteklius, kurio iš tikrųjų nėra, nes jūs pati sakote, kad metams einant tos lėšos bus naudojamos.

Man yra žinoma, kad Sveikatos apsaugos ministerija jau yra pralaimėjusi ne vieną bylą dėl to, kad kai kurie vaistai nėra įtraukiami į kompensuojamųjų vaistų sąrašą ir yra neužtikrinamas pacientų gydymas. Kaip galima tokiomis aplinkybėmis siūlyti planuoti per mažas išlaidas? Labai raginu atsikvošėti ir palaikyti šitą pasiūlymą. Juolab kad lėšų fonde tikrai yra.

PIRMININKĖ. Prieš – K. Masiulis. Prieš siūlymą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, jūs manęs nepastebite, kai aš stoviu prie šoninio mikrofono ir noriu dėl vedimo tvarkos, tai pakalbėsiu apie tai, ką aš matau. Aš matau suglumusią komiteto pirmininkę, kuri nejaukiai jaučiasi, bando kažką perskaityti. Man žmogiškai jūsų gaila, tikrai gaila ir užjaučiu jus kaip žmogus žmogų. Bet norėčiau, kad jūs, kaip politikė, kaip komiteto pirmininkė, turėtumėte stuburą ir pristatytumėte pacientų interesą. Aš to nematau. Aš matau kažkokį trypčiojimą, mėtymąsi ir biurokratų surašytų pataisų perskaitymą. Tai gal komitetas turi koki nors žmogų, kuris galėtų atstovauti pacientams, ligoniams ir čia pristatyti komiteto išvadas? O dabar man gaila jūsų ir aš nežinau, kaip balsuoti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). O man gaila jūsų. Aš atsakysiu į šitą klausimą, kadangi buvau paminėta. Noriu pasakyti, kad į biudžetą mes žiūrime sistemiškai, ne į vieną eilutę ir ne į vieną skaičiuką. Mes turime įstatymo pataisas, pagal kurias galime eilutes pakeisti, nes kai kurios biudžeto eilutės yra neišnaudojamos, pavyzdžiui, dėl programų, nors mes ir kviečiame pasitikrinti žmones, bet tos lėšos yra neišnaudojamos. Nepaisant to...

PIRMININKĖ. Gerbiamoji kolege, tikrai jums niekas nesuteikė teisės komentuoti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Buvau paminėta.

PIRMININKĖ. Ir čia ne klausimų-ataskymų žanras, o turėtų būti balsavimas. Tai ir balsuojame. Kas pritariate pataisai... Jūs komiteto nuomonę išsakėte. Deja, kaip aš negaliu išsakyti savo asmeninės nuomonės čia sėdėdama, taip ir jūs stovėdama tribūnoje kaip komiteto pirmininkė.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 40, prieš – 21, susilaikė 36. Pataisai nepritarė.

Toliau yra Seimo narių R. Budbergytės, J. Sabatausko, A. Syso gruodžio 6 dienos pataisa. Tam, kad kolegoms galėtų pateikti, kadangi tai jau buvo po komiteto posėdžio, ar yra 10 žmonių, palaikančių šitą pataisą? Gerbiamas A. Sysas kažką nori pasakyti? Atsiimate? Kaip? (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pirminiame variante, dabar išsiaiškino, buvo gramatinių klaidų, turbūt pasislinko ekselis, bet neturi reikšmės. Kadangi mes perregistravome tą pačią pataisą, šiandien svarstė komitetas ir jai nepritarė, balsavimas bus toks pat, tai aš nematau reikalo dar kartą balsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Viskas, tada taip ir yra. Ir dabar dėl viso po svarstymo. Vienas – už, vienas – prieš. A. Veryga – už.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų girdime apokaliptinius gąsdinimus dėl biudžeto, kurio išlaidos rekordškai auga. Tuo metu, kai sistemai buvo karpomi asignavimai, buvo mokami centai už balus, buvo viskas nupjaustyta, tai viskas buvo gerai. Dabar, kai medikų atlyginimai didinami, nauji vaistai į kompensavimą įtraukiami, yra pašomas apokaliptinis scenarijus apie mirstančius pacientus ir priešinama bendruomenė.

Aš kolegoms noriu priminti, kad kelis kartus buvo teikti siūlymai efektyvinti sistemą, padaryti taip, kad rajonų ligoninės galėtų efektyviau veikti, tada nereikėtų jų papildomai per kažkokių indeksavimus finansuoti, bet, deja, tada jūs nepalaikėte. Ir iš kolegų A. Matulo aš vis girdžiu du visiškai skirtingus reikalavimus. Vieną kartą yra priekaištaujama dėl to, kad išlaidos virstams auga, ir net priekaišiojama, kad neva kažkokioms firmoms auga, matomi kažkokie interesų konfliktai, kitą kartą jau yra sakoma, išlaidos vaistams neauga. Tai jūs gal vieną kartą apsispręskite, ką jūs iš tikrųjų norite pasakyti.

O bendruomenei noriu pakartoti, kad pacientai nebus palikti be vaistų. Jeigu iškils poreikis, tie pinigai bus skiriami. Nereikia demonizuoti ministerijos už suteikiamą tokią galimybę ir iš tiesų nereikėtų priešinti nei medikų, nei pacientų. Biudžetas yra augantis, todėl kviečiu jį palaikyti.

PIRMININKĖ. M. Majauskas – prieš.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Čia valdantieji panašūs į *šulerius*, į kortų *šulerius*, kurie niekuomet savęs taip nevadina. Jie save vadina laimėtojais, nugalėtojais. Bet dar kartą jie fiskalinę drausmę bando įgyvendinti pacientų ir medikų sąskaita. Kodėl? Niekas nepaaiškina, kodėl rezervas yra 25 % PSDF biudžeto, kai net sunkiausiais metais PSDF biudžetas krito vos 3 %. Kodėl PSDF rezervas yra net trečdalis visų, absoliučiai visų valstybės rezervų, kai PSDF pajamos sudaro tik dešimtadalį visų valstybės viešojo sektoriaus pajamų. Kodėl reikia kaupti į PSDF rezervą 576 mln., kai aiškiai trūksta 79 mln. gydytojų ir slaugytojų atlyginimams pakelti ir ne šiaip iki kažko, o iki labai aiškiai pažadėtos sumos – 3 tūkst. 250 eurų per mėnesį gydytojams ir slaugytojams – iki 2 tūkst. 500 eurų per mėnesį? Man atrodo, kad mes negalime pritarti tokiam biudžetui, kuriame yra neišsklaidytos abejonės, kodėl yra tvirtinamas toks rezervas ir kam tiksliai jį planuoja valdantieji naudoti.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 56, prieš – 27, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

Toliau replika po balsavimo – B. Bradauskas. Prašom

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, ką tik išgirdau jūsų žodžius, kad pagal poreikį bus skiriamos lėšos. Aš noriu jums papasakoti vieną paprastą dalyką, kuris įvyko su manimi. Kai man užkalbė variklis, aš nutariau Santariškėse paieškoti atsarginių dalių. Šeimos gydytojo, kad gaučiau siuntimą, laukiau mėnesį, širdies kraujagyslių tomografijos – pusę metų, o jeigu prireiktų stimulatoriaus – dveji metai. Beveik treji metai, norint gauti atsarginių dalių. Leiskite paklausti, per tą laiką kiek gali žmonių išgyventi, belaukdami esant tokiai diagnozei? Aš galvoju, kad jūsų ministeriją – Sveikatos apsaugos ministeriją – reikia pervadinti genocido ministerija. Jūs naikinkite po truputį žmones savo tokiais sprendimais. O ministrą galima pavadinti grupenfiureriu.

PIRMININKĖ. A. Matulas – replika po balsavimo.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kadangi kolega, mano mirtinas draugas paminėjo mano pavardę, aš noriu pasakyti, pirmiausia noriu padėkoti V. Rasteniui ir A. Širinskienei, kad jie balsavo priešingai negu jūsų dauguma, balsavo už mūsų pataisą – 100 mln. sumažinti rezervą ir persikirstyti taikiai, patenkinant visus pacientų ir medikų lūkesčius, išsiskirstyti ir laukti švenčių. Tai tikrai labai ačiū, kolegos, jums už tai, kad išdrįsote, o visi kiti skruzdėliukai, kurie bijo pareikšti savo nuomonę, nors, matau, didžioji dalis mato ir supranta, bendrauja su ligoniais, bet balsuoja kažko bijodami, kitą kartą per priėmimą apsispręskite.

O kolegai A. Verygai noriu pasakyti, jeigu jau nesubalansavote biudžeto šiais metais ir dėl įvairių priežasčių viršijote, jau nevardinsiu, 36 mln. išlaidas vaistams, tai logika yra tokia, kad jau kitais metais, augant ekonomikai, nebloginkite tos situacijos ir palikite tiek, kiek jūs jau šiais metais kaip faktą išleidote, bet ne, kažkodėl norisi jums visus laikyti psichologinėje įtampoje: gal skirsime, gal neskirsime, gal reitingai augs, gal neaugs, tada neduosime, o gal premjeras bus, gal nebus, gal jis pritaras, gal nepritars. Na, taip negalima, taip nevaldoma valstybė, kolegos!

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Na, gerbiama opozicija, prieš pietus jūs šaukėte, kad valstybė biudžete rezervo nekaupia. Sutemus jūs jau šaukiate, kad rezervas per didelis. Ko jūs norite? Tai jūs džiaukitės tuo rezervu, gerbiamas Matulai, būsite sveikatos ministras kitoje kadencijoje ir tą rezervą jau jūs galėsite, kaip sakoma, iššvaistyti. O jūs tikrai mokate iššvaistyti tuos pinigus. Tai jūs padėkokite valstiečiams, kad jums palieka tokį didelį rezervą, ypač būsimam sveikatos ministrui A. Matului. Ko jie nori? Aš nesuprantu. Atsakykite, ko jūs norite? Ar per didelis rezervas, ar per mažas rezervas, ar kaupia, ar nekaupia Vyriausybė? Per didelis rezervas – blogai, per mažas rezervas – dar blogiau, nekaupia – visai blogai. Na, tie konservatoriai *pasimetė* tarp savęs.

PIRMININKĖ. A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū. (*Šurmulys salėje*) Gerbiami kolegos, aš pirmiausia kviesčiau...

PIRMININKĖ. Tyliai, tyliai! (*Šurmulys salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). ...nesišvaistyti epitetais...

PIRMININKĖ. Petrai!

A. VERYGA (LVŽSF). ...nes tai nesuteikia, aš manau, solidumo Seimui, o kolegą Bronių kviesčiau užsukti kada į Sveikatos reikalų komitetą. Ką jūs minite apie eiles ir apie kardiologus, kai mes skiriame finansavimą toms įstaigoms, kur jie yra, aš gaunu barti iš savo mylimo kolegos, kad skiriame ten pinigus ir iš tikrųjų neteisingai valdome valstybę. Manau, kad iš jų, matyt, reikėtų „pasimokyti“, kaip tuos pinigus reikia nupjaustyti, nes jie tą labai meistriškai darė. Tikrai nesi-priešinant ir nesiginčijant, šio rezervo panaudojimas nėra susijęs su prieinamumu, nes net jeigu ir būtų duodama papildomų pinigų, kardiologų dėl to daugiau neatsirastų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Šiuo klausimu dar prašau... Broniau, paskutinis klausimas.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Dėkoju, pirmininke. Ministre, aš matau, kad jūs Santariškėse nebuvote. Trūksta įrangos, kad panaikintų tas eiles ir pusės metų, ir dvejų metų, o tai visai nepriimtina, pas šeimos gydytoją mėnesį gali laukti, kad receptą išrašytų, po mėnesio tau tų vaistų gali ir nebereikti. Tai yra jūsų, kaip sakant, darbas. Jūs nuvažiuokite ir pamatysite, kad Santariškėms trūksta 6 mln. Tai aš registravau biudžeto pataisose, kad pašalintume šias problemas, bet, kaip visada, buvo išmesta į šiukšlių dėžę. Mes čia kalbame apie beveik 0,5 mlrd. rezervą, o žmonių surinktų pinigų neduodame – to, kas jiems priklauso. Štai kur yra problema!

PIRMININKĖ. Gerai, baigiame šitą klausimą – Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių įstatymui po svarstymo...

16.48 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4219(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4051(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4052(2) (svarstymas)

Toliau – projektai Nr. XIIIP-4219, Nr. XIIIP-4051 ir Nr. XIIIP-4052. Prašau. Ponas R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėtume frakcijos vardu prašyti pertraukos dėl Sveikatos draudimo įstatymo projekto ir lydimųjų.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate... Iki kito posėdžio pertraukos prašote? Supratome. (Balsai salėje)

Balsavo 88: už – 31, prieš – 38, susilaikė 19. Pertrauka iki kito posėdžio.

16.49 val.

Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-1623 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4231(2), Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4¹, 25¹, 33¹ straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4232(2) (svarstymas)

Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33¹ straipsniu įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu R. Sinkevičių, Ekonomikos komitetas. Ir lydimasis projektas Nr. XIIIP-4232(2).

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas, ap-svarstęs tiek pagrindinį, tiek lydimąjį įstatymų projektus, bendru sutarimu siūlo pritarti.

PIRMININKĖ. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Ar galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Negalime. Ar dėl kiekvieno atskirai balsuojame, ar kartu? Kas po svarstymo pritariate projektams Nr. XIIIP-4232 ir Nr. XIIIP-4231, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 69, prieš – 1, susilaikė 17. Po svarstymo projektams Nr. XIIIP-4231 ir Nr. XIIIP-4232 pritarta.

16.51 val.

Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4002(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4003(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4004(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 2, 10, 11, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4005(2) (svarstymas)

Toliau dar vienas kompleksas įstatymų projektų. Pagrindinis, teiktas Prezidento, – Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji – Elektros energetikos įstatymo 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Energetikos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2, 10, 11, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas. Svarstymas. Kviečiu į tribūną dėl Ekonomikos komiteto išvados V. Poderį.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke.

Iš eilės. Dėl Būtinųjų priemonių įstatymo komiteto nuomonė yra pritarti komiteto patobulintam... ne nuomonė, o sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Rezultatai: už – 9, susilaikė 1.

Tada iš eilės ir kitus?

PIRMININKĖ. Aš paprasčiau išvados dėl visų trijų.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

Dėl Energetikos įstatymo – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Bendru sutarimu.

Ir dėl Elektros energetikos įstatymo – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. PODERYS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Nematau L. Kasčiūno. Gal gali ponas V. Bakas ateiti pateikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl visų šitų keturių įstatymų?

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė įstatymo projektą ir nutarė pritarti jam, ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl visų kitų ta pati išvada, tai yra... dėl projektų Nr. XIIIIP-4002, Nr. XIIIIP-4003, Nr. XIIIIP-4004 ir Nr. XIIIIP-4005.

V. BAKAS (MSNG). Taip.

PIRMININKĖ. Taip?

V. BAKAS (MSNG). Tai eikite pristatyti, pirmininke, kažkaip... Dar šitie. Gera.

Dabar dėl projekto Nr. XIIIIP-4003. Taip pat bendru sutarimu pritarta įstatymo projektui. Projektui Nr. XIIIIP-4004 bendru sutarimu pritarta. Ir projektui Nr. XIIIIP-4005 bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių.

Motyvai dėl viso. Užsirašęs vienas L. Kasčiūnas, bet jo nėra. Gal balsuojame tada dėl visų keturių projektų po svarstymo.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 88, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta projektams Nr. XIIIIP-4002, Nr. XIIIIP-4003, Nr. XIIIIP-4004 ir Nr. XIIIIP-4005.

16.56 val.

Turto civilinio konfiskavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3214(2), Baudžiamojo kodekso 189¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3215, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3216(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 4, 5, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3217, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4117(2) (svarstymas)

Toliau Turto civilinio konfiskavimo įstatymo projektas ir lydimieji: Baudžiamojo kodekso 189¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Civilinio proceso kodekso 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7³ straipsniu įstatymo projektas ir Kriminalinės žvalgybos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Tribūnoje – A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, tikrai turėjome daug – net 16 klausymų. Išvada yra gana didelė. Gruodžio 4 dieną turėjome svarstymą komitete ir komitetas pasiūlymui pritarė... tai yra patobulintam projektui pritarė 6 balsavus už, 1 – prieš ir 4 susilaikius.

Ir su lydimaisiais yra analogiška situacija, tik turime tam tikrų atmetimų. Matyt, prie jų tada atskirai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu norėtume pertraukos iki kito posėdžio. Iš tikrųjų yra reikšmingos teisininkų pastabos, reikėtų labai prasmingai peržiūrėti šitą įstatymą, nes jisai kol kas atrodo antikonstitucinis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, turime balsuoti ir apsispręsti, ar pritariame pertraukai iki kito posėdžio. Balsuojame.

Balsavo 88: už – 34, prieš – 38, susilaikė 16. Pertrauka iki kito posėdžio.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

17.00 val.

Civilinio proceso kodekso 604, 605, 609, 610, 611, 620, 650, 654, 679, 682, 727, 728, 733, 737, 744, 750, 753, 754, 766, 767, 769 ir 778 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2536(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 10, 11, 12, 14, 15, 18, 21, 27, 29 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2537(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Darbotvarkės 2-9.1, 2-9.2 klausimai. Tai yra Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2536(2), Antstolių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2537(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, Civilinio proceso kodekso pataisas apsvarstėme lapkričio 13 dieną ir komitetas pritarė bendru... atsiprašau, balsuodamas bendru sutarimu, tai yra 8 balsais už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Niekas nepageidauja diskutuoti. Dėl motyvų taip pat niekas nepageidauja. Prašom balsuoti dėl šių įstatymų projektų po svarstymo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymų projektams Nr. XIIIIP-2536(2) ir Nr. XIIIIP-2537(2) yra pritarta.

17.01 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3839(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3839(2). Taip pat svarstymas. Ir vėl kviečiu komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo projektą apsvairstėme, įvertindami ir Teisės departamento pastabas. Už – 4, prieš – 2, susilaikė 2. Sprendimą lėmė komiteto pirmininko balsas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti. Pasiūlymų nėra, motyvų pareikšti taip pat. Prašau balsuoti dėl Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 66, prieš – 1, susilaikė 12. Tai yra po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII-3839 yra pritarta.

17.03 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 35, 53 ir 74 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4125(2) (svarstymas)

Kitas – Seimo statuto 33, 35, 53 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4125(2). Svarstymo stadija. Ir vėl kviečiu komiteto pirmininkę pateikti komiteto išvadą. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, komitetas apsvairstė Statuto pataisas ir bendru sutarimu, 9 balsais už, pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje pageidauja dalyvauti P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų mes galvojame, kad Seime pasibaigė kai kurie procesai, kurie iš tikrųjų diskreditavo šį Seimą, bet, deja, turiu pripažinti, kad ne. Nes inicijuojamo Statuto pataisos irgi susijusios su tuo, kad galima toliau tęsti tą diskreditavimo kampaniją, šiuo atveju Seimo valdybos. Tas atvirumo priepuolis, kuris yra apėmęs, yra tik priedanga tam, kad būtų užslėptas noras bet kokia kaina tarsi nuplėšti kažkokią skraistę nuo valdybos ir parodyti – štai kokia ji yra. Todėl yra inicijuojamos įstatymo pataisos, kad būtų viešinami valdybos posėdžiai ir vienaip ar kitaip išskaidrinama jos veikla. Aš tikrai ne prieš viešinimą ir ne prieš skaidrinimą, bet faktas yra tai, kad eilinį kartą vėl inicijuojamos įstatymo pataisos, nesusijusios su tuo. Tikslas yra visai kitas.

Jeigu yra noras skaidrinti, tai jūs man dabar paaiškinkite, kodėl, jei aš teisingai skaitau pasiūlymą, kad komisijų, išskyrus Etikos ir procedūrų komisiją ir Peticiónų komisiją, taip pat išskyrus uždarus posėdžius, posėdžiai yra transliuojami Seimo interneto svetainėje. Tai labai įdomu. Labai norima išskaidrinti, parodyti valdybą žmonėms, bet šiuo atveju, kas yra susiję su Seimo skaidrumu ir jo jautrumu žmonių peticiónams, mes vis dėlto linkę paslėpti po savo uždarmo skraiste. Aki vaizdu tai, kad iš esmės tai prieštarauja tam deklaruojamam skaidrumo principui. Kuo remdamiesi, sakykime, mes nenorime parodyti Etikos ir procedūrų komisijos veiklos? Jeigu mes iš tikrųjų laikomės etikos, moralės ir įstatymų, tai šiuo atveju yra tai, kad mes neturime ko slėpti. Bet kadangi dabar yra madinga vartoti kriminalinį žargoną, tai aš drįsčiau tada irgi neiškristi iš konteksto ir pavartoti vieną iš jo. Jeigu mes sprendžiame savo tarpusavio santykius ne pagal etiką ir moralę, o pagal *paniatijas*, be abejo, reikia laikyti viską uždarius ir nerodyti niekam, kaip mes vis dėlto priimame sprendimus Etikos ir procedūrų komisijoje. Tai gal nemeluokime vieni kitiems. Aš pritarčiau šitam siūlymui, jeigu mes nuimtume tą skraistę ir nuo Etikos ir procedūrų komisijos, paslapties skraistę, jeigu Peticiónų komisija iš tikrųjų nebijotų viešumo ir paaiškintų, kodėl daugeliu atvejų, faktiškai 99 %, atmeta piliečių kreipimusis. Tai kam reikalinga ši Peticiónų komisija? Tam, kad dar kartą būtų imituojamas žmonėms tam tikras įvaizdis, kad yra galimybė jums kreiptis į teisumą? Tai gal to nedarykime. Todėl aš siūlau vis dėlto laikytis to skaidrumo principo, o nesivadovauti dvejopais standartais ir nepalaikyti šių siūlymų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, po svarstymo motyvų taip pat niekas nepageidauja pareikšti. Prašom balsuoti dėl Seimo statuto 33, 35, 53 ir 74 straipsnių pakeitimo projekto.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 67, prieš – 1, susilaikė 12. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIII-4125(2) yra pritarta.

Per šoninį mikrofoną – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kiek aš žinau, Etikos ir procedūrų komisijos ir Peticiónų komisijos posėdžiai netransliuojami dėl Duomenų apsaugos įstatymo. Dėl to, kad mes nag-

rinėjame ir kalbame apie duomenis, kurių atskleidimas viešai gali pažeisti įstatymą. Kiek aš žinau, mūsų kolegų komisijoje niekas neprieštarautų, kad būtų transliuojama, bet, deja, tai ne mūsų sprendimas ir tikrai čia neįžvelkite nieko blogo. Bijau, kad jeigu mes atskleisime tam tikrus duomenis apie asmenis, kurie yra surašyti skunduose, rytoj nagrinėsime, rodos, dešimt naujų skundų, tai tikrai tada sulauksime tam tikrų tarnybų dėmesio. Čia tikrai ne dėl to, kad mes nenorime būti skaidrūs.

PIRMININKĖ. Etikos ir procedūrų komisijos pirmininko pastabos sukėlė reakciją. Per šoninį mikrofoną – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). (...) skaityti teisės aktus. Yra numatyti uždari posėdžiai. Kai bus komercinės paslaptys, asmens duomenys, tada ir padarysite juos uždarus.

PIRMININKĖ. Ir per centrinį mikrofoną – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Jeigu aš neklystu, Seimo Etikos ir procedūrų komisija nagrinėja Seimo narių santykius, kurie kelia vienų ar kitų abejonių, ar Seimo darbą. Dabar man pasakykite, kokia duomenų apsauga saugo mus, jeigu svarstomi mes? Aš sutinku, kad gali būti duomenų apsauga asmenų, kurie kreipiasi skundu dėl mūsų. Na, nuasmeninkime, neminėkime vardų ir pavardžių. Bet kodėl mes Etikos ir procedūrų komisijoje bandome pasislėpti po Duomenų apsaugos įstatymu?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, baigėme pasikeitimą pozicijomis.

17.11 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 67, 136, 141, 158 ir 180²⁵ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIII P-4103(2) (svarstymas)

Darbotvarkės klausimas – Seimo statuto 67, 136, 141, 158 ir 180²⁵ straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIII P-4103(2). Vėl kviečiu Teisės ir teisėtvarbos komiteto pirmininkę A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, dar vienos Statuto pataisos, kurioms komitetas pritarė 7 balsais už ir 3 susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir Europos reikalų komiteto išvada. Komiteto pirmininko nėra. Kas galėtų pateikti Europos reikalų komiteto išvadą, kas iš pavaduotojų esate? Gal R. Budbergytė? Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Mūsų siūlymas yra pagrindiniam komitetui pasiūlyti patobulinti pateiktą Seimo statuto straipsnių pakeitimo projektą atsižvelgiant į mūsų komiteto siūlymus. Pasiūlymai tokie. Projekte kaip išvadas ir ekspertinę nuomonę teikiančią instituciją vietoj Europos teisės departamento įvardinti Teisingumo ministerijos Europos teisės departamentą.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti.

Yra siūlymų, kuriems komitetas nėra pritaręs. Gerbiama Širinskienė, kviečiu jus grįžti į tribūną. Daugiau yra redakcinio pobūdžio. 2 straipsnio 3 dalis.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). 2 straipsnio 3 dalis. Komitetas nepritarė Europos reikalų komiteto pastabai sakydamas, kad Seimo statute detalizuoti Teisingumo ministerijos administracijos struktūrinį padalinį yra netikslinga, nes jei būtų keičiama struktūra, tai šiuo atveju atitinkamai būtų problema dėl Statuto.

PIRMININKĖ. Gerbiame kolegos, ar Teisės ir teisėtvarbos komiteto pozicijai galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritariame. Ir visam 2 straipsniui? Visi trys vienodi. Dėl 3 ir 4 straipsnių lygiai tas pats, taip?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, analogiškas sprendimas jau yra priimtas. Vienoje vietoje nedetalizavus, matyt, ir kitose netikslinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, taip pat bendru sutarimu pritariame Teisės ir teisėtvarbos komiteto pozicijai, siūlymui. Ačiū. Daugiau siūlymų nėra. Ar galime?.. Yra norinčių kalbėti, išsakyti motyvus. Motyvai prieš – V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš užsirašiau prieš suprasdama, kad priimti šias Statuto pataisas yra neišvengiama, kadangi jos tikrai įteisina tai, kas jau yra anksčiau įvykę, būtent tai, kad yra panaikintas atskiras Europos teisės departamentas – jis tapo Teisingumo ministerijos dalimi.

Suprantu, kad galbūt ne visiems šioje salėje tai yra aktualu, tačiau man, kaip ilgametei buvusiai parlamentarei, gaila, kad taip įvyko. Daugybę metų dirbau Europos reikalų komitete ir atsi-menu, kad Europos teisės departamentas neretai išreikšdavo nuomonę, kuri nesutapdavo su Vyriausybės ar su valdančiosios daugumos nuomone. Mes ir patys esame buvę dauguma. Ta jų nepriklausomybė buvo labai vertinga, nes mes gaudavome tikrai ekspertinę išvadą.

Dabar, kai jau... Žinoma, tai yra įvykęs faktas, balsuoti prieš būtų beprasmiška. Aš nesirengiu to daryti, bet tikrai nėra geras dalykas ekspertus daryti paprastais biurokratais – valstybės tarnautojais, kurie jau bus pavaldūs ministrui. Nesvarbu, kokios čia bus partijos ar dauguma, bet tas pavaldumas atima dalį jų nepriklausomybės. Aš manau, kad Europos reikalų komitetas praranda vieną iš labai svarbių ekspertizės šaltinių. Todėl aš užsirašiau, kad jums priminčiau šią problemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, prašom po svarstymo balsuoti dėl projekto Nr. XIII-4103(2).

Balsavo 80 Seimo narių: už – 63, prieš nėra ir susilaikė 17. Taigi Seimo statuto tam tikrų straipsnių pakeitimui po svarstymo yra pritarta.

17.17 val.

Civilinio kodekso 4.173, 4.177 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus antrojo skirsnio, 4.184, 4.189 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus ketvirtojo ir penktojo skirsnio, 4.207, 4.209, 4.210, 4.212, 4.213, 4.223, 4.224, 4.225, 6.104, 6.561 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3633(2), Civilinio proceso kodekso 746 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3634(2), Hipotekos registro įstatymo Nr. I-1544 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIII-3635(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 5, 11, 15, 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3636(2), Sutarčių registro įstatymo Nr. XI-1140 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3637(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 46 ir 49¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3638(2), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3639(2), Civilinio kodekso 4.127, 4.170, 4.171, 4.172, 4.173, 4.174, 4.175, 4.176, 4.177, 4.178, 4.179, 4.180, 4.181, 4.182, 4.183, 4.184, 4.185, 4.186, 4.187, 4.188, 4.189, 4.190, 4.191, 4.192, 4.193, 4.195, 4.196, 4.197, 4.198, 4.199, 4.200, 4.201, 4.202, 4.204, 4.206, 4.207, 4.209, 4.210, 4.211, 4.212, 4.213, 4.214, 4.216, 4.219, 4.220, 4.221, 4.223, 4.224, 4.225, 4.226, 4.256 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Kodekso papildymo 4.192¹, 4.194¹ straipsniais įstatymo Nr. XI-1842 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3640(2), Dizaino įstatymo Nr. IX-1181 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3641(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3642(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3643(2), Patentų įstatymo Nr. I-372 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3644(2), Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3645(2), Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3646(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3647(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3648(2) (svarstymas)

Mieli kolegos, toliau didelis kompleksinis klausimas, lydimieji – 15 įstatymų projektų. Tai yra projektas Civilinio kodekso 4.173, 4.177 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus antrojo skirsnio, 4.184, 4.189 straipsnių, ketvirtosios knygos II dalies XI skyriaus ketvirtojo ir penktojo skirsnio, daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3633(2) ir lydimieji projektai Nr. XIII-3634(2), Nr. XIII-3635(2), Nr. XIII-3636(2), Nr. XIII-3637(2), Nr. XIII-3638(2), Nr. XIII-3639(2), Civilinio kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3640(2) ir lydimieji projektai nuo Nr. XIII-3641 ir baigiasi įstatymo projektu Nr. XIII-3648(2).

Vėl kviečiu Teisės departamento pirmininę A. Širinskienę pristatyti mums komiteto išvadą ir dėl lydimųjų.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kartu ir rengdamas klausymus, paskui posėdyje svarstė Civilinio kodekso pataisų projektą Nr. XIIIIP-3633 ir lydimuosius teisės aktus. Turėjome tikrai nemažai pastabų. Priėmėme sprendimą pritarti patobulintam projekto variantui 7 balsavus už, 4 susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašome Kaimo reikalų komitetą pateikti išvadą dėl Žemės įstatymo 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3648(2). Čia buvo papildomas. P. Čimbaro nematau. Gal komiteto pirmininkas A. Stančikas? Būkite malonus, pristatykite mums komiteto išvadą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Dėkoju. Komitetas svarstė minėtą įstatymą. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs vienbalsiai pritarėte.

Diskutuoti niekas nepageidauja. Dėl motyvų taip pat niekas nepageidauja. Šitas įstatymas su lydimaisiais, tai yra Hipotekos registro veiklos procesų reguliavimas sukurti elektronines paslaugas įkeitimo sandorio šalims, optimizuoti sąveiką su susijusiais registrais, skatinti naudotis įkeitimo institutu ir nustatyti valstybės informacinių išteklių optimizavimo įstatyminių pagrindą... Prašome balsuoti dėl viso įstatymo komplekso.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 70, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi, po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-3633(2) ir visiems lydimiesiems yra pritarta.

17.23 val.

Civilinio kodekso 4.202 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3309(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso 4.202 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3309. Ir vėl A. Širinskienė. Prašom. Komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielai kolegos, komitetas svarstė įstatymo projektą tikrai įvertindamas ir visas rizikas, kurias jisai gali iš esmės sukelti. Mes suprantame, kad kartais būna noras daryti didelius „Doing Business“ reitingus, tačiau tikrai nerizikuojant civilinių santykių stabilumu ir skaidrumu. Tiesiog po klausimų viską įvertinę mes nepritarėme įstatymo projektui ir siūlome jį atmesti. Komitetas balsavo vieningai – visų 11 komiteto narių balsų dauguma už atmetimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, komiteto pirmininke. Motyvus prieš nori pareikšti S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, įstatymą inicijavo Lietuvos politinė žvaigždė V. Sinkevičius. Dėl įstatymo Vyriausybė dviem sakiniais parašė teigiamą išvadą – tiek premjeras S. Skvernelis, tiek teisingumo ministras E. Jankevičius. Viena iš šio įstatymo pakeitimo esmių yra, kad jisai Lietuvą iš karto trim vietomis kilstelėtų Pasaulio banko reitinge „Doing Business“. Ekonomikos komitete šiam klausimui pritarta bendru sutarimu. Bet kažkaip ateina jis iki Teisės ir teisėtvarkos komiteto ir išsigaštama. Sakoma, ne, prastas projektas, žiūrėkite, trys ministrai ir dabartinis Europos komisaras klysta ir čia, šiukštu, nesiimkime inovacijų. Na atsipalaiduokime, gal atmeskime Teisės ir teisėtvarkos komiteto neigiamą išvadą, paskirkime naują komitetą, tarkime, tą patį Ekonomikos komitetą ir atraskime stiprybės pritarti tikrai progresyviame projektui. Matau ir R. Miliūtę, išvadų rengėją, yra užsirašiusi kalbėti Ekonomikos komitete. Atmeskime šitą Teisės ir teisėtvarkos komiteto neigiamą išvadą, paskirkime kitą komitetą ir eikime į priekį.

PIRMININKĖ. Ir už – A. Širinskienė. Motyvai už.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Man yra keista, kada progresyvumas yra tapatinimas su skaidrumo trūkumu arba tapatinamas su tikrai nestabiliais civiliniais santykiais, su galėjimu manipuluoti, kada yra duodamas įkeitimas. Aš manyčiau tai, kad komitete visi 11 Seimo narių, tarp kurių yra tikrai puikių teisininkų, buvusių Konstitucinio Teismo teisėjų, balsavo vieningai, sakydami, kad reikia atmesti... Mes klausymuose turėjome žmones, kurie kūrė Civilinį kodeksą ir kurie taip pat sakė, kad bus problema, jeigu bus pritarta tokiam įstatymo projektui. Tikrai, kolegos, manau, kad mes dėl populiarumo ar verslo sąlygų gerinimo neturėtume eiti į kompromisą su civilinių santykių stabilumu. Tikrai siūlau pritarti komiteto išvadai ir atmesti pasiūlymą. Niekas netrukdo ini-

ciatoriams arba kitiems, pasiėmusiems jų idėją, tiesiog toliau tobulinti ir daryti, kad tas projektas bent jau atitiktų minimalius skaidrumo reikalavimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, prašom balsuojant apsispręsti dėl Civilinio kodekso 4.202 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 55, prieš – 15, susilaikė 12. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-3309(2) yra pritarta.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji valdantieji, turėsiu progą skambinti V. Sinkevičiui ir sakyti, kad jo projektą nupūtė jo partija, delegavusi jį į eurokomisarus. Jūs išreiškėte nepasitikėjimą eurokomisaru, išreiškėte nepasitikėjimą saviškiais Ekonomikos komiteto nariais, kurie balsavo už šitą projektą. *Neišsireiškėsiu, netėsiu, galvokite, ką darote.* Aš suprantu, kad A. Širinskienė yra autoritetas, bet negi visi kiti yra kvailiai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, buvo formuluota dėl viso, ne dėl atmetimo, o formuluota po svarstymo, pagal komiteto poziciją. Ir mes pagal balsavimo rezultatus po svarstymo esame pritarę taip, kaip priėmė Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) Taip, atmesti.

17.29 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3570(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 6, 11, 14, 15, 16, 50, 52 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3571(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3572(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 51¹, 51², 51³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3573(2) (svarstymas)

Vėl kompleksinis darbotvarkės 2-15.1 – 2-15.4 klausimas, projektai Nr. XIIIIP-3570(2), Nr. XIIIIP-3571(2), Nr. XIIIIP-3572(2), Nr. XIIIIP-3573(2). Pagrindinis įstatymas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektas su lydimaisiais – Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 51¹, 51², 51³ straipsniais įstatymo projektu. Kviečiu išvadą pateikti Sveikatos reikalų komiteto narį A. Kirkutį. Prašom.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 27 dieną svarstė Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3570. Svarstymo metu buvo reaguota į visas gautas pastabas, į Seimo Sveikos gyvensenos komisijos dvi pastabas buvo reaguota nepritariant ir trimis pastaboms nepritarta iš dalies. Visoms kitoms pastaboms buvo pritarta. Komitetas balsavo bendru sutarimu už šį projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Žmogaus teisių komiteto išvadą prašau G. Vasiliauską pateikti.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, rugsėjo 18 dieną svarstė Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3570. Komiteto sprendimas: pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Žmogaus teisių komiteto išvadą. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimųjų lygiai taip pat.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 6, 11, 14, 15, 16, 50, 52 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3571 komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui.

Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3572 komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui.

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 51¹, 51², 51³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3573 komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visiems Žmogaus teisių komitetas yra pritares.

Dabar diskusija. Diskusijoje pirmas dalyvaus A. Vinkus. Prašom į tribūną.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, šiuo klausimu aš savo nuomonę esu išsakęs Sveikatos reikalų komiteto posėdyje, kuriame buvo labai atsakingai svarstoma, buvo pakviesti suinteresuoti asmenys dėl alternatyviosios medicinos, vyko diskusijos. Todėl aš noriu savo mintis pasakyti šioje plenarinių posėdžių salėje.

Diskutuojant su įvairiomis pusėmis dėl papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros reglamentavimo išsakomos labai įvairios nuomonės. Tai natūralu. Ši sritis niekada nebuvo teisiškai reglamentuota, todėl rinkoje atsirado labai įvairi veikla, siūlomos labai įvairios paslaugos.

Taip pat galima išgirsti nuomonę, kad teikiamas Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektas nėra tobulas. Turbūt galima su tuo sutikti, nes kiekvienam projektui tobulinti galimybių visada yra. Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šį projektą Sveikatos apsaugos ministerija rengia jau penkerius metus. Jei dar skirtų tam tikslui penkerius metus, turbūt vis tiek visiems tinkančio vienintelio varianto išgauti nebūtų įmanoma.

Šiuo atveju bandoma sureguliuoti gana sudėtingą, beveik chaotiškai susiformavusią sveikatos priežiūros paslaugų sritį, todėl mano nuomonė būtų tokia, kad geriau priimti kad ir ne absoliučiai tobulą įstatymą, negu ir toliau neturėti jokio reglamentavimo. Todėl aš balsuosiu už ir kviečiu jus balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir kviečiame sveikatos ministrą A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, na, iš tiesų labai įvairių nuomonių yra dėl šio įstatymo, ir, matyt, sunku rasti abejingą, ir kolegos medikai tikrai labai nevienareikšmiškai jį vertina. Bet aš noriu paminėti keletą svarbių aspektų, dėl ko, aš manau, jis yra reikalingas.

Pirmiausia šiandien mes *de facto* susiduriame su pačiomis įvairiomis praktikomis, kurių dalis yra sveikatinimo, dalis yra sunkiai iš viso sveiku protu paaiškinama, kaip gali prisidėti prie sveikatos, dalis apskritai yra skirta pinigams vilioti iš žmonių. Yra įvairiausių dalykų, kurie tikrai niekaip nesusiję su sveikata arba su sveikatinimu, bet taip yra vadinami. Tai, kad mes niekaip nereglamentuojame tos srities, ir sudaro galimybę šiandien klestėti įvairiausiems apsišaukėliams, šarlatanams, pinigų viliotojams. Tikrai žinau, kad ir pati bendruomenė, kuri nuoširdžiai stengiasi sveikatinėti, šiandien dirba tokioje pilkojoje zonoje ir susiduria su tais pačiais apgaudinėtojais, manipuliuotojais ir pinigų viliotojais.

Nors šis įstatymo projektas nepateisina, matyt, visų tos bendruomenės lūkesčių, nes tikrai yra labai sudėtinga reglamentuoti sritį, kur yra labai daug veikėjų, labai daug įvairiausių paslaugų, aš vis dėlto raginčiau palaikyti jus šį įstatymo projektą, nes tai yra pirmas žingsnis pradedant šią sritį reglamentuoti.

Kai kas iš medikų kolegų skeptiškai vertina žodį „alternatyvus“, sako, kokia čia alternatyva tam, kas yra mokslu pagrįsta ir panašiai. Turbūt nemaža dalis jūsų esate girdėję apie tokias terapijas kaip kaniterapija, hipoterapija, delfinų terapija. Jos ligos neišgydo, tie šuniukai arba delfinai, kurie dirba su vaikais, turinčiais autizmo, raidos sutrikimų, arba keliauja į skyrius pas onkologinėmis ligomis sergančius pacientus vaikus, padeda jiems pagerinti nuotaiką, pagerinti psichologinę būklę, tai iš tikrųjų yra svarbūs dalykai. Mes nesakome, kad tai yra alternatyva onkologinių ligų gydymui, tai yra papildomi dalykai, kurie padeda tiems žmonėms geriau jaustis, tiems vaikams lengviau sveikti, ir svarbu šiuos dalykus tiesiog tinkamai reglamentuoti ir sureguliuoti.

Aš vis dėlto kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Kaip ir sakiau, manau, kad tai yra pirmas žingsnis į tinkamą reglamentavimą, kad tai būtų ne bet kaip, ne bet kas, ne bet kada. Tinkamai reglamentavę, mes ateityje galėsime šią sritį plėsti, atsirandant daugiau įrodymų įtraukti papildomas sritis ir gyventi civilizuotai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, dėl šių įstatymų projektų siūlymų nėra, jie buvo Sveikos gyvensenos komisijos, bet, kaip girdėjote pranešėją, jie komitete suderino, suredago, ir viskas yra gerai. Motyvų niekas nepageidauja išsakyti. Prašau balsuoti dėl šių įstatymų komplekso.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 65, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi įstatymų projektams Nr. XIIIIP-3570, Nr. XIIIIP-3571, Nr. XIIIIP-3572, Nr. XIIIIP-3573 po svarstymo yra pritarta.

Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš buvau užsirašęs ir dėl motyvų kalbėti, ir diskutuoti. Jūs man nesuteikėte žodžio.

PIRMININKĖ. Galima atsiprašyti, mūsų sistema nerodė.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kas iš to atsiprašymo? Kodėl jūs vienai pusei suteikiate, kitai nesuteikiate?

PIRMININKĖ. Prašom dabar sakyti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Tai ką, *post factum*, kai jau balsavimas vyksta. Gal kas nors būtų balsavęs kitaip.

PIRMININKĖ. Reikėjo tada rodyti kokį nors ženklą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš ir rodžiau – šaukiau, kad aš užsirašęs, kai jūs sakėte... (*Balsai salėje*) Taip.

PIRMININKĖ. Nėra piktybiškai.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, vis dėlto reikėtų...

PIRMININKĖ. Prašau grįžti į vietą, suteiksime jums žodį. Išsakykite ir pakartosime balsavimą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikro keistas įstatymas – reglamentuoti tai, kas iš viso yra šalia mokslo ir šalia suvokimo. Liaudies medicina, jos įvairūs gydymai šuniukais, dar kažkuo, kačiukais. Netgi tarp psichologų yra metodų, kuriuos patys psichologai sunkiai priima, adaptuoja, jie bando kaip nors interpretuoti, bet ne viskas legalizuota. Mes čia išduosime licencijas ir paskui bausime tuos žmones už tai, kad jie kažkam sugadino sveikatą. Mes valstybės vardu suteiksime galimybę užsiimti įvairiais šamanizmais, gydymu neaiškiais būdais, nors gyvename XXI amžiuje, kuris yra mokslo ir technologijų amžius. Baikime juokauti! Man keisti tokie siūlymai.

PIRMININKĖ. Dabar dar kartą yra užsirašę už gerbiamas A. Vinkus ir A. Veryga. Prašom, gerbiamas Antanai.

A. VINKUS (LSDDF). Aš jau šnekėjau. Aš dar kartą ir po kolegos dabar pasisakymo patvirtinu, ką sakiau. Įsitikinęs tuo ir daugiau neturiu ką pridurti.

PIRMININKĖ. Ir kviečiate balsuoti.

Gerbiami kolegos, prašom pakartoti balsavimą dėl Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projekto ir lydimųjų po svarstymo. Prašau balsuoti.

Balsavo 72: už – 60, prieš – 1, susilaikė 11. Taigi visiems lydimiesiems taip pat yra pritarta.

17.43 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1, 2, 3, 15 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3163(2) (svarstymas)

Kitas yra Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 1, 2, 3, 15 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3163(2). Kviečiu išvadą pateikti Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Kubilienę.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šį įstatymo projektą ir sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai: 9 – už, 3 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pateikia Z. Streikus.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė įstatymo projektą ir nusprendė iš esmės pritarti įstatymo projektui, ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymus: už – 4, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti yra užsirašę du Seimo nariai. Diskusiją pradeda A. Vinkus. Prašom į tribūną. (*Balsai salėje*) Sveikatos priežiūros įstaigų.

A. VINKUS (LSDDF). Projektas Nr. XIIIIP-3163?

PIRMININKĖ. Taip.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiami kolegos, palyginus su ankstesniais variantais, manau, šis įstatymo projektas patobulintas siekiant įteisinti tikrai logiškesnes ir efektyvesnes nuostatas. Tarp jų

vis dėlto dominuoja mūsų... Pradedame nuo neigiamų, kas blogai, kas blogai, nedarome to, neskirame, lėšų nėra, neišgydysime ir taip toliau. Aš manau, nors kartą dienos pabaigoje norisi pažymėti, kas gerai padaryta.

Šitame įstatymo projekte, jis patobulintas... ir tarp jų paminėtos kelios pozicijos. Gerai, kad atsisakoma visų darbuotojų konkursų, dėl ko ne kartą yra pasisakę Sveikatos reikalų komiteto nariai, vyriausieji gydytojai, medikai, į tai buvo atsižvelgta. Gerai, kad įstaigų vadovų pavaduotojams, vyriausiesiems finansininkams, universitetinių ligoninių padalinių ir filialų vadovams kadencijų skaičius neribojamas. Gerai, kad nepriekaištingos reputacijos neatitinkančiu asmeniu nebelaikomas tas, kuriam dar tik pareikšti įtarimai.

Tačiau nesu įsitikinęs, ar gerai neleisti įstaigos vadovui konkuruoti dėl šios vietos daugiau kaip dvi kadencijas, jeigu jis gerai dirba. Viename iš Sveikatos reikalų komiteto posėdžių buvo diskutuojama apie tai, kad jeigu vadovas 10 metų gerai dirbo, kodėl jis negali tęsti šio darbo ir 11-ais metais, nes naujas atėjęs gali dirbti blogiau. Tačiau atsakant buvo paaiškinta, kad tokia tendencija formuojama visuose Lietuvos ūkio sektoriuose. Pažiūrėjęs visus pozityvius akcentus, manau, tolesnėse diskusijose gerbiamas ministras ir visa ministerijos komanda, matydama, kaip veikia dabartinė sistema, kurią, jeigu mes priimsime, nubalsuosime, bus galima tobulinti, siūlyti pataisas, kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame A. Matulą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, mano bendravardis kolega Antanas beveik viską pasakė, tai yra iš esmės vienintelis ganėtinai neblogas pavyzdys, kada komitete buvo pritarta opozicijos siūlymams ir buvo patobulinti tam tikri dalykai, kuriuos minėjo kolega A. Vinkus. Siūloma nereikalauti konkurso vyriausiesiems finansininkams. Jūs įsivaizduojate, pasikeičia vadovas, kaip buvo planuojama, su juo kartu pasikeičia pavaduotojai ir vyriausias finansininkas. Tai ką jie turi išeidami daryti? Iškratyti tą kasą ar kaip? Visokių dalykų yra. Vadinasi, būtų nelikę nė vieno atsakingo žmogaus, kuris užtikrintų tęstinumą atėjus kitiems vadovams, kitiems pavaduotojams ir panašiai. Tikrai dėkingas, kad atsižvelgėte į šituos pasiūlymus.

Logiška, kad atsižvelgėte į tai, kad nebūtų siejamos įstaigos vadovo, pavaduotojų ir padalinių vadovų kadencijos su vadovo, nes pagaliau gali atsitikti, kad pavaduotojas ar kažkas išeina dėl kitų priežasčių, laimi konkursą, o tada po dvejų, trejų metų išeina vadovas ir jisai kažkodėl turi išeiti iš darbo. Čia nelogiška buvo.

Taip pat gerai, kad įsiklausėte ir pritarėme, kad nepriekaištinga reputacija turi atitikti valstybės tarnautojų reikalavimus, ne taip, kaip ten buvo nustatyta. Kažkas įtars, kažkas... Tuomet ministras dėl reputacijos turėtų atleisti visas savo padėjėjas, demonstruojančias erotika, arba panašiai. Dabar įstatymas ištis yra tobulesnis.

Turiu abejonių dėl tų kadencijų, kad įstaigos vadovas gali būti dvi kadencijas ir ne daugiau. Pažiūrėkite, pavyzdys. Dabar Suomijos premjere išrinkta 34 metų ponija, tai dabar išeina, kad ji dvi kadencijas kažkur vadovaus, tada jau 44 metų turėtų niekam netikti. Dabar yra jaunų vadovų, Kauno greitosios pagalbos vadovas, jaunas, energingas, pavyzdys yra visiems ir savo elgesiu, ir tvarka. Dabar jau iš esmės jo baigsis kadencija, jam nebus 50 metų, bus gal 45 metai, ir jis jau iš ten kažkodėl turės išeiti. Tai negi visi vadovai, kurie padirba dvi kadencijas, nesvarbu pagal amžių, jau yra vagys, apsigovę, prasivogę. Tai A. Vinkus seniai būtų netikęs, jau nekalbant apie mane, aš čia jau netinku, čia tik kai kurie žmonės iš daugumos, matyt, tinka.

Gerai, kad pataisytas įstatymo projektas. Prieš priėmimą, man atrodo, mes dar turime susėdę gerai pagalvoti, gali būti, kad pritarsime bendru sutarimu. Kadangi šiek tiek sutaupiau laiko, tai noriu padėkoti I. Šiaulienei, kad ji prieš tai ištaisė savo kalbą ir leido pasisakyti kolegai K. Masiuliui, ir pakartojo balsavimą. Žiūrėkite, prieš tai buvo už – 65, prieš – 1, susilaikė 5. Po išraiškingos, įtakingos K. Masiulio kalbos, 60, o ne 65 balsavo už, prieš – 1 ir susilaikė 11, ne 5. Tai yra gražus pavyzdys, kaip vis dėlto mūsų kalbos veikia, ir dalis žmonių įsiklauso, priešingai negu dabar buvo dėl Miškų įstatymo.

Miškų įstatymą Konstitucinis Teismas iš esmės atmetė dėl tam tikrų statutinių, procedūrinių pažeidimų, dėl ypatingos skubos tvarkos. Dabar vėl akivaizdu, kad per balsavimą buvo sumaišyta, tai aš rekomenduoju... Etikos ir procedūrų komisijoje svarstysime, bet aš rekomenduoja suheldi pajėgas ir dar kartą pakartoti šį balsavimą. Jeigu toliau bus skundžiamas tas įstatymas, yra

daug šansų, kad vėl dėl akivaizdžių procedūrinių pažeidimų, nes buvo sukeistas darbotvarkės eiliškumas ir užrašyta ekrane viena, o paskelbta, neryškiai, neaiškiai kalbant, paskelbta kita, ir vėl turėsime tą patį blyną. Labai prašau sekti kolegės pavaduotojos I. Šiaulienės pavyzdžiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Antanai, aš ne savo klaidą taisiau, o taisiau mūsų sistemos klaidą, nes sistema tiesiog nerodė. Išsakyti motyvus nėra problemos suteikti. Man atrodo, svarbu, jog vi- si esame patenkinti, ir iš esmės rezultatas nepasikeitė.

Kolegos, grįžtame prie pataisų siūlymų svarstymo. Kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę. Pirmas grupės Seimo narių: A. Matulo, J. Oleko, I. Degutienės ir J. Liesio. Pristatys A. Matulas, siūlymas? Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pirmininke, aš apie tai, ką dabar šnekėjau dėl vyriausiųjų finansininkų kadencijų, dėl pavaduotojų ir padalinių vadovų kadencijų susiejimo su vadovais, dėl nepriekaištingos reputacijos. Iš esmės yra atsižvelgta. Komiteto sprendimas mane ir mano kolegas tenkina ir aš nesiūlau balsuoti.

PIRMININKĖ. Jūs net nesiūlote balsuoti. Bet čia kol kas jūsų pirmas siūlymas yra ne dėl...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia dėl mokslo įstaigos.

PIRMININKĖ. ...pareigybių, o čia yra apibrėžimas, kas yra universiteto vadovas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Sutinkame. Su visa komiteto išvada sutinkame.

PIRMININKĖ. Sutinkate ir nereikalaujate balsuoti? Nei dėl pirmojo siūlymo, nei dėl kito siūlymo, kur dar plačiau apibrėžiama ligoninė. (*Balsas salėje*) Čia prisideda dar R. J. Dagys, S. Šedbaras ir P. Saudargas. Kas pristatys siūlymą? R. J. Dagys?

R. J. DAGYS (MSNG). Susipainiojau, kuris ten yra.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Dėl mokslo įstaigos.

PIRMININKĖ. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir išdėstyti taip, kad universitetinė ligoninė yra mokslo įstaiga, kurioje atliekami moksliniai tyrimai, keliama sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacija. Siūlote įrašyti tokias sąvokas.

R. J. DAGYS (MSNG). Labai atsiprašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). 2 straipsnio 5 dalis.

R. J. DAGYS (MSNG). Nepasiėmiau šios išvados, nenoriu neatsakingai komentuoti, teks pasi- kliauti komiteto...

PIRMININKĖ. Prašom, pirmininke, komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto išvada – nepritarti. Argumentai: pagal Mokslo ir studijų įstatymą universitetų ligoninės negali būti laikomos mokslo institucijomis. Mokslo institucijos yra aukštosios mokyklos, kuriose vykdomos studijos. Įstatymas taip pat išskiria mokslinių tyrimų institutus, kurie vykdo mokslinius tyrimus.

PIRMININKĖ. Ar, Rimantai, jūs reikalausite balsavimo?

R. J. DAGYS (MSNG). Iš tikrųjų aš net nežinau, kokia praktika mes remiamės, nes tų praktikų yra įvairiausių, moksliniai tyrimai gali būti vykdomi įvairiausiose mokslinėse įstaigose. Ir mokslinis darbas ten yra taip pat atliekamas. Aš nežinau, kodėl komitetas tam dalykui prieštarauja, čia yra turbūt daugiau konkurencija tarp dviejų kokių nors įstaigų. Bet šiaip bendrąja moksline praktika bet kuri ši įstaiga gali užsiimti. Kiek man jau yra tekę susidurti, matant ir straipsnius, ir publikacijas, dalyvauja tuose procesuose kaip mokslo įstaiga. Jeigu mes taip siaurai apibrėžiame, tai mes ją tiesiog kaip ir uždarome. Šiuo atveju aš manau, kad tas išplėtimas yra reikalingas, tai tiesiog padidina mūsų galimybes patiems apsispręsti, kokia ta įstaiga bus, kokie profiliai pasiliks. Taigi vis tiek spręs vykdomoji valdžia.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pagal Mokslo ir studijų įstatymą yra apibrėžta, kas yra mokslo įstaiga, ir ligoninės nepatenka.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, jūs reikalaujate balsuoti? Prašau.

R. J. DAGYS (MSNG). Tai, kad mūsų Mokslo ir studijų įstatymas taip apibrėžia, čia yra mūsų bėda. Mes siūlome čia pataisyti. Jeigu tai pataisai bus pritarta, tada pataisysime ir Mokslo ir studijų įstatyme.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti dėl R. J. Dagio, S. Šedbaro ir P. Saudargo pataisos, kuriai Sveikatos reikalų komitetas nepritarė.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 23, prieš – 10, susilaikė 39. Taigi lieka komiteto pozicija. Pataisai nėra pritarta.

Toliau yra siūlymai dėl 4 straipsnio, bet jūsų pačios.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, mes su gerbiamu kolega A. Veryga atsiimame savo siūlymą.

PIRMININKĖ. Jūs atsiėmėte kartu su sveikatos ministru. Ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, kuriam pritarėte iš dalies.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar sutinka Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas? Nereikalaujate balsavimo? Dėkoju.

Toliau dar yra dėl to paties straipsnio Seimo narių A. Palionio ir P. Čimbaro. Komitetas jam yra iš dalies pritaręs.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar galime pagal komiteto poziciją pritarti? Teikėjai, nereikalaujate balsuoti? Dėkoju.

Vėl R. J. Dagio, S. Šedbaro ir P. Saudargo – 15 straipsnio pakeitimas ir visas dėstymas. Komitetas nėra pritaręs.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Argumentai yra pritarti Seimo narių A. Matulo, J. Oleko, I. Degutienės, J. Liesio pasiūlymui, kuriuo išdėstomas visas 15 straipsnis. Pritarus šiam pasiūlymui, jo nuostatos nederėtų su kitomis įstatymo projekto nuostatomis.

PIRMININKĖ. Vadinas, jūs pritarėte žemiau einančioms...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Nepritarėme. Komitetas nepritarė, nes mes pritarėme A. Matulo, J. Oleko, I. Degutienės ir kitų pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ar jūs atsiimate, Rimantai? (*Balsas salėje*) Dėkoju.

Toliau eina, kaip jūs ir sakėte, A. Matulo, J. Oleko ir I. Degutienės, bet čia sena redakcija ir komitetas yra nepritaręs.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Lygiai taip pat dar viena R. J. Dagio, S. Šedbaro ir P. Saudargo redakcija, kuriai komitetas taip pat nėra pritaręs.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Ar pritariame komiteto pozicijai bendru sutarimu? Dėkoju. Niekas nereikalauja balsuoti.

Ir dėl 5 straipsnio, senos redakcijos 55 straipsnio pakeitimas, vėl yra Seimo narių R. J. Dagio, S. Šedbaro ir P. Saudargo.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė, nes pritarė, kaip ir minėjau, A. Matulo, J. Oleko, I. Degutienės ir J. Liesio pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto pozicijai? Dėkoju, pritarta. O tolesnės yra susijusios ir nėra prasmės pagal mane balsuoti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, o mes su kolega A. Veryga pasiūlymą atsiimame.

PIRMININKĖ. Jūs paskutinį savo atsiimate. Dėkoju. Taigi motyvai po svarstymo. Už kalbės A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Aš jau visus motyvus pasakiau, daugiau komentuoti negaliu, tik agituoju balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, dėl tokio vėlaus meto tikrai nenorėjau įsileisti į didesnes diskusijas, bet matau tam tikrus teigiamus poslinkius, atsitraukiant nuo tos, mano galva, seniai kritikuotos ir visiškai nepasiteisinusios rotacinės ideologijos, kuria mes gyvenome kelerius metus. Čia Prezidentės iniciatyva siūlyta rotacija, kuri tokios žalos atnešė visoms įtaigoms, kad mes visi matome. Tai kodėl mes nedrįstame galų gale tiesiai šviesiai pasakyti, kad tai visiškai nepasiteisinęs dalykas, ir tiesiog nuosekliai visur tą ir padarykime iki galo taip, kaip buvo.

Čia žingsnis į priekį, bet iš tikrųjų tai yra... Aš todėl ir užsirašiau kalbėti prieš ir susilaikysiu balsuodamas, kad atkreipčiau dėmesį, imkimės galų gale... Jeigu kvailai padarėme, neišmintingai

padarėme, tai pataisykime, nes tiek daug žmonių nukentėjo ir mūsų įstaigos, konkursai nevyksta, valstybės tarnyba nukraujavo. Ką mes prisidirbome dėl kažkokios šovusios į galvą *idee fixe* apie rotaciją? Ta *idee fixe* atnešė tiek žalos mūsų viešajam sektoriui, tai gal vieną kartą pasakom, na, suklydome ir taisome, visur taisome, kad to neliktų nė padujų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 63, prieš – 2, susilaikė 10. Taigi įstatymo projektui Nr. XIII-3163(2) po svarstymo yra pritarta.

18.03 val.

Šeimos kortelės įstatymo Nr. XIII-1406 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4180(2) (svarstymas)

Kitas projektas – Šeimos kortelės įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4180(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateikia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (MSNG). Gerbiami kolegos, komitetas gruodžio 4 dieną apsvarstė minėtą įstatymo projektą, apsvarstė Teisės departamento išvadas, kurių daliai nepritarė, daliai pritarė, ir bendru sutarimu patvirtino galutinę šio projekto redakciją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kito komiteto nėra. Gerbiamas Rimantai, jūs užsirašęs dalyvauti diskusijoje, tai prašau pradėti. Jūs pats nenorite? Bet jūs užsiregistravote. Atsisakote, ačiū. Daugiau nėra norinčių diskutuoti. Siūlymų nėra, pataisų nėra. Motyvai už. Gerbiamas Rimantai, prašome. Atsisakote.

Gerbiami kolegos, prašome balsuoti dėl Šeimos kortelės įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 70 Seimo narių ir visi už. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIII-4180(2) yra pritarta.

18.05 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5, 9¹, 9² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4141(2) (svarstymas)

Labdaros ir paramos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4141(2). Kviečiu Audito komiteto išvadą pateikti G. Vaičekauską.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, malonūs Seime, kad teiksitės išklausti.

Šių metų gruodžio 4 dieną Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-4141. Komitetas projektą patobulino ir priėmė sprendimą pritarti Audito komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-4141(2) ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: prieš ir susilaikiusių nebuvo, už buvo 6. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, diskusijoje dalyvauti niekas neužsiregistravote, motyvų pareikšti nepageidaujate, siūlymų dėl šio projekto neturime. Prašom po svarstymo balsuoti dėl Labdaros ir paramos įstatymo keletų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 69, prieš nėra ir susilaikė 1. Taigi projektui Nr. XIII-4141(2) yra pritarta.

Mieli kolegos, pagrindinę darbotvarkę mes įveikėme, bet liko rezerviniai.

18.07 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1991 (svarstymas)

Imsimės 2 rezervinio klausimo – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1991. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateikti A. Sysą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, pagrindinis komitetas apsvarstė ir siūlo projektą atmesti atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktus argumentus, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. jau galioja socialinio draudimo įmokų „atostogos“ savarankišką individualią veiklą pradedantiems asmenims, taip pat jau yra nustatyti atvejai, kada savarankiškai dirbantys asmenys gali nemokėti socialinio draudimo įmokų.

Be to, šių metų sausio 1 dieną įsigaliojo savarankiškai dirbančių asmenų apmokestinimo pakeitimai, susiję su mokesčių ir pensijų sistemos pertvarka. Todėl šis projektas neatitinka įtvirtintų socialinio draudimo įmokų skaičiavimo ir mokėjimo principų.

Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto pozicija pareikšta. Pasiūlymų nėra. Komiteto pozicija – atmesti.

Motyvai. Prieš kalba V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš norėčiau pasisakyti prieš komiteto išvadą, nes norėčiau patikslinti. Anksčiau (...) sąvoka buvo galiojanti, nes pagrindinis tikslas buvo skatinti smulkųjų ir vidutinių verslų, kad žmonės, kurie turi darbo santykius, dirba kitame darbe, įregistravę kokį nors kitą verslą, galėtų nemokėti „Sodros“ mokesčio. Žinoma, pasiekus tam tikrą dydį. Siūlau komiteto nuomonei nepritari ir dar ieškoti būdų, kaip patobulinti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Man atrodo, komitetas gerai įsigilino į šitą klausimą ir mato. Kadangi jau pasikeitė ir tvarka nuo to laiko, kai čia buvo pateikta, mes tiesiog negalėtume dabar jo įgyvendinti taip, kaip kolega norėtų. Kita vertus, įmokos į socialinio draudimo biudžetą, kaip minėjau, turi būti subalansuotos, tai yra draudimo aksioma. Ši verslo rūšis turi privilegijas prieš kitus ir yra finansuojama tų, kurie moka darbo pajamas. Tai yra neteisinga, negerai, tai prieštarauja baziniams draudimo principams.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašome balsuoti dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, jį pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo atmesti. Kas palaikote komiteto poziciją, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 23, prieš – 24, susilaikė 25. Taigi Socialinių reikalų ir darbo komiteto pozicijai atmesti įstatymo projektą nėra pritarta. Tada, gerbiami kolegos, mes turime skirti kitą komitetą. Kokių bus siūlymų? J. Jarutis per šoninį mikrofoną.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Siūlyčiau paskirti Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKĖ. Biudžeto ir finansų. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ne, aš repliką po balsavimo norėjau. Galėčiau?

PIRMININKĖ. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš norėčiau paklausti mūsų komiteto narių valstiečių ir žaliųjų, kurie vienbalsiai pritarė ir balsavo, o dabar vienbalsiai balsuoja kitaip. Kas darosi jūsų galvoms į vakarą? (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad įstatymo projektas perduodamas Biudžeto ir finansų komitetui? (*Balsai salėje*) Prašom balsuoti, bus ramiau. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 71: už – 54, prieš – 6, susilaikė 11. Taigi skiriamas Biudžeto ir finansų komitetas dėl projekto Nr. XIII-1921.

Per šoninį mikrofoną – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*MSNG*). Tai dar kartą rodo mūsų darbo kokybę. Kad ir kaip kolega čia dabar stengtųsi prakišti tokį įstatymą, pagal dabar jau mūsų visų čia nubalsuotą tvarką jo tiesiog nebus įmanoma realizuoti. Ką mes čia darome? Jeigu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas nesupranta socialinio draudimo, tai jūs kitų gal paklauskite ir nesėdėkite krėmuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, argumentai išsakyti. Komitetas dar galės padirbėti, galbūt ir prašviesės.

18.14 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ (projektas Nr. PNP-84) priėmimas

Ir protokolinis nutarimas „Dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“, projektas Nr. PNP-84. Pristato E. Pupinis. Peticijų komisijos išvada.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Peticijų komisija šių metų lapkričio 27 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo V. Jurgaičio peticiją, priėmė sprendimą atmesti joje pateiktus pasiūlymus pakeisti Civilinio proceso kodekso 510 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad antstoliui netenkinus gauto skundo, prašymo ar pareiškimo ir patvarkymo netenkinti skundo, prašymo ar pareiškimo neperdavus teismui, antstoliui būtų skiriama bauda, o tokiam pažeidimui pasikartojus turėtų būti sprendžiama dėl antstolio veiklos licencijos panaikinimo, taip pat pripažinti netekusia galios kodekso 510 straipsnio 4 dalį.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad galiojantis teisinis reguliavimas, susijęs su skundų nagrinėjimo tvarkos laikymosi kontrole, yra tinkamas ir pakankamas. Dėl siūlymo nustatyti, kad už pakartotinį skundą, nagrinėjimo tvarkos pažeidimą asmuo būtų atleidžiamas iš antstolių, pažymėtina, kad tokia sankcija būtų neproporcinga. Drausminės atsakomybės atveju drausminė nuobauda – atleidimas iš antstolių yra pati griežčiausia drausminės nuobaudos rūšis, kuri turėtų būti taikoma už ypač šurkščius, pasikartojančius antstolio veiklos pažeidimus, kuriais šurkščiai pažeidžiamos asmenų teisės ar padaroma didelė žala.

Komisija taip pat nusprendė pasiūlyti Teisingumo ministerijai inicijuoti Civilinio proceso kodekso 510 straipsnio papildymą nustatant, kad šiame straipsnyje nustatyta tvarka nagrinėjami ne tik skundai dėl antstolio procesinių veiksmų ar atsisakymo atlikti procesinius veiksmus, bet ir prašymai atlikti procesinius veiksmus.

Atsižvelgus į visa tai, prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti pareiškėjo pasiūlymą pakeisti kodeksą, kaip buvo siūloma.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar bendru sutarimu galime pritarti Peticijų komisijos išvadai? Dėkoju, pritarta Peticijų komisijos išvadai.

Per šoninį mikrofoną E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, nenoriu daryti kokio nors atskiro pareiškimo, bet pirmiausia apeliuoju į Seimo pirmąją vicepirmininkę R. Baškienę, kuri atsakinga už darbotvarkių sudarymą. Nuolatinė tendencija, kuri pasitvirtina artėjant sesijos pabaigai – plūsteli ką tik registruoti įstatymų projektai. Dabar aš pažiūrėjau šios dienos darbotvarkę, mes užkrauname projektais, užkrovėme projektais, kurie ką tik registruoti. Ne pernai, ne užpernai, ne kadencijos pradžioje, ne šios sesijos pradžioje – rugsėjį, spalį, bet iš šiandien svarstytų 29 projektų 19 projektų yra registruoti lapkričio 12 dieną ir vėliau. Tik 10 projektų, maždaug trečdalis, kažkada anksčiau registruoti. Lyg nebūtų registruotų projektų ir taip toliau. Mes mėgstame dirbti *ad hoc*, priešokiais ir taip toliau. Čia tikrai nenoriu įvardinti konkrečių projektų, bet yra daugybė nebaigtų darbų iš praeities, bet visada Seimo sesijos pabaigą vainikuoja ką tik registruoti projektai. Prisimenu, kažkurį projektą buvo registruoti gruodžio 17 dieną ir varome iki Kalėdų priimti. Aš tikiuosi, kad šiemet šitoje sesijoje taip nebus. Sakau be kokių konkrečių priekaištų, noriu pasakyti, kad tikrai esama ir praeityje, seniau registruotų projektų.

PIRMININKĖ. Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Nuoširdžiai dėkoju už pastabas, tačiau turiu atkreipti dėmesį, kad ir šiandien, pavyzdžiui, ministras L. Kukuraitis pateikė įstatymo projektą. Deja, ir gyvenimas diktuoja taip, kad neišvengiamai ministerijos pastebi, kad iki sausio 1 dienos kažką reikia pakeisti. Deja, gyvenimas vėl verčia daryti taip, kaip mes darome. Aišku, džiaugiuosi, kad nebėra skubos, nebėra ypatingos skubos, todėl laikas leidžia susidėlioti. Šios sesijos, kaip ir ankstesnių, gerbiamas kolega, deja, visos darbotvarkės mums nepavyks padaryti. Dar gal planuojamas vienas kitas nenumatytas posėdis. O tie, kuriuos jūs taip vaizdžiai įvardinote ir parodėte, tai susiję arba su biu-

džetu, arba su įsigaliojimo data. Tai nėra naujiena, kiek mano atmintis, o jūsų dar labiau, leidžia prisiminti, manau, kad visada, deja, tokia praktika buvo. Galbūt ji nėra pati geriausia, bet vėl grįžtu prie to teiginio – gyvenimas diktuoja kai kada daryti tokius veiksmus. Ačiū, kad jūs pastebite.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, nepaisydami grėsmingos darbotvarkės, mes ją sėkmingai įveikėme, ir dar anksčiau nustatyto laiko. Prašom pabaigai registruotis.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

Gruodžio 10 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

Kolegos, gero vakaro.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 27, 29, 31, 45, 61
Adamkus Valdas 23
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 54, 55, 73, 74
Armonaitė Aušrinė 14, 66
Ažuolas Valius 19, 25, 30, 48, 58, 60, 61, 62, 83
- Bakas Vytautas 50, 70
Balsys Linas 65, 66
Bastys Mindaugas 51
Baškienė Rima 84
Baura Antanas 50
Bilotaitė Agnė 15
Bradauskas Bronius 65, 66, 68, 69
Budbergytė Rasa 65, 66, 67, 73
Burokienė Guoda 25, 27, 28, 29, 42, 43, 44
- Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 24
Čimbaras Petras 75, 81
Čmilytė-Nielsen Viktorija 18, 19
- Dagys Rimantas Jonas 28, 31, 32, 33, 53, 80, 81, 82, 83
Degutienė Irena 39, 42, 54, 66, 80, 81
- Gentvilas Eugenijus 10, 36, 39, 49, 51, 54, 76, 84
Gentvilas Simonas 9, 16, 21, 38, 45, 53, 60, 71, 75
Glaveckas Kęstutis 15, 16, 19, 22, 24, 25, 27
Gražulis Petras 18, 25, 26, 32, 38, 44, 48, 50, 51, 68
- Haase Irena 56, 66
- Jakeliūnas Stasys 60
Jankevičius Elvinas 75
Jarutis Jonas 83
Jedinskij Zbignej 59
Jonaitis Liudas 65, 66
Jurgaitis Virginijus 84
- Karbauskis Ramūnas 14, 33, 49, 50
Kasčiūnas Laurynas 16, 21, 70
Kirkilas Gediminas 20, 39
Kirkutis Algimantas 76
Kreivys Dainius 46
Kubilienė Asta 38, 40, 44, 45, 56, 57, 63, 65, 66, 67, 78, 80, 81
Kukuraitis Linas 17, 52, 53, 54, 84
Kupčinskas Andrius 46
- Landsbergienė Austėja 50
Landsbergis Gabrielius 49, 50, 51
Lazutka Romas 17
Liesys Jonas 66, 80, 81
- Majauskas Mykolas 14, 22, 24, 33, 59, 60, 62, 66, 68
Martinėlis Raimundas 55, 56, 66, 69
Masiulis Eligijus 48, 50
Masiulis Kęstutis 48, 50, 52, 67, 78, 79
Masiulis Rokas 50, 51
Matulas Antanas 36, 41, 56, 57, 58, 64, 65, 66, 67, 68, 72, 79, 80, 81
Mazuronis Andrius 66
Mažeika Kęstutis 40, 45, 46, 47, 58
Miliūtė Rūta 75
- Narkevič Jaroslav 34, 51
Nekrošius Arvydas 9, 24, 39
Norkienė Aušrinė 62, 63
- Olekas Juozas 80, 81
- Palionis Andrius 54, 60, 61, 81
Poderys Virgilijus 70
Popovienė Raminta 65, 66
Pranckietis Viktoras 9, 10, 50
Puidokas Mindaugas 57
Pupinis Edmundas 17, 23, 44, 45, 56, 84
- Rastenis Vytautas 68
Rozova Irina 51
- Sabatauskas Julius 18, 65, 66, 67
Salamakinas Algimantas 38, 45, 65, 66
Saudargas Paulius 80, 81
Sinkevičius Rimantas 69
Sinkevičius Virginijus 75, 76
Sysas Algirdas 17, 27, 30, 31, 32, 40, 41, 53, 65, 66, 67, 82, 83
Skaistė Gintarė 14, 20, 21, 32, 53
Skardžius Artūras 48, 51
Skvernelis Saulius 16, 75
Stančikas Andriejus 75
Streikus Zenonas 78
- Šakalienė Dovilė 63, 65, 66
Šalaševičiūtė Rimantė 27, 28, 29, 30, 31
Šapoka Vilius 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22
Šarknickas Robertas 9, 11, 33, 54
Šedbaras Stasys 80, 81
Šiaulienė Irena 39, 71, 79, 80
Šimonytė Ingrida 9, 10, 25, 29, 40, 41, 61, 62, 66
Širinskienė Agnė 9, 10, 37, 38, 48, 49, 50, 62, 68, 71, 72, 73, 75, 76
- Tomilinas Tomas 10, 18, 26, 27, 28, 29, 38, 47, 52, 61
Tumėnas Stasys 38, 47, 48

Urbšys Povilas 46, 48, 49, 50, 51, 72, 73

Vaičekauskas Gintaras 82

Vaitkus Arvydas 50

Varžgalys Juozas 61

Vasiliauskas Gediminas 76

Vasiliauskas Vitas 10

Veryga Aurelijus 41, 47, 54, 55, 56, 57, 58, 64, 65, 67,
68, 69, 77, 78, 81

Vinkus Antanas 40, 77, 78, 79, 81

Žemaitaitis Remigijus 10, 36, 41, 47, 48, 58, 66

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*